

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายละเอียดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสันติศึกษา

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑. แผน ก แบบ ก ๑

๒. แผน ก แบบ ก ๒

๓. แผน ข

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อนุมัติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ วันพุธ ที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป	๑
หมวดที่ ๒ ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร	๖
หมวดที่ ๓ ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร	๘
หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล	๒๙
หมวดที่ ๕ หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต	๕๓
หมวดที่ ๖ การพัฒนาคณาจารย์	๕๗
หมวดที่ ๗ การประกันคุณภาพหลักสูตร	๕๘
หมวดที่ ๘ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร	๖๓
ภาคผนวก ก	
-คำอธิบายรายวิชา	๖๖
ภาคผนวก ข	
-ตารางเปรียบเทียบหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๖๐ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	๗๗
ภาคผนวก ค	
-ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่เกี่ยวข้อง	๙๕
ภาคผนวก ง	
-คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา	๑๔๑
ภาคผนวก จ	
-ประวัติอาจารย์และผลงานอาจารย์ประจำหลักสูตร	๑๔๕

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
บัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๑

ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : ๒๕๕๕๑๘๕๑๐๒๒๗๘
ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Peace Studies

๒. ชื่อปริญญาและสาขา

ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สันติศึกษา)
ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ : Master of Arts (Peace Studies)
ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (สันติศึกษา)
ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Peace Studies)

๓. วิชาเอก (ถ้ามี) :

๔. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

๑. แผน ก แบบ ก ๑ จำนวน ๓๙ หน่วยกิต
๒. แผน ก แบบ ก ๒ จำนวน ๓๙ หน่วยกิต
๓. แผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต

๕. รูปแบบของหลักสูตร

๑. รูปแบบ หลักสูตรระดับปริญญาโท
๒. ภาษาที่ใช้ ภาษาไทย
๓. การรับเข้าศึกษา รับนิสิตไทย และนิสิตต่างชาติที่สามารถพูดภาษาไทยได้
๔. ความร่วมมือกับสถาบันอื่น เป็นหลักสูตรเฉพาะของสถาบัน
๕. การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว คือ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต

๖. สถานภาพของหลักสูตร

๑. หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรับปรุงจากหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

๒. กำหนดเปิดสอนภาคการศึกษาที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. กรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๔. สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๕. สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติหลักสูตรและอนุมัติให้เปิดสอนในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๗. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในปีการศึกษา ๒๕๖๖

๘. อาชีพที่ประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

- อาจารย์สอนวิชาเกี่ยวกับสันติศึกษาและสัมพันธ์ ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- ผู้นำด้านสันติภาพในชุมชน สังคม และองค์กร
- นักเผยแผ่พระพุทธศาสนา จิตอาสาสังคมและกิจการคณะสงฆ์
- ผู้ให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการความขัดแย้ง องค์กรภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจและประชาสังคม
- นักพัฒนาบริหารทรัพยากรมนุษย์ สื่อสารองค์กร
- ผู้เจรจาไกล่เกลี่ย ประนีประนอม
- นักวิชาการอิสระและวิทยากรบรรยาย

๙. ชื่อ นามสกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ศาสตราจารย์ (ศาสนา และเทววิทยา)	พระครูปลัดปัญญาวัฒน์ (हरररर ररररर) นรธน ยากร, ดร.** ๓๓๓๐๗๐๐๔๙XXXX	-พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๘
		-ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	-มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	๒๕๔๓
		-พธ.บ. (ปรัชญา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๑

ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สันติศึกษา)	พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุนิน),ดร.** ๓๔๗๐๘๐๐๒๙XXXX	-พธ.ด. (ปรัชญา) -พธ.ม. (ปรัชญา) -ศน.บ. (ศึกษาศาสตร์)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๒๕๕๖ ๒๕๕๑ ๒๕๔๔
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ (สันติศึกษา)	ดร.ชั้นทอง วัฒน์ประดิษฐ์** ๓๑๐๑๘๐๑๑๑XXXX	-พธ.ด.(พระพุทธศาสนา) -ศศ.ม.(จิตวิทยา อุตสาหกรรมและองค์การ) -บธ.บ.(การโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๖ ๒๕๕๑ ๒๕๓๗

๑๐. สถานที่จัดการเรียนการสอน

สถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน ใช้อาคารเรียนรวมซึ่งเป็นที่ทำการของสาขาวิชาสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑๑. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

๑. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สถานการณ์สงคราม และมาตรการคว่ำบาตรของประเทศตะวันตก กำลังสร้างอำนาจระเบียบโลกใหม่ ขยายปัญหาเป็น "สงครามเศรษฐกิจและการสื่อสารโฆษณาชวนเชื่อ" เป็นจุดเริ่มต้นของการแบ่งขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์โลกทำให้เกิดวิกฤติและความซับซ้อนทางด้านสังคม การเมือง และความเหลื่อมล้ำ ทั้งในระดับภาคเศรษฐกิจและภาคครัวเรือน อันก่อให้เกิดความขัดแย้งเชิงโครงสร้างของสังคม ทิศทางการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยจึงกำหนดนโยบายเพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคม แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมทางด้านสันติภาพ เพื่อการจัดการความขัดแย้งที่สามารถสอดคล้องกับความต้องการ ขององค์กรภาครัฐและเอกชน ที่จะต้องขับเคลื่อนสังคมในกระแสเศรษฐกิจภายใต้พื้นฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีทักษะทางการจัดการความขัดแย้ง และการสร้างสันติสุข ที่สามารถผสมผสานความรู้ทางพุทธศาสตร์อันเป็นการพัฒนาสันติภาพภายใน มาบูรณาการกับเครื่องมือจัดการความขัดแย้งตาม หลักสันติวิธี และการพัฒนาภาวะผู้นำที่มีความรู้และทักษะในการนำองค์ความรู้ไปร่วมประสานหาแนวทางจัดการแก้ไขความขัดแย้ง และประสานสังคมให้เกิดสันติสุข ลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและเป็นผู้นำการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเข้มแข็งและสร้างภูมิคุ้มกันจากกระแสบริโภคนิยม และสามารถก้าวทันโลกยุคโลกาภิวัตน์พัฒนาเศรษฐกิจไทยตามรอยเศรษฐกิจพอเพียง สังคมจึงมีความจำเป็นและต้องการนักวิชาการสันติภาพที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจถึงแก่นแท้ของการจัดการความขัดแย้ง และแนวทางการสร้างสันติภาพ เพื่อมาทำหน้าที่ในการพัฒนาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่ระดับชุมชน สังคมจนถึงระดับประเทศต่อไป

๒. สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙ ส่งผลกระทบต่อแวดวงการศึกษา เกิดระบบการสอนผ่านไกล ทั้งทางออนไลน์ หรือทางออฟไลน์ต่างๆ ตลอดจนปัญหาทางเศรษฐกิจ กลายเป็นแรงผลักดันบังคับให้ทุกสถานศึกษาเกิดการปรับตัว และนำมาซึ่งเทคโนโลยีและนวัตกรรมรูปแบบการศึกษาใหม่ มุ่งเน้นการศึกษาที่เอาไปใช้ได้จริง และสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ท้องถิ่น ส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ประเด็นการศึกษาที่สามารถแก้ปัญหาท้องถิ่นในบริบทของตนและชุมชนได้ ความท้าทายที่มีต่อสถานการณ์ของประเทศไทยนอกจากต้องเตรียมความพร้อมในการเปิดประตูสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในเชิงสร้างสรรค์และในแง่ของปัญหาการอยู่ร่วมกันของประเทศสมาชิกที่มีความแตกต่างทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรมและภาษา ทำให้สังคมไทยต้องเตรียมพร้อมในการรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ในขณะที่สถานการณ์ความขัดแย้งในประเทศ อันมาจากความเชื่อทางการเมืองที่ต่างขั้วกันจนนำไปสู่สังคมไทยไปสู่สถานการณ์ความขัดแย้งที่ผ่านมา ทำให้ภูมิปัญญาวิถีการดำเนินชีวิตแบบไทยเริ่มเลือนหายไป ปัญหาเชิงโครงสร้างนโยบายของภาครัฐที่ขาดความเชื่อมั่นจากประชาชน สะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยอยู่ในภาวะขาดภูมิคุ้มกันทางสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และส่งผลให้ปัญหาความรุนแรงในสังคมเพิ่มมากขึ้น เช่น ปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคม ปัญหาเยาวชนติดยาเสพติด ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ตลอดจนไปถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ปัญหาด้านการบริหารจัดการที่เกิดจากการใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม ปัญหาการขาดธรรมาภิบาลในองค์กร

แนวทางในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมในสังคมไทย คือ การเดินหน้าขององค์กรในภาคต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน เพื่อกำกับดูแลให้องค์กรหรือสถาบันต่างๆ ดำเนินการให้เป็นไปเพื่อแก้ไข ป้องกันปัญหาความขัดแย้ง และการส่งเสริมพัฒนาทั้งมิติสังคมและวัฒนธรรมเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ด้วยเหตุปัจจัยนี้ทำให้เห็นว่าสังคมไทยมีความต้องการนักวิศวกรสันติภาพที่มีความเชี่ยวชาญในการประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎี การศึกษาวิจัย และองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับด้านสันติภาพที่มีพื้นฐานองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางสังคมและวัฒนธรรมดังกล่าว

๑๒. ผลกระทบจากข้อ ๑๑

๑. การพัฒนาหลักสูตร

บัณฑิตวิทยาลัยและหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็น ในการผลิตวิศวกรสันติภาพ ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพในงานด้านสันติ มุ่งองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติได้ กระตุ้นให้เกิดการใช้ความรู้ทางด้านสันติภาพในการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ ที่ผ่านมาโครงการหลักสูตรสันติศึกษาประสบความสำเร็จในการผลิตวิศวกรสันติภาพในระดับปริญญาโทและมีผู้ให้ความสนใจมาศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้หลักสูตรสันติศึกษา ภายใต้การดูแลควบคุม

ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาระดับการผลิตวิศวกรด้านสันติภาพที่มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญการ สามารถสร้างสรรค์งานสันติภาพทั้งในด้านวิชาการและผลักดันโครงการสันติภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการศึกษาโครงการวิจัยที่ลงพื้นที่ปฏิบัติได้จริง

ดังนั้น สาขาวิชาสันติศึกษา จึงมีความประสงค์จะเปิดการสอนในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้มีการเรียนรู้องค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนา และการบูรณาการความรู้ทางพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ และการนำความรู้ทางพระพุทธศาสนาไปปรับใช้สังคม ตระหนักในคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีความเชี่ยวชาญทางด้านการสร้างสันติภาพที่ผสมผสานแนวคิดทางด้านพระพุทธศาสนา โดยมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ด้านดังกล่าวในเชิงลึก และผสมผสานพุทธธรรมให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนากำลังคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการความขัดแย้งและสร้างสันติภาพของประเทศชาติสืบต่อไป

๒. ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

ด้วยนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม พร้อมๆ กับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะในศาสตร์ที่เป็นพุทธศาสตร์เชิงประยุกต์ จากแนวคิดดังกล่าวจึงจำเป็นต้องมีหลักสูตรเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เข้าถึงแก่นแท้ในด้านสันติภาพ เพื่อทำหน้าที่ผลิตงานวิจัยเชิงบูรณาการที่ถอดองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนาผสมผสานกับศาสตร์ทางด้านการสร้างสันติภาพที่ประกอบด้วยรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่สำคัญ อันได้แก่ ทักษะภาวะผู้นำ การใช้การเจรจา การสื่อสาร การไกล่เกลี่ย การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างความปรองดองในสังคม มีวิสัยทัศน์ในการเฝ้าระวัง ความเสี่ยง การออกแบบและการสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อสังคมในการสร้างสันติสุขร่วมกัน รวมไปถึงจริยธรรมผู้นำต้นแบบด้านสันติภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น โครงการสันติศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม และสถาบันพระปกเกล้าจึงเล็งเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการเปิดสอนในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

๑๓. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นในสถาบัน

๑. กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้ที่เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

ไม่มี

๒. กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

ไม่มี

๓. การบริหารจัดการหลักสูตร

๑. หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มีรูปแบบการบริหารโดยอาจารย์ประจำหลักสูตร

๒. อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายวิชา โดยยึดหลักเกณฑ์การประเมินของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓. อาจารย์ประจำหลักสูตร ทำหน้าที่ประสานงานกับอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ตลอดทั้งอาจารย์ผู้สอนเพื่อพิจารณาแนวสัขประจําวิชาและรายละเอียดประจําวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการเรียน

หมวดที่ ๒

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

๑. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. ปรัชญาของหลักสูตร

“สันติศึกษา พัฒนาชีวิตและสังคม อุดมสันติ”

๒. ความสำคัญของหลักสูตร

สภาพปัญหาความขัดแย้งทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรง อีกทั้งความขัดแย้งยังมีความสลับซับซ้อนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธ์ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ดังนั้นหลักสูตรสันติศึกษาจึงเป็นหลักสูตรสร้างวิศวกรสันติภาพที่สังคมกำลังต้องการ เพื่อจุดประกายความคิดและนำพาสันติวิธีไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างเสริมสังคมสันติสุขให้กับตนเอง และชุมชนหรือท้องถิ่น นำพาไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างอารยะ เป็นต้นแบบของนักสันติภาพมีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแสงสว่างสู่การเสริมสร้างสังคมให้เกิดสันติสุขตามหลักพุทธสันติวิธี หลักสูตรสันติศึกษาจึงมีความมุ่งหมายที่จะบูรณาการสันติภาพทั้งภายในและภายนอก โดยเริ่มต้นพัฒนาผู้เรียนให้สามารถ เรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาองค์ความรู้ด้านสันติภาพและสันติวิธี บนฐานของอุดมการณ์แห่งการมีสติ ชั้นดีและสันติ เข้าถึงความเป็นผู้รู้ ตื่น เบิกบาน ตั้งพุทธภาชิตที่ตรัสว่า นตถิ สนติปริ สุขํ สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี และสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม”

๓. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์สันติศึกษาทั้งด้านทฤษฎีและสามารถสร้างสันติภาวะให้กับตนเอง ชุมชน สังคม

๒. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความสามารถนำองค์ความรู้ด้านสันติภาพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตเพื่อป้องกัน แก้ไขความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในระดับบุคคล ชุมชน สังคม

๓. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความคิดสร้างสรรค์และจิตอาสาในการพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพผ่านวิถีชีวิต ผ่านความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม ความเป็นชาติพันธุ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมไทย

ทั้งนี้หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต มีตรีลักษณ์ที่พึงประสงค์ ๓ ประการ ดังนี้

๑. บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนา
๒. ประยุกต์พระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม
๓. มีศรัทธาอุทิศเพื่อพระพุทธศาสนา

๒. แผนการพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
๑. การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมปัจจุบัน และเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	๑. ทบทวนหลักสูตร การเรียนการสอน รวมทั้งการศึกษาเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเนื้อหาหลักสูตรที่ใกล้เคียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ	๑. ความพึงพอใจของหน่วยงานต่อคุณภาพของบัณฑิต และประสิทธิภาพของบัณฑิตในการสร้างสันติภาพและสันติสุขให้สังคม และการผลิตผลงานทางวิชาการ
๒. ติดตามการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านสังคมอาจมีผลกระทบต่อหลักสูตร และเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษา แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	๒. จัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพหลักสูตรกลยุทธ์	๒. ผลการจัดสัมมนา/กิจกรรมเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร/ตัวบ่งชี้
๓. การติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้	๓. การประเมินผลหลักสูตร และสร้างช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	๓. ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะๆ ทุก ๕ ปี
๔. พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้บัณฑิตมีอัตลักษณ์ เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด เก่งครองชีวิต และเก่งพิชิตปัญหา เป็นที่ต้องการของแหล่งจ้างงาน	๔. ประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตามวาระปรับปรุงของหลักสูตรโดยอ้างอิงตามเกณฑ์มาตรฐาน สกอ.	๔. รายงานผลการประเมินหลักสูตร เอกสารหลักสูตร ฉบับที่ปรับปรุงผลการทำงานเป็นที่พึงพอใจ

หมวดที่ ๓

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างหลักสูตร

๑. ระบบการจัดการศึกษา

๑. ระบบ

จัดการศึกษาระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ อาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ ซึ่งไม่ขัดต่อระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน และไม่ขัดกับข้อบังคับของมหาวิทยาลัยโดยความเห็นชอบของบัณฑิตวิทยาลัย หรือมติคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๒. การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

คณะกรรมการประจำหลักสูตรอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ ที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ หรือกำหนดตามระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๕๘ และตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒

๓. การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

- ไม่มี

๒. การดำเนินการหลักสูตร

๑. วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ให้มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษา ดังนี้

- ๑) ภาคการศึกษาที่ ๑ เดือน มิถุนายน - ตุลาคม
- ๒) ภาคการศึกษาที่ ๒ เดือน พฤศจิกายน - มีนาคม
- ๓) ภาคฤดูร้อน เดือน เมษายน - พฤษภาคม

(ศึกษาเรียนเวลาปกติ โดยจัดการเรียนการสอนวันเสาร์ และหรือวันอาทิตย์ และหรือระบบออนไลน์)

๓. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาแผน ก แบบ ก ๑

๑. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง

๒. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการจัดการความขัดแย้งหรือเสริมสร้างสังคมสันติสุข หรือมีทักษะ บทบาทหน้าที่ ความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับการมีจิตอาสาพัฒนาหรือช่วยเหลือด้านสังคม หรือสิ่งแวดล้อม มีผลงานทางวิชาการ เคยได้รับการอบรมหรือวุฒิการศึกษาที่สอดคล้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

๓. เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรคหรือภาวะอันเป็นอุปสรรคในการศึกษา

๔. ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความประพฤติ จริยธรรมหรือผิดวินัย

๕. สำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาที่มีคุณสมบัติอื่นที่นอกเหนือจากคุณสมบัติข้างต้น อาจได้รับการพิจารณาให้สามารถเข้าศึกษาได้ ทั้งนี้โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของกรรมการบริหารหลักสูตรที่ได้พิจารณาคุณสมบัติแล้วเห็นสมควรรับเข้าศึกษา

๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา แผน ก แบบ ก ๒ และ แบบ ข

๑. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง

๒. มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ ยกเว้นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีนับแต่สำเร็จการศึกษา

๓. เคยได้รับการอบรมหรือวุฒิการศึกษาที่สอดคล้องสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

๔. มีจิตอาสาพัฒนาหรือช่วยเหลือด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม

๕. เป็นผู้ที่มีร่างกายแข็งแรงและไม่เป็นโรคหรือภาวะอันเป็นอุปสรรคในการศึกษา

๖. ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความประพฤติ จริยธรรมหรือผิดวินัย

๗. เป็นผู้ที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาคุณสมบัติแล้วเห็นสมควรรับเข้าศึกษาเพื่อการอบรมเสริมสร้างพัฒนา

วิธีคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาสันติศึกษาจะดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา โดยพิจารณาแต่งตั้งกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑, แผน ก แบบ ก ๒ และ แผน ข ในแต่ละปีการศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๑. ผู้สมัครต้องผ่านการสอบข้อเขียนหรือผ่านการสัมภาษณ์ มีความรู้และความสามารถในเนื้อหาของกลุ่มวิชาที่เข้าศึกษา ตามคุณสมบัติที่บัณฑิตวิทยาลัยหรือตามเงื่อนไขที่กรรมการบริหารหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษากำหนด

๒. ผู้สอบเข้าได้ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย ต้องเข้ารายงานตัวตามวัน เวลา และสถานที่ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

๓. การจัดการกระบวนการสอบหรือขั้นตอนการนำเสนอประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา เป็นสิทธิ์ในการใช้ดุลพินิจเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกรรมการผู้สอบคัดเลือก ซึ่งให้ถือว่าการตัดสินใจเป็นที่ยุติและเป็นที่ยอมรับของผู้สมัคร

๔. ปัญหาของนิสิตแรกเข้า และ ๖. กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนิสิต

ปัญหาของนิสิตแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
ความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาไม่เพียงพอ	จัดรายวิชาบังคับและเอกแบบไม่นับหน่วยกิต
ทักษะด้านการบูรณาการงานวิจัยเชิงปฏิบัติการด้านสันติศึกษา	จัดรายวิชาเลือกในด้านที่เกี่ยวข้องตามความสนใจและความถนัดของนิสิตเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัยเพิ่มเติมตามความสนใจและความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา รวมทั้งเป็นผู้ช่วยวิจัยของอาจารย์ในการทำโครงการวิจัยต่างๆ
ปัญหาการปรับตัวสำหรับการเรียนในระดับที่สูงขึ้น เช่น การสืบค้นข้อมูล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	จัดกิจกรรมเสริมความรู้เกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลและการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ทักษะด้านการเขียนบทความวิชาการภาษาอังกฤษ	เสริมความรู้ภาษาอังกฤษเพื่องานวิชาการและสนับสนุนการเข้าร่วมสัมมนาวิชาการในเวทีสากล

๕. แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี

๑. แผนการรับนิสิต แผน ก แบบ ก ๑

ระดับชั้นปี	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ชั้นปีที่ ๑	๕	๕	๕	๕	๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๕	๕	๕	๕
รวมจำนวนนิสิต	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	๕	๕	๕	๕

๒. แผนการรับนิสิต แผน ก แบบ ก ๒

ระดับชั้นปี	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
รวมจำนวนนิสิต	๑๕	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕

๓. แผนการรับนิสิต แผน ข

ระดับชั้นปี	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวมจำนวนนิสิต	๑๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐

๖. งบประมาณตามแผน งบประมาณที่เยอะสุด รวมกันหมด ปี ต่อ ๑ คน ตัวกลมๆ

๑. งบประมาณรายรับ (หน่วย : บาท) แผนการรับนิสิต แผน ก แบบ ก ๑ แบบ ก ๒ และแผน ข

รายละเอียด รายรับ	ปีงบประมาณ				
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ค่าลงทะเบียน	๒๐,๐๐๐ (๑,๐๐๐ X ๒๐)	๒๐,๐๐๐ (๑,๐๐๐ X ๒๐)	๒๐,๐๐๐ (๑,๐๐๐ X ๒๐)	๒๐,๐๐๐ (๑,๐๐๐ X ๒๐)	๒๐,๐๐๐ (๑,๐๐๐ X ๒๐)
ค่าบำรุงการศึกษา (เหมาจ่ายค่า เทอม)	๑,๕๐๐,๐๐๐ (๗๕,๐๐๐ X ๒๐)	๑,๔๐๐,๐๐๐ (๗๐,๐๐๐ X ๒๐)	๑,๕๐๐,๐๐๐ (๗๕,๐๐๐ X ๒๐)	๑,๔๐๐,๐๐๐ (๗๐,๐๐๐ X ๒๐)	๑,๕๐๐,๐๐๐ (๗๕,๐๐๐ X ๒๐)
เงินอุดหนุนจาก รัฐบาล	-	-	-	-	-
รวมรายรับ	๑,๕๒๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๕๒๐,๐๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑,๕๒๐,๐๐๐

*ประมาณการค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่ายตลอดการศึกษา ๒ ปี จำนวน ๑๔๕,๐๐๐ บาท

๒. งบประมาณรายจ่าย (หน่วย : บาท)

รายการจ่าย	ประมาณความต้องการในปีงบประมาณ				
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
งบดำเนินการ	๑,๒๕๘,๐๐๐	๑,๒๕๘,๐๐๐	๑,๒๕๘,๐๐๐	๑,๒๕๘,๐๐๐	๑,๒๕๘,๐๐๐
- ค่าตอบแทนบุคลากรประจำสายสนับสนุน	๔๐๘,๐๐๐	๔๐๘,๐๐๐	๔๐๘,๐๐๐	๔๐๘,๐๐๐	๔๐๘,๐๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากรอาจารย์พิเศษ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐
- ค่าจัดซื้อหนังสือและค่าดำเนินการวารสารสันติศึกษา	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
งบลงทุน	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
- ค่าครุภัณฑ์	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
- พัฒนาบุคลากร	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
รวม	๑,๓๕๘,๐๐๐	๑,๓๕๘,๐๐๐	๑,๓๕๘,๐๐๐	๑,๓๕๘,๐๐๐	๑,๓๕๘,๐๐๐

๗. ระบบการศึกษา

แบบชั้นเรียน

๘. การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา และการลงทะเบียนข้ามสถาบัน

ไม่มี

๓. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

๑. หลักสูตร

๑.๑ จำนวนหน่วยกิต

๑) แผน ก แบบ ก ๑ ทำวิทยานิพนธ์ ๓๙ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่นับหน่วยกิต (๑๒) หน่วยกิต

๒) แผน ก แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชา ๒๗ หน่วยกิต

๓) แผน ข คั่นคว่ำอิสระ ๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชา ๓๓ หน่วยกิต

๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น ๓ แผน คือ

๑) แผน ก แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต (๑๒) หน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

๒) แผน ก แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีก ๒๗ หน่วยกิตหรือศึกษารายวิชาเพิ่มเติมตามที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

๓) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระ ๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชา ๓๓ หน่วยกิตหรือศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติมตามที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

โครงสร้างหลักสูตร เป็นแบบ แผน ก แบบ ก ๑ แบบ ก ๒ และแผน ข โดยแบ่งหมวดวิชาตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ แสดงตามตารางดังนี้

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต

หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๑	แผน ก แบบ ก ๒	แผน ข
๑. หมวดวิชาบังคับ			
๑.๑ นับหน่วยกิต		๙	๙
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)	(๓)	(๓)
๒. หมวดวิชาเอก	-	๑๒	๑๒
๓. หมวดวิชาเลือก	-	๖	๑๒
๔. วิทยานิพนธ์	๓๙	๑๒	-
๕. สารนิพนธ์	-	-	๖
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙	๓๙

หมายเหตุ : รายวิชาใน () นี้สัิตต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๑.๓ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑

หมวดวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา

จำนวน (๑๒) หน่วยกิต

๖๑๘ ๑๐๑ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา

(๓) (๒-๕-๒)

(Foundation of Peace Studies)

๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข

(๓) (๒-๕-๒)

(Buddhist Peaceful Means for Building a Peaceful Society)

๖๑๘ ๑๐๔	ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ (Research Methodology for Peace Studies)	(๓) (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๐๕	กรรมฐาน (Buddhist Meditation)	(๓) (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	๓๙ หน่วยกิต

๑.๔ รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒

๑. หมวดวิชาบังคับ

๑.๑) วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๓ รายวิชา		จำนวน ๙ หน่วยกิต
๖๑๘ ๑๐๑	แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา (Foundation of Peace Studies)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๓๑๔	สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ (Human Rights and Justice Process for Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๔	ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ (Research Methodology for Peace Studies)	๓ (๒-๕-๒)
๑.๒) วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๑ รายวิชา		จำนวน (๓) หน่วยกิต
๖๑๘ ๒๐๕	กรรมฐาน (Buddhist Meditation)	(๓) (๒-๕-๒)

๒. หมวดวิชาเอก : นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา

๒. หมวดวิชาเอก : นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา		จำนวน ๑๒ หน่วยกิต
๖๑๘ ๒๐๗	พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข (Buddhist Peaceful Means for Building a Peaceful Society)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๐	ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ (Dialogue and Communication Skills for Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๗	ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน (Mediation Skill)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๐๘	โคกหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน (Khok Nong Na for Sustainable Peace Development)	๓ (๒-๕-๒)

๓. หมวดวิชาเลือก : นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชา ๒ รายวิชา		จำนวน ๖ หน่วยกิต
๖๑๘ ๑๐๖	สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์ (Mindfulness and Emotional Intelligence)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๒	สงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ (War and Peace in the Modern World)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๐๙	ความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๕	สันติวัฒนธรรม (Culture Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๑	สัมมนาขันติธรรมทางศาสนา (Seminar on Religious Tolerance)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๒	สันตินวัตกรรมภูมิปัญญาไทย (Thai Wisdom of Innovation Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๓	ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต (Good Governance of Building a Honest Community and Society)	๓ (๒-๕-๒)

๔. วิทยานิพนธ์ แผน ก แบบ ก ๒

๖๑๘ ๔๐๐	วิทยานิพนธ์ (Thesis)	จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๑.๕ รายวิชาสำหรับหลักสูตร แผน ข

๑. หมวดวิชาบังคับ

๑.๑ วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๓ รายวิชา		จำนวน ๙ หน่วยกิต
๖๑๘ ๑๐๑	แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา (Foundation of Peace Studies)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๓๑๔	สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ (Human Rights and Justice Process for Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๔	ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ (Research Methodology for Peace Studies)	๓ (๒-๕-๒)

๑.๒ วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๑ รายวิชา	จำนวน (๓) หน่วยกิต
๖๑๘ ๒๐๕ กรรมฐาน (Buddhist Meditation)	(๓) (๒-๕-๒)
๒) หมวดวิชาเอก : นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา	จำนวน ๑๒ หน่วยกิต
๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข (Buddhist Peaceful Means for Building a Peaceful Society)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ (Dialogue and Communication Skills for Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน (Mediation Skill)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๐๘ โคกหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน (Khok Nong Na for Sustainable Peace Development)	๓ (๒-๕-๒)
๓) หมวดวิชาเลือก : นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชา ๔ รายวิชา	จำนวน ๑๒ หน่วยกิต
๖๑๘ ๑๐๖ สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์ (Mindfulness and Emotional Intelligence)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๒ สงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ (War and Peace in the Modern World)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๐๙ ความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๑๐๕ สันติวัฒนธรรม (Culture Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๑ สัมมนาขันติธรรมทางศาสนา (Seminar on Religious Tolerance)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๒ สันตินวัตกรรมภูมิปัญญาไทย (Thai Wisdom of Innovation Peace)	๓ (๒-๕-๒)
๖๑๘ ๒๑๓ ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต (Good Governance of Building a Honest Community and Society)	๓ (๒-๕-๒)

๔) สารนิพนธ์ แผน ข

จำนวน ๖ หน่วยกิต

๖๑๘ ๓๐๐ สารนิพนธ์

(Research paper)

ความอธิบายความหมายของรหัสวิชาและหน่วยกิตประจำวิชา

๑. รหัสประจำวิชาในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ประกอบด้วยเลข ๖ หลัก มีความหมาย ดังนี้

๑) เลข ๓ ตัวแรก = ตัวที่ ๑ แสดงคณะ ตัวที่ ๒-๓ แสดงสาขาวิชา

๒) เลข ๓ ตัวหลัง = ตัวที่ ๑ แสดงปีการศึกษา ตัวที่ ๒-๓ แสดงชื่อวิชา

๒. หน่วยกิตประจำวิชา หมายถึง ตัวเลขซึ่งแสดงจำนวนหน่วยกิตและปริมาณการเรียนการสอนของรายวิชานั้นๆ เช่น ๓ (๒-๒-๕) หมายถึง ๓ หน่วยกิต ประกอบด้วยบรรยาย ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ การปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ และการศึกษาด้วยตนเอง ๕ ชั่วโมง/สัปดาห์

๒. แผนการศึกษา

๒.๑ แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก ๑

ชั้นปีที่ ๑

ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๑	๖๑๘ ๑๐๑ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)
	๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)
	๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ	(๓)	(๓)	(๓)	(๓)
	รวมนับหน่วยกิต	-	-	-	-
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๗)	(๑๓)	(๗)

ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๑			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๒	๖๑๘ ๒๐๕ ธรรมเนียม	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)
	๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๙	๐	๙	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๐	๙	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)

หมายเหตุ : รายวิชา () ไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒
ภาคการศึกษาที่ ๓

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๑			
		หน่วย กิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๓	๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๕	๐	๑๕	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๕	๐	๑๕	๐

ภาคการศึกษาที่ ๔

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๑			
		หน่วย กิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๔	๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๑๕	๐	๑๕	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๑๕	๐	๑๕	๐

๒.๒ แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก ๒

ชั้นปีที่ ๑

ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๒			
		หน่วย กิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ				
	๖๑๘ ๑๐๑ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา	๓	๒	๕	๒
	๖๑๘ ๓๑๔ สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ	๓	๒	๕	๒
	๖๑๘ ๒๐๕ กรรณฐาน	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)
	วิชาเอก				
๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข	๓	๒	๕	๒	
	วิชาเลือก -				
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๖	๑๕	๖
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)

ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๒			
		หน่วย กิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษา ด้วย ตนเอง
๒	วิชาบังคับ				
	๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ	๓	๒	๕	๒
	วิชาเอก				
	๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ	๓	๒	๕	๒
	๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน	๓	๒	๕	๒
	วิชาเลือก				
	XXX XXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓	๒	๕	๒

	วิทยานิพนธ์ -				
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๘	๒๐	๘
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

หมายเหตุ : รายวิชา () ไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ ๒
ภาคการศึกษาที่ ๓

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๒			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๓	วิชาบังคับ -				
	วิชาเอก				
	๖๑๘ ๒๐๘ โศกหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน	๓	๒	๕	๒
	วิชาเลือก				
	XXX XXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓	๒	๕	๒
	วิทยานิพนธ์				
	๖๑๘ ๕๐๐ วิทยานิพนธ์	๓	๒	๕	๒
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๖	๑๐	๖
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษาที่ ๔

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ก แบบ ก ๒			
		หน่วย กิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๔	วิชาบังคับ - วิชาเอก - วิชาเลือก - วิทยานิพนธ์ ๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๙	๐	๙	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๐	๙	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

หมายเหตุ : รายวิชา () ไม่นับหน่วยกิต

๒.๓ แผนการศึกษา แผน ข

ชั้นปีที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๑

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วย กิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๑	วิชาบังคับ ๖๑๘ ๑๐๑ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา	๓	๒	๕	๒
	๖๑๘ ๓๑๔ สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ	๓	๒	๕	๒
	๖๑๘ ๒๐๕ กรรณฐาน	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)
	วิชาเอก ๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข	๓	๒	๕	๒
	วิชาเลือก -				
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๖	๑๕	๖
	รวมไม่นับหน่วยกิต	(๓)	(๒)	(๕)	(๒)

ภาคการศึกษาที่ ๒

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๒	วิชาบังคับ				
	๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ	๓	๒	๕	๒
	วิชาเอก				
	๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ	๓	๒	๕	๒
	วิชาเลือก				
XXX XXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓	๒	๕	๒	
XXX XXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓	๒	๕	๒	
สารนิพนธ์ -					
	รวมนับหน่วยกิต	๑๒	๘	๒๐	๘
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ชั้นปีที่ ๒ ภาคการศึกษาที่ ๓

ภาคการศึกษา	รหัส/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วยกิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง
๓	วิชาบังคับ -				
	วิชาเอก				
	๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน	๓	๒	๕	๒
	๖๑๘ ๒๐๘ โคกหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน	๓	๒	๕	๒
	วิชาเลือก				
XXX XXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓	๒	๕	๒	
XXX XXX XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	๓	๒	๕	๒	
สารนิพนธ์ -					
	รวมนับหน่วยกิต	๙	๘	๒๐	๘
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

ภาคการศึกษาที่ ๔

ภาค การศึกษ า	รหัส/รายวิชา	แผน ข			
		หน่วย กิต	บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วย ตนเอง
๔	วิชาบังคับ - วิชาเอก - วิชาเลือก - สารนิพนธ์ ๖๑๘ ๓๐๐ สารนิพนธ์	๖	๐	๖	๐
	รวมนับหน่วยกิต	๖	๐	๖	๐
	รวมไม่นับหน่วยกิต	-	-	-	-

๒.๔ คำอธิบายรายวิชา (ดูจากภาคผนวก ก)

๓. ชื่อ สกุล เลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งและคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์

๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ตำแหน่ง ทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา/นาสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
ศาสตราจารย์	พระครูปลัดปัญญาวัฒน์ (หรรษา ธมฺมหาโส) นิธิบุญยากร, ดร.** ๓๓๓๐๗๐๐๔๙XXXX	-พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) -ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) -พธ.บ. (ปรัชญา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๔๘ ๒๕๔๓ ๒๕๔๑
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุนิน), ดร.** ๓๔๗๐๘๐๐๒๙XXXX	-พธ.ด. (ปรัชญา) -พธ.ม. (ปรัชญา) -ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๒๕๕๖ ๒๕๕๑ ๒๕๔๔
ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	ดร.ชั้นทอง วัฒน์ประดิษฐ์** ๓๐๐๑๘๐๑๑๑XXXX	-พธ.ด.(พระพุทธศาสนา) -ศศ.ม.(จิตวิทยา อุตสาหกรรมและองค์การ) -บธ.บ.(การโฆษณาและ ประชาสัมพันธ์)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๕๖ ๒๕๕๑ ๒๕๓๗

ศาสตราจารย์	พระธรรมวัชรบัณฑิต (สม จินต์ สมมาปัญญา) วันจันทร์, ดร.* ๕๓๑๑๐๐๐๗XXXX	-Ph.D. (Pali & Buddhist Studies) -พธ.ม. (พระพุทธศาสนา) -ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์)	-Banaras Hindu University, India -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช	๒๕๓๗ ๒๕๓๒ ๒๕๓๒
อาจารย์	พระปรมาโหมทย์ วาทโกวิท (พันธ์พัฒน์), ดร.* ๓๓๓๐๑๐๐๖๕XXXX	-พธ.ด. (สันติศึกษา) -พธ.ม. (สันติศึกษา) -พธ.บ. (จริยศึกษา)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๑ ๒๕๕๙ ๒๕๕๑
อาจารย์	พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปัญญา (พิมพันธ์), ดร.* ๑๓๓๐๕๐๐๑๒XXXX	-พธ.ด. (สันติศึกษา) -พธ.ม. (สันติศึกษา) -น.บ. (นิติศาสตร์)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยรามคำแหง	๒๕๖๒ ๒๕๕๗ ๒๕๕๕
อาจารย์	พระมหาวิระศักดิ์ อภิณหทเวที (แสงพงษ์), ดร.* ๑๓๓๐๕๐๐๑๕XXXX	-พธ.ด. (พระพุทธศาสนา) -พธ.ม. (ภาษาศาสตร์) -พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย -มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๕๖๑ ๒๕๕๘ ๒๕๕๕

หมายเหตุ: ** อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร, * อาจารย์ประจำหลักสูตร

๓.๒ อาจารย์พิเศษ

ให้เป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

๔. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือสหกิจศึกษา) (ถ้ามี)

-ไม่มี

๕. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์

๑. คำอธิบายโดยย่อ

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษาได้กำหนดให้นิสิตทำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาสันติศึกษา ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในคู่มือการทำโครงการวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การทำวิจัยในสาขาวิชาสันติศึกษาที่มุ่งเน้นด้านการสร้างสันติภาพ การสร้างความปรองดองและความสมานฉันท์ตลอดจนการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยการศึกษาค้นคว้า การแสวงหาความรู้ การประยุกต์ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ นำเสนอความคิดสร้างสรรค์และองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบการวิจัยอย่างเป็นระบบตามหลักวิชาการความรู้ด้านสันติวิธีบูรณาการกับหลักพระพุทธศาสนาและวิทยาการศาสตร์สมัยใหม่ ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์ของนิสิตแต่ละคนให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบฯ

และประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยจนกว่าจะแล้วเสร็จ และต้องมีการนำเสนอผลวิทยานิพนธ์ และต้องสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบัน

แผน ก แบบ ก ๑

๑. นิสิตมีสิทธิ์เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ นับตั้งแต่วันลงทะเบียนเป็นนิตินิต และหรือได้ศึกษาผ่านรายวิชาที่หลักสูตรกำหนด

๒. นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้ โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง

๓. การเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๔. ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

แผน ก แบบ ก ๒

๑. นิสิตมีสิทธิ์เสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ ต่อเมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ๒๕๕๘ และตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๒. นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบวิทยานิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนด

๓. การเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๔. ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

แผน ข

๑. นิสิตมีสิทธิ์เสนอหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำสารนิพนธ์ได้ต่อเมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรือมีหน่วยกิตสะสมในรายวิชาไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ๒๕๕๘ และตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์

๒. นิสิตมีสิทธิ์ขอสอบสารนิพนธ์ได้ เมื่อศึกษารายวิชาครบตามที่กำหนด และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและหรือสัมภาษณ์ด้วยปากเปล่า

๓. การเสนอหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ การลงทะเบียนสารนิพนธ์ การสอบสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับสารนิพนธ์

๔. สารนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สามารถสืบค้นได้

๒. มาตรฐานผลการเรียนรู้

นิสิตมีศักยภาพในการเรียนรู้และสามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาเป็นระบบและมีหลักการสามารถประยุกต์ใช้ศาสตร์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ด้านการพัฒนางานสร้างสรรค์ภาพ ในสาขาวิชาต่างๆ และเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างพัฒนาสังคม ทั้งภาครัฐและเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยสามารถเป็นต้นแบบของการพัฒนาการวิจัยต่อ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้าน (ดังแสดงในหมวดที่ ๔ ข้อ ๒)

๓. ช่วงเวลา

๓.๑ นิสิตแผน ก ๑ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต นับตั้งแต่การได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ได้ในภาคการศึกษาที่ ๑

๓.๒ นิสิตแผน ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมได้โดยนับหน่วยกิต นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนเสนอโครงร่างสารนิพนธ์ได้เมื่อต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรือผ่านศึกษารายวิชาที่นับหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๓.๓ นิสิตแผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมได้โดยนับหน่วยกิต นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนเสนอโครงร่างสารนิพนธ์ได้เมื่อต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ หรือผ่านศึกษารายวิชาที่นับหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

ทั้งนี้ แผน ข เฉพาะแผน ข หลังจากเรียนครบทุกรายวิชาจะต้องผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ก่อนการสอบจบป้องกันสารนิพนธ์ด้วยข้อเขียนและหรือด้วยการสอบสัมภาษณ์ปากเปล่า

๔. จำนวนหน่วยกิต

๑. แผน ก แบบ ก ๑ ทำวิทยานิพนธ์ ๓๙ น. และศึกษารายวิชาไม่นับหน่วยกิต (๑๒) หน่วยกิต
๒. แผน ก แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชา ๒๗ หน่วยกิต
๓. แผน ข ค้นคว้าอิสระ ๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชา ๓๓ หน่วยกิต

๕. การเตรียมการ

๕.๑ จัดเตรียมคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ห้องเรียน ห้องสมุดและอุปกรณ์การศึกษาให้พร้อมในแต่ละปีการศึกษาให้พร้อมที่ทำงาน

๕.๒ เตรียมคณาจารย์ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำแก่นิสิต และให้นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

๕.๓ อาจารย์จัดทำตารางการเรียนการสอนและตารางสำหรับให้คำปรึกษาแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

๕.๔ หลักสูตรกำหนดให้มีการจัดสัมมนาสำหรับนิสิต นิสิตเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาด้านสันติศึกษา การจัดการความขัดแย้ง ทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับแนวโน้ม ทิศทาง และประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยด้านสันติศึกษา

๕.๕ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษาในการเลือกหัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดเตรียมโครงร่าง การสอบโครงร่าง กระบวนการศึกษาค้นคว้า การจัดทำรายงานวิทยานิพนธ์ และการประเมินผลกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ของผู้เรียน

๕.๖ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ดูแลอุปกรณ์และข้อมูลเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความพร้อมใช้งาน

๖. กระบวนการประเมินผล

๖.๑ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ๒๕๕๘

๖.๒ ในการสอบวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่างๆ เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์โดยคณะกรรมการสอบ หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะที่ประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๕.๓ ให้มีการจดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ทุกครั้ง

๖.๔ หากคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์มีมติให้แก้ไขวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ไม่ว่ากรณีใดๆ นิสิตต้องแก้ไขวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้นก่อนที่จะนำวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย

กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ได้ทันเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ ทั้งนี้การขยายเวลาต้องอยู่ภายในระยะเวลา ๖ เดือนนับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ให้ถือว่าสอบไม่ผ่านและจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสถานภาพนิสิตเท่านั้น

๖.๕ ให้คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ทำการประเมินผลวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ คือ

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวดที่ ๖ ข้อที่ ๑๔ (ภาคผนวก ข)

๖.๖ การลงนามของกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ในหน้าอนุมัติ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควรแต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบและเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๖.๗ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์โดยคณะกรรมการเสียงข้างมากมีมติให้ผ่าน ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาด เมื่อทราบผลการประเมินและให้นิสิตส่งวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

หมวดที่ ๔

ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
๑. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม สันติภาวะภายในและสามารถประสานสังคมให้มีสันติภาพ	๑. พัฒนาและส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาตนเองและสังคมให้เข้าถึงสันติภาพและสันติสุข ด้วยกระบวนการเครื่องมือความรู้ด้านสันติวิธีและพุทธสันติวิธีในพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์ต่างๆ โดยจัดให้นิสิตได้มีโอกาสเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์จากนักสันติวิธี หน่วยงานหรือองค์กรด้านสันติภาพ พร้อมทั้งบริบทของสันติภาพในทางศาสนา สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอน

๒. ด้านความรู้ลึกในพระพุทธศาสนา ด้านจิตวิญญาณ จิตอาสาและอุดมการณ์ที่เสียสละอุทิศตนเพื่อผู้อื่น	๒. สอดแทรกความรู้ด้าน พร้อมทั้งหลักธรรมในพระพุทธศาสนาผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้เกิดภาวะผู้นำและจิตวิญญาณที่เสียสละ มีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมทั้งจะพัฒนาสันติภายในตนและส่งเสริมสังคมให้มีสันติสุขอันเป็นอุดมการณ์ของนักวิศวกรสันติภาพ ๓. จัดทำโครงการให้นิสิตมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ชุมชน โดยนำองค์ความรู้ด้านสันติภาพไปบูรณาการใช้ในการสร้างสาธารณประโยชน์เพื่อการพัฒนาสังคม
๓. ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวทางการจัดการความขัดแย้ง และแนวคิดสันติภาพ	๔. นำรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ฝึกให้นิสิตเน้นการคิดวิเคราะห์ รับฟังผู้อื่นด้วยหัวใจกรุณาและเมตตา สามารถรับฟังความเห็นต่างๆ และมีอิสรภาพในการนำเสนอความเห็นของตนเองด้วยความเอื้ออาทร
๔. ด้านภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อสังคมและสืบสานศิลปวัฒนธรรม สร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้สังคม	๕. มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพภายใน โดยการใช้เครื่องมือพัฒนาจิตเชิงพุทธบูรณาการ เพื่อให้เกิดปัญญา ส่วนบุคลิกภาพภายนอกมีการสอดแทรกเรื่องการแต่งกายการเข้าสังคม การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การเจรจาสื่อสาร และการวางตัวในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในระหว่างการเรียนรู้ ทั้งทางภาคทฤษฎีและการทำการวิจัย
๕. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างสรรค์เครื่องมือและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ เพื่อสร้างสันติภาพและพัฒนาสังคมให้อุดมด้วยสันติสุข	๖. จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จากการทำโครงการวิจัยต่างๆ ในรายวิชาที่สนใจและจัดหาผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านนั้นๆ มาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์จากงานวิจัยเชิงปฏิบัติการ ๗. จัดให้นิสิตสามารถพัฒนาในด้านการเขียนงานวิจัยและบทความที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพตามหลักวิชาการ ๘. การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการร่วมมือกับสำนักเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย ฝึกให้นิสิตสร้างห้องเรียนออนไลน์ google meet google form google classroom การสร้างภาพหรือคลิปวิดีโอนวัตกรรมต่างๆ

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ELO : Expected Learning Outcome)

เกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ระบบ กลไกการประกันคุณภาพและมาตรฐานอุดมศึกษา AUN หรือ เครือข่ายการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยอาเซียน (Asean University Network Quality Assurance : AUN QA) กรอบแนวคิดเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร เป็นเกณฑ์ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcome หรือ ELO) ที่พัฒนาขึ้นจากความจำเป็น (Needs) ต่างๆของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake-holders) ของหลักสูตร และข้อกำหนดมาตรฐานคุณภาพต่างๆ การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้จะเป็น ลักษณะของ Outcome Based Education เป็นการมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ตัวผู้เรียนว่า เมื่อเรียนสันติศึกษาแล้วสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนคืออะไร โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานคุณภาพต่างๆ ทั้งในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ทั้งนี้ ความหวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อยากจะเห็นประสิทธิภาพ ความสามารถ และคุณลักษณะของ นิสิตผู้จบการศึกษาแล้ว โดยผลการสำรวจ สังเคราะห์ สรุปประมวลข้อมูลโดยรวมได้ ดังนี้

ELO ๑ : มีความเข้าใจและเชื่อมโยงหลักการแนวคิดทฤษฎีด้านสันติภาพในพระพุทธศาสนาและสันติภาพสากลร่วมสมัย สามารถประยุกต์แนวคิดทฤษฎีเพื่อการแก้ไขปัญหาหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมได้

ELO ๒ : มีความเข้าใจแนวคิดพุทธสันติวิธี รู้หลักพุทธธรรม แนวปฏิบัติวิถีเถรวาทและมหายาน เพื่อการป้องกัน การแก้ไขเยียวยา การสร้างเสริมพัฒนา และการสนับสนุนส่งเสริมให้สังคมเกิดสันติสุข มีจิตอาสา เสียสละ เป็นผู้มีสติ ขันติ และสันติ

ELO ๓ : เข้าใจในบุคลิกลักษณะ ความคิด และพฤติกรรมของภาวะผู้นำต้นแบบแห่งสันติภาพได้ เป็นยุววิศวะกรสันติภาพ ที่สามารถเชื่อมประสานร่วมมือพัฒนากับชุมชนได้ รักษาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตหรือการสร้างรายได้อาชีพของชุมชน

ELO ๔ : มีทักษะการพูด การสื่อสาร การใช้สื่อออนไลน์ มีทักษะการฟังอย่างมีสติ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นผู้นำกระบวนการ เข้าใจกระบวนการสร้างวงเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนในเวทีสาธารณะได้

ELO ๕ : เป็นผู้นำจิตวิญญาณร่วมสมัย เป็นนักเผยแพร่พระพุทธศาสนา มีความเข้าใจในจริตธรรมชาติของมนุษย์ สามารถให้คำปรึกษาสำหรับการบริหารจัดการอารมณ์ตนเองและผู้อื่นได้ สอดคล้องกับบริบทของหลักสูตรและปณิธานของมหาวิทยาลัยสงฆ์

ELO ๖ : เป็นนักไกลเกลี่ยข้อพิพาท เข้าใจในกระบวนการเจรจา สามารถนำเสนอการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทั้งในระดับครอบครัว องค์กร ชุมชน สังคม แปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

ELO ๗ : เป็นผู้เคารพในหลักสิทธิเสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ตระหนักยอมรับในความแตกต่าง บทบาท สถานภาพ ปรับตัวเข้ากับความแตกต่างหลากหลายทางด้านพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา รู้เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบุคคลและสังคม สร้างสันติวัฒนธรรมในองค์กร ชุมชน สังคม ได้

ELO ๘ : เป็นนักวิชาการ นักวิเคราะห์ข้อมูล นักวิจัย สามารถจับประเด็นเชื่อมโยงปัญหาและความต้องการ รู้วิธีการคิดใคร่ครวญหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ นำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาเชิงประจักษ์ได้ สามารถปฏิบัติวิจัยในชุมชนพื้นที่ เรียนรู้และสะท้อนเรื่องเล่าเหตุผลความรู้สึกของชุมชนได้

๓. ผลลัพธ์ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs : Program Learning Outcomes)

สถาบันการศึกษาหรือหลักสูตรสันติศึกษา นำโดยคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรได้นำข้อมูลความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ELOs) ดังกล่าวข้างต้นมาพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ ออกแบบหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และอัตลักษณ์ของสถาบันหรือความต้องการของหลักสูตร บนพื้นฐานที่หลักสูตรสามารถดำเนินการได้ ก่อเกิด Program Learning Outcomes (PLOs) คือ สิ่งที่หลักสูตรต้องการหรือคาดหวังให้บัณฑิตเป็น เมื่อเรียนครบตามโปรแกรมของหลักสูตร ก่อเกิดชุดแนวคิดในการดำเนินการ ดังนี้

กรอบในการพัฒนาบัณฑิตของหลักสูตร มีหลักวิชาการที่ต้องครอบคลุม ๓ ด้าน คือ ๑. K - knowledge (ปัญญา) ๒. S - Skill (ศิลป์) ๓. A - Attitude(จิตใจ) ทั้งนี้การดำเนินการพัฒนาเกิด Performance หรือสมรรถนะจะเป็นไปตามหลักภาวะ ๔ คือ ๑. กายภาพ ๒. พฤติภาพ ๓. จิตภาพ ๔. ปัญญาภาพ เพื่อให้บัณฑิตเป็นยุววิศวกรสันติภาพ ที่ใส่ใจสุขภาพะสิ่งแวดล้อม มีพฤติกรรมที่ดี มีสติ สมာธิ และปัญญา อุทิศตนทำงานสร้างเสริมชุมชนและสังคมให้เกิดสันติสุข เรียนรู้และฝึกปฏิบัติหลักสันติภายใน สันตินอก ในส่วนกลุ่มรายวิชามีไตรสิกขา ๓ เป็นกรอบ คือ ศิลป์ สมาธิ ปัญญา หวังผลเป้าหมายสมรรถนะ (Performance) ตามหลัก ๔ ภาวะ คือ ๑. กายภาพ - เรียนรู้รายวิชา สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อาชีพ ๒. พฤติภาพ - ร่วมสร้างชุมชนสันติสุข องค์กร ไกล่เกลี่ย การสื่อสาร สนทนา การทำงานเป็นทีม พลเมือง พฤติกรรมทางสังคม ๓. จิตภาพ - การเข้าใจตนเอง รู้จักตนเองและผู้อื่นได้ และ ๔. ปัญญาภาพ - การคิดวิเคราะห์ มีแนวคิดพระโพธิสัตว์ เคารพสิทธิ มีความรับผิดชอบ ถอดบทเรียนวิถีคิดของนักสันติภาพต้นแบบ โดยภาพรวมของผลลัพธ์ คือ เป็นยุววิศวกรสันติภาพ มีทักษะการพัฒนาตามหลักภาวะ ๔ ด้าน ครองตน ครองงานด้วยวิธีการไตรสิกขา

จากกรอบในการพัฒนาบัณฑิต ผลลัพธ์ที่คาดหวังของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ปรากฏต่อไปนี้เมื่อสำเร็จการศึกษาผ่านการพัฒนา ๔ ด้าน ดังนี้

PLO ๑ : มีความเข้าใจและอธิบายหลักการแนวคิดทฤษฎีสันติภาพในพระพุทธศาสนาและสันติภาพสากลได้ สามารถประยุกต์แนวคิดทฤษฎีเพื่อการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมเชิงวิชาการได้

PLO ๒ : มีเข้าใจในแนวคิดพุทธสันติวิธีหรือหลักพุทธธรรมเพื่อการป้องกัน การแก้ไขเยียวยาที่เกิดจากความขัดแย้ง สามารถอธิบายแนวทางการเสริมสร้างให้สังคมให้เกิดสันติสุข ความเข้าใจแนวปฏิบัติวิถีของเถรวาทและมหายาน เป็นผู้ที่มีจิตอาสา เสียสละ มีสติ ขันติ และสันติ

PLO ๓ : มีภาวะผู้นำต้นแบบแห่งสันติภาพ ตระหนักในบุคลิกลักษณะ ความคิด พฤติกรรมในการทำหน้าที่ยูวีศวกรสันติภาพ มีทักษะเชื่อมประสานร่วมมือกับชุมชนได้ รู้หลักการทำพุทธเกษตรและรักษาสังแวดล้อม ส่งเสริมช่วยเหลือการผลิตหรือการสร้างรายได้ของชุมชน

PLO ๔ : มีความเข้าใจในเทคนิคการพูด การสื่อสาร การใช้สื่อออนไลน์ มีทักษะการฟังอย่างมีสติ รู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อธิบายกระบวนการสร้างวงเสวนาเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้

PLO ๕ : สามารถเป็นผู้ชี้แนะทางความคิด เป็นต้นแบบนักเผยแผ่พระพุทธศาสนา มีทักษะการฝึกปฏิบัติเจริญสติ สามารถควบคุมกาย วาจา จิตใจและเข้าใจในจริตของตน รู้เทคนิคการให้คำปรึกษา ฉลาดในการบริหารจัดการอารมณ์ตนเองและผู้อื่นได้

PLO ๖ : มีทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท สามารถอธิบายบทบาทหน้าที่และระบบของกระบวนการยุติธรรมในการแก้ไขความขัดแย้ง มีจิตอาสาและความรับผิดชอบในการแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์ ทั้งในระดับครอบครัว องค์กร ชุมชน สังคม

PLO ๗ : เป็นผู้เคารพในหลักสิทธิเสรีภาพ เสมอภาค และภราดรภาพ ตระหนักและดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมของสังคม เข้าใจและปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง เหมาะสมต่อบริบทของสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลายทางด้านพหุวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา เป็นผู้เชื่อมประสานเสริมสร้างสันติวัฒนธรรมในศาสนา องค์กร ชุมชนได้

PLO ๘ : สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบตามหลักวิชาการ วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ผ่านงานเขียนและงานวิจัยเพื่อสันติภาพ รู้คุณค่าและให้ความสำคัญในหลักธรรมาภิบาล มีความกล้าหาญทางจริยธรรมซื่อสัตย์สุจริตโปร่งใส สามารถเชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีกับนวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น และนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาเชิงวิชาการได้

๔. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics)

๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านสันติศึกษา

๒) มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐาน ความรู้ ทางด้านสันติภาพในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๓) มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ ทำงาน และชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง

๔) มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของผู้อื่น

๑.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๑) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม รวมถึงการเคารพสิทธิ และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย

๒) การสอดแทรกความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน ทั้งในด้านการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และในการวิจัย

๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ทั้งระหว่างกำลังศึกษา และภายหลังสำเร็จการศึกษา ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน และแบบวัดผล โดยประเมินจากหลายๆ ด้าน ดังนี้

๑) ประเมินจากการมีวินัยในการเรียน การตรงเวลาในการเข้าชั้นเรียน การทำงานเสร็จและส่งงานตามกำหนด

๒) ประเมินจากความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นทีม การทำงานวิจัย และการเข้าร่วมกิจกรรมในการใช้องค์ความรู้ทางการศึกษาทำประโยชน์ต่อสังคม

๓) ประเมินจากความซื่อสัตย์ และจรรยาบรรณในการสอบ

๔) ผู้เรียนประเมินตนเอง และประเมินโดยเพื่อนและอาจารย์ โดยใช้แบบประเมินและ แบบวัดผล

๕) ภายหลังสำเร็จการศึกษา ให้มหาวิทยาลัยประเมินตนเอง ประเมินจากผู้เยี่ยมชมบัณฑิต และประเมินจากผู้ปกครองของมหาวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถาม

๒. ด้านความรู้ (Knowledge)

๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

๑) มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาสันติศึกษา

๒) มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาสันติศึกษา

๓) ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๔) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม

๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

๑) จัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจศาสตร์ในเชิงลึก ผสมผสานให้นำไปสู่วิธีการดำเนินการที่เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นหลักการทาง ทฤษฎี และการประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้เกิดการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจด้วยตนเอง เช่น ให้มีการนำเสนองาน การร่วมแสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม เพื่อ สนับสนุนให้นักศึกษาคิดเป็นและมีนิสัยใฝ่รู้

๒) การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระในการแสวงหาความรู้โดยไม่ยึดติดกับการรับข้อมูลจากผู้สอน เพียงวิธีเดียว

๓) การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและศึกษาดูงาน

๕) การทำวิจัยทั้งในรายวิชาที่เกี่ยวข้องและวิทยานิพนธ์

๖) การเรียนรู้ที่เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ท้องถิ่นและในระดับที่ สูงขึ้น

๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนิสิต ให้ครอบคลุมในทุกด้าน ด้วยวิธีการ ดังต่อไปนี้

๑) การทดสอบย่อย

๒) การสอบกลางภาคและปลายภาค

๓) วัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเป็นทีม

๔) การนำเสนอผลงาน

๕) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์

๖) การสอบประมวลความรู้

๗) การสอบวัดคุณสมบัติ

๘) การสอบวิทยานิพนธ์

๓. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

๑) สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็น และปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์

๒) สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการ ใหม่ๆที่เกิดขึ้นจากสันติวิธี

๓) สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์รวมไปถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาสันติศึกษาที่ศึกษาในชั้นสูง

๔) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับ การพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านสันติศึกษาใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

- ๑) ฝึกทักษะการคิดและการแก้ไขปัญหา
- ๒) เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติงานจริง
- ๓) เน้นการเรียนรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้น

ให้เกิดการเรียนรู้

๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

ประเมินทักษะทางปัญญาด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- ๑) วัดการแสดงออกทางการกระบวนกรคิดและการแก้ไขปัญหา
- ๒) วัดผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
- ๓) การนำเสนอผลงาน
- ๔) การอธิบาย การตอบคำถาม การโต้ตอบสื่อสารกับผู้อื่น

๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibilities)

๔.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๑) มีความสามารถสูงในการใช้ความรู้ทางด้านสันติศึกษา เพื่อการแสดงความคิดเห็นทางด้านวิชาการ ได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม

๒) มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านสันติศึกษา เพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

๔) มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน

๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบหลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

- ๑) การจัดกิจกรรมในรายวิชาที่เน้นการเรียนการสอนที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- ๒) ฝึกฝนภาวะความเป็นผู้นำ ผู้ตาม การแสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน และการรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นในการปฏิบัติงานเป็นทีมและการทำงานวิจัย
- ๓) ฝึกฝนการทำกิจกรรมเพื่อสังคม
- ๔) ฝึกฝนการวางตัวที่เหมาะสมต่อกาลเทศะ
- ๕) ฝึกฝนการประสานงานกับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา

๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ ความรับผิดชอบ

ประเมินทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- ๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนิสิตในหลายๆ ด้าน ระหว่างกิจกรรมการเรียน การสอน เช่น พฤติกรรมความสนใจ ตั้งใจเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
- ๒) สังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- ๓) สังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนและงานที่ได้รับมอบหมาย การนำเสนอ ผลงานการทำงานวิจัย และการร่วมทำกิจกรรมเพื่อสังคม

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหาเชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆโดยเฉพาะทางด้านสันติศึกษาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี
- ๒) สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่านการฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครงการค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรจึงใช้กลยุทธ์ในการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้

๑) จัดการเรียนรายวิชาสัมมนาให้นิสัย โดยนิสัยทุกคนต้องลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับ หน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้นิสัยได้ฝึกทักษะทั้งด้านการวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการค้นคว้าและนำเสนองานทั้งเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการสื่อสาร และการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีทั้งด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น การอภิปราย

๓) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการวิเคราะห์ปัญหาจริงในการเรียนรู้ และการทำงานวิจัย

๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

๑) การทดสอบความรู้และเทคนิคการวิเคราะห์และแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลองเสมือนจริง

๒) การทำงานวิจัย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนการเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน

๖. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

แสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ในด้านใดบ้าง (สัมพันธ์กับการพัฒนาผลการเรียนรู้แต่ละด้านตามข้อ ๒) โดยระบุว่าเป็นความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรอง โดยที่ผลการเรียนรู้แต่ละข้อของด้านต่างๆ ในตารางมีความหมายดังต่อไปนี้

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Moral and Ethics)

๑) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจเพื่อการแก้ปัญหาทางคุณธรรมและจริยธรรมที่ซับซ้อนอย่างผู้รู้ในบริบทของศาสตร์ทางด้านสันติศึกษา

๒) มีความสามารถในการสนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจบนฐานความรู้ทางสันติศึกษาในการจัดการกับบริบทที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๓) มีภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงานและชุมชนที่ตนเกี่ยวข้อง

๔) มีความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีงามของผู้อื่น

๒. ด้านความรู้ (Knowledge)

๑) มีความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นแก่นของสาขาวิชาสันติศึกษา

๒) มีความสามารถในการใช้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาเพื่อหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ในสาขาวิชาสันติศึกษา

๓) ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับองค์ความรู้เชิงปฏิบัติการที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

๔) มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนปัจเจกปัญญามาเป็นสาธารณปัญญาที่ก่อให้เกิดคุณค่าต่อสังคม

๓. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

๑) สามารถใช้ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์

๒) สามารถใช้ทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังด้วยวิธีการใหม่ๆที่เกิดขึ้นจากสันติวิธี

๓) สามารถสังเคราะห์ผลงานวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ๆที่สร้างสรรค์รวมถึงการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาสันติศึกษาที่ศึกษาในชั้นสูง

๔) สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านสันติศึกษาใหม่ๆ จนกลายเป็นข้อเสนอเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibilities)

๑) มีความสามารถสูงในการใช้ความรู้ทางด้านสันติศึกษา เพื่อการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการได้อย่างลึกซึ้งและแหลมคม

๒) มีความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านสันติศึกษาเพื่อการวางแผน วิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) มีความสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์

๔) มีความสามารถในการแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการและสังคมที่ซับซ้อน

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

๑) สามารถคัดกรองข้อมูลและใช้หลักตรรกะทางคณิตศาสตร์และสถิติ ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา เชื่อมโยงประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาในด้านต่างๆโดยเฉพาะ ทางด้านสันติศึกษาในเชิงลึกได้เป็นอย่างดี

๒) สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การอ่าน การฟัง การเขียน และการนำเสนอ และสื่อสารกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพรวมถึงชุมชนทั่วไป ได้อย่างเหมาะสม

๓) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือโครง การค้นคว้าที่สำคัญ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ รวมถึงการตีพิมพ์ผ่านสื่อทางวิชาการและวิชาชีพ ได้อย่างเหมาะสม

แผน ก แบบ ก ๑

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
แผน ก แบบ ก ๑																			
หมวดวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา จำนวน (๑๒) หน่วยกิต																			
๖๑๘ ๑๐๑ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	●	●	○	●	○	●	○	●
๖๑๘ ๒๐๕ กรรณฐาน	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๖๑๘ ๒๐๗	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๑๐	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๑๐๗	●	○	●	●	●	●	○	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๐๘	●	○	●	●	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○
หมวดวิชาเลือก เลือกศึกษา ๒ รายวิชา จำนวน ๖ หน่วยกิต																			
๖๑๘ ๑๐๖	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๑๐๒	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๐๙	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๑๐๕	●	●	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๑๑	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๖๑๘ ๒๑๒ สันติวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๑๓ ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○
วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต																			
๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	●	○	●

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ		
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓
๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน	●	○	●	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๐๘ โคกหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
หมวดวิชาเลือก เลือกศึกษาจากรายวิชา ๔ รายวิชา จำนวน ๑๒ หน่วย กิต																			
๖๑๘ ๑๐๖ สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์	●	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	●	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๑๐๒ สงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่	●	○	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๐๙ ความยุติธรรมทางสังคม	●	○	●	●	●	○	○	●	●	●	○	●	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๑๐๕ สันติวัฒนธรรม	●	●	○	●	●	○	○	●	●	●	○	○	●	○	●	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๑๑ สัมมนาขั้นต้นธรรมทางศาสนา	●	●	○	●	●	○	●	●	●	●	○	○	●	○	○	○	○	○	○

รายวิชา	๑.ด้านคุณธรรม จริยธรรม				๒.ด้านความรู้				๓. ด้านทักษะทาง ปัญญา				๔. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบต่อ				๕. ด้านทักษะ การวิเคราะห์ การสื่อสาร และเทคโนโลยี สารสนเทศ			
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	
๖๑๘ ๒๑๒ สันติวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	○	○
๖๑๘ ๒๑๓ ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต	●	●	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	●	○	●	○	○	○	○	○
สารนิพนธ์ จำนวน ๖ หน่วยกิต																				
๖๑๘ ๓๐๐ สารนิพนธ์	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	●

๕. ความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา

บัณฑิตที่จบการศึกษาจากหลักสูตรมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Programme Outcomes) การดำเนินการระบบและกลไก ออกแบบหลักสูตรแบบบูรณาการศาสตร์ เหมาะกับความต้องการของผู้เรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ ๕ ด้าน สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร และตามเจตนารมณ์ของมหาวิทยาลัย โดยหลักสูตรระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ทั้งในระดับหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLO) รวมทั้งจัดทำตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLO) กับ หลักสูตรมีความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาสอดคล้องต่อกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ TQF ครอบคลุมทั้ง ๕ ด้าน กล่าวคือ

ปีที่	ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา
๑	นิสิตชั้นปีที่ ๑ นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์เกี่ยวกับสันติศึกษา สามารถอธิบาย แยกแยะ เชื่อมโยงในประเด็นความขัดแย้ง ความรุนแรง สันติวิธี และสันติภาพได้ ประยุกต์ใช้หลักการแนวคิด พุทธสันติวิธีได้ เข้าใจในบทบาท หน้าที่ผู้นำต้นแบบสันติภาพ เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รู้แนวทางการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและกระบวนการยุติธรรม เพื่อป้องกัน แก้ไขเยียวยา เสริมสร้าง สันติภาพในตนเอง องค์กร ชุมชน และสังคม
๒	นิสิตชั้นปีที่ ๒ นิสิตเป็นผู้มีสติ มีจริยธรรมสุจริต รู้เท่าทันฉลาดในอารมณ์และจิตใจ รู้แนวทางการพึ่งตนเองและให้ความสำคัญวิถีเกษตรและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม เป็นนักจิตอาสา สามารถอยู่ปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นบนความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรม เข้าใจการวิจัยเพื่อสันติภาพ มีทักษะการสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์ สามารถเชื่อมโยงนวัตกรรมภูมิปัญญา และนำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาเชิงวิชาการได้

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum mapping)

วัตถุประสงค์หลักสูตร PLOs	TQF															DOE (Desired Outcomes of Education)					
	๑				๒				๓				๔			๕			Learner	Co - Creator	Active Citizen
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓						
๑. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์สันติศึกษาทั้งด้านทฤษฎีและสามารถสร้างสันติภาวะให้กับตนเอง ชุมชน สังคม																					
PLO ๑ : มีความเข้าใจและอธิบายหลักการแนวคิดทฤษฎีสันติภาพในพระพุทธศาสนาและสันติภาพสากลได้ สามารถประยุกต์แนวคิดทฤษฎีเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งหรือเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมเชิงวิชาการได้	✓				✓	✓			✓	✓	✓			✓							
PLO ๒ : มีเข้าใจในแนวคิดพุทธสันติวิธีหรือหลักพุทธธรรมเพื่อการป้องกัน การแก้ไขเยียวยาที่เกิดจากความขัดแย้ง สามารถอธิบายแนวทางการเสริมสร้างให้สังคมให้เกิดสันติสุข ความเข้าใจแนวปฏิบัติวิถีของเถรวาทและมหายาน เป็นผู้มิจิตอาสา เสียสละ มีสติ ขันติ และสันติ	✓				✓	✓	✓		✓	✓				✓	✓						
PLO ๓ : มีภาวะผู้นำต้นแบบแห่งสันติภาพ ตระหนักในบุคลิกลักษณะความคิด พฤติกรรมในการทำหน้าที่ยูววิศวกรสันติภาพ มีทักษะเชื่อมประสานร่วมมือกับชุมชนได้ รู้หลักการทำพุทธเกษตรและรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมช่วยเหลือการผลิตหรือการสร้างรายได้ของชุมชน	✓				✓	✓	✓		✓	✓				✓	✓						
๒. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความสามารถนำองค์ความรู้ด้านสันติภาพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตเพื่อป้องกันแก้ไขความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในระดับบุคคล ชุมชน สังคม																					
PLO ๔ : มีความเข้าใจในเทคนิคการพูด การสื่อสาร การใช้สื่อออนไลน์ มีทักษะการฟังอย่างมีสติ รู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อธิบายกระบวนการสร้างวงเสวนาเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้	✓				✓	✓			✓	✓	✓			✓							

ผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม TQF
ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (มาตรฐานด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน)

คุณลักษณะ	อุดมศึกษา
ผู้เรียนรู้ (Learner Person) เพื่อสร้างงานและคุณภาพชีวิตที่ดี	เรียนรู้ตลอดชีวิต พร้อมเผชิญความเปลี่ยนแปลง และความเป็นผู้นำ เพื่อสร้างสัมมาอาชีพที่ดีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน	ร่วมแก้ไขปัญหาสังคม การบูรณาการข้ามศาสตร์ สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเพิ่มโอกาสและมูลค่าแก่ตนเอง สังคมส่วนรวมและประเทศ
พลเมืองที่เข้มแข็ง(Active Citizen) เพื่อสันติสุข	กล้าต่อต้านการกระทำในสิ่งที่ไม่ดีให้คุณค่ากับความรู้ความสามารถ ร่วมสร้างสรรค์การพัฒนาที่ยั่งยืน ขจัดความขัดแย้งและสร้างสันติสุขทั้งในสังคมไทยและประชาคมโลก

ตารางแสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) จำแนกตามรายวิชา
 กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร PLOs : Program Learning Outcomes
 (รายวิชาในหลักสูตร)

ที่	รหัส/ชื่อวิชา	ชั้นปี	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs : Program Learning Outcomes)							
			PLO ๑	PLO ๒	PLO ๓	PLO ๔	PLO ๕	PLO ๖	PLO ๗	PLO ๘
๑	๖๑๘ ๑๐๑ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา	๑	✓							
๒	๖๑๘ ๓๑๔ สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ	๑				✓			✓	
๓	๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ	๒								✓
๔	๖๑๘ ๒๐๕ กรรณฐาน	๑		✓				✓		
๕	๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข	๑		✓	✓	✓				✓

๖	๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ	๒		✓		✓		✓	✓	
๗	๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน	๒				✓		✓	✓	
๘	๖๑๘ ๒๐๘ โคกหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน	๒		✓	✓					
๙	๖๑๘ ๑๐๖ สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์	๒		✓		✓	✓			
๑๐	๖๑๘ ๑๐๒ สงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่	๑	✓						✓	
๑๑	๖๑๘ ๒๐๙ ความยุติธรรมทางสังคม	๒							✓	
๑๒	๖๑๘ ๑๐๕ สันติวัฒนธรรม	๒		✓			✓		✓	
๑๓	๖๑๘ ๒๑๑ สัมมนาขันติธรรมทางศาสนา	๒		✓			✓		✓	
๑๔	๖๑๘ ๒๑๒ สันติวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย	๒		✓						✓
๑๕	๖๑๘ ๒๑๓ ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต	๒		✓						✓
๑๖	๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์	๒		✓						✓
๑๗	๖๑๘ ๓๐๐ สารนิพนธ์	๒		✓						✓

หมวดที่ ๕

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิต

๑. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๙ ไว้ดังนี้

ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน	
		วิชาเลือก	วิชาบังคับและเอก
A	๔.๐๐	๙๕ - ๑๐๐	๙๕ - ๑๐๐
A-	๓.๖๗	๙๐ - ๙๔	๙๐ - ๙๔
B+	๓.๓๓	๘๕ - ๘๙	๘๕ - ๘๙
B	๓.๐๐	๘๐ - ๘๔	๘๐ - ๘๔
C+	๒.๕๐	๗๕ - ๗๙	ต่ำกว่า ๘๐
C	๒.๐๐	๗๐ - ๗๔	
F	๐	ต่ำกว่า ๗๐	

๒. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิต

การกำหนดระบบและกลไกการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ เกิดขึ้นเพื่อแสดงหลักฐานยืนยันหรือสนับสนุนว่านิสิตและมหาบัณฑิต ทุกคนมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ทุกด้านเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ เป็นอย่างน้อย

๑. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ขณะนิสิตยังไม่สำเร็จการศึกษา

แต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตโดยให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบันมาเป็นคณะกรรมการร่วม และกำหนดให้เป็นเงื่อนไขในกระบวนการประกันคุณภาพทั้งภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน สุ่มประเมินรายละเอียดของรายวิชาถึงผลการเรียนรู้ ประเมินถึงความสอดคล้องกับความรับผิดชอบในหลักสูตร มีกระบวนการประเมินผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาโดยพิจารณาจากการสอบซึ่งผ่านเกณฑ์ตามมาตรฐานที่กำหนด (ร้อยละ ๒๕ ของวิชาเปิดสอนในปีการศึกษานั้น ๆ) การประเมินผลคุณภาพการวัดผลจากข้อสอบและรายงานการวิเคราะห์ข้อสอบและพิจารณาจากการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด การสอบวิทยานิพนธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

๒. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนิสิตสำเร็จการศึกษา เน้นการทำวิจัยสัมฤทธิ์ผลของการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อของมหาบัณฑิต โดยทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการประเมินคุณภาพของหลักสูตร การพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน โดยมีหัวข้อการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ สถานะการได้งานทำหรือศึกษาต่อของมหาบัณฑิต ประเมินจากการได้งานทำหรือศึกษาต่อตรงตามสาขาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาในการหางาน โดยทำการประเมินจากมหาบัณฑิต แต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษา

๒.๒ ตำแหน่งงานและความก้าวหน้าในสายงานของมหาบัณฑิต

๒.๓ ความพึงพอใจของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถที่ได้เรียนรู้จากหลักสูตร ที่ใช้ในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๔ ความพึงพอใจของผู้ใช้มหาบัณฑิต หรือนายจ้าง พร้อมกับเปิดโอกาสให้มีการเสนอแนะต่อสิ่งที่คาดหวังหรือต้องการจากหลักสูตรในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

๒.๕ ความพึงพอใจของสถาบันการศึกษาอื่น ซึ่งรับมหาบัณฑิต ที่สำเร็จจากหลักสูตรเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาที่สูงขึ้น โดยประเมินทางด้านความรู้ ความพร้อม และคุณสมบัติอื่นๆ

๒.๖ ความเห็นและข้อเสนอแนะจากอาจารย์พิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของมหาบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษา กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ องค์กรความรู้ และการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ทางการศึกษา และสังคมในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.๗ ผลงานของนิสิตและวิทยานิพนธ์ที่สามารถวัดเป็นรูปธรรมได้ เช่น

๑) จำนวนผลงานวิจัยที่เผยแพร่

๒) จำนวนสิทธิบัตร

๓) จำนวนกิจกรรมเพื่อสังคมและประเทศชาติ

๔) จำนวนกิจกรรมอาสาสมัครในองค์กรที่ทำประโยชน์เพื่อสังคม

๕) จำนวนรางวัล ผลงาน ประกาศเกียรติคุณที่ได้รับระดับชาติและนานาชาติ

๓. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

๓.๑ แผน ก แบบ ก ๑

๑) ศึกษาผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๓) ต้องสอบผ่านการเรียนในรายวิชา ภาษาอังกฤษ MCU ๐๐๓ และ MCU ๐๐๔ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นโดยสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือผ่านการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ สอบผ่าน MCU-GET

๔) ต้องสอบผ่านวิชา การใช้ภาษาบาลี ๑ และ การใช้ภาษาบาลี ๒ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้หลักสูตรหรือหน่วยงานที่มีคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ที่มีคุณวุฒิ ความเชี่ยวชาญด้านภาษาบาลีดำเนินการจัดการเรียนการสอน

๕) นิสิตต้องผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน รวมสะสมจำนวน ๓๐ วัน ตามสำนัก สถาบันหรือหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดหรือรับรอง จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษาได้

๓.๒ แผน ก แบบ ก ๒

๑) ศึกษาผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๓) ต้องสอบผ่านการเรียนในรายวิชา ภาษาอังกฤษ MCU ๐๐๓ และ MCU ๐๐๔ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นโดยสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือผ่านการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ สอบผ่าน MCU-GET

๔) ต้องสอบผ่านวิชา การใช้ภาษาบาลี ๑ และ การใช้ภาษาบาลี ๒ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้หลักสูตรหรือหน่วยงานที่มีคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ที่มีคุณสมบัติความเชี่ยวชาญด้านภาษาบาลีดำเนินการจัดการเรียนการสอน

๕) นิสิตต้องผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน รวมสะสมจำนวน ๓๐ วัน ตามสำนัก สถาบันหรือหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดหรือรับรอง จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษาได้

๕.๓.๓ แฝน ข

๑) ศึกษาผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าจากสาขาวิชาหลักสูตร

๒) เสนอรายงานการค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์ต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๓) ต้องสอบผ่านการเรียนในรายวิชา ภาษาอังกฤษ MCU ๐๐๓ และ MCU ๐๐๔ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นโดยสถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หรือผ่านการสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ สอบผ่าน MCU-GET

๔) ต้องสอบผ่านวิชา การใช้ภาษาบาลี ๑ และ การใช้ภาษาบาลี ๒ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้หลักสูตรหรือหน่วยงานที่มีคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ที่มีคุณสมบัติความเชี่ยวชาญด้านภาษาบาลีดำเนินการจัดการเรียนการสอน

๕) นิสิตต้องผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน รวมสะสมจำนวน ๓๐ วัน ตามสำนัก สถาบันหรือหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดหรือรับรอง จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษาได้

หมวดที่ ๖

การพัฒนาคณาจารย์

๑. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

มีการปฐมนิเทศแนะแนวอาจารย์ใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะและหลักสูตรที่สอน โดยสาระประกอบด้วย

- บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ในพันธกิจของสถาบัน
- สิทธิผลประโยชน์ของอาจารย์และกฎระเบียบต่างๆ
- หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่างๆ ของสาขาวิชาฯ และมีอาจารย์อาวุโสเป็น

อาจารย์พี่เลี้ยง โดยมีหน้าที่ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาเพื่อเรียนรู้และปรับตัวเองเข้าสู่การเป็นอาจารย์ในสาขาฯ มีการนิเทศการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ต้องสอนและมีการประเมินและติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของอาจารย์ใหม่

๒. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่คณาจารย์

๒.๑ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

- ส่งเสริมให้อาจารย์ได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล เพื่อเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย

- ส่งเสริมให้อาจารย์ได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์ในหลักสูตร หรือการทำวิจัยการเรียนการสอนที่สามารถนำไปเผยแพร่ในการประชุมวิชาการที่มีจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเดียวกันของหลายๆ สถาบัน

๒.๒ การพัฒนาวิชาการและวิชาชีพด้านอื่นๆ

- ส่งเสริมให้อาจารย์ได้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างสมประสบการณ์ในงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่องทั้งอาจารย์เก่าและอาจารย์ใหม่ โดยการสนับสนุนการฝึกอบรม ทุนทางวิชาการ และวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพ

- ส่งเสริมให้อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม

- ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาและผลิตผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ และการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการ และส่งเสริมการทำวิจัยที่สร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนและเสริมสร้างให้อาจารย์มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ

หมวดที่ ๗

การประกันคุณภาพหลักสูตร

๑. การกำกับมาตรฐานหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ประกาศใช้และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหรือมาตรฐานคุณวุฒิสาชาวิชา โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

๑. จัดให้มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมีคุณสมบัติ ผลงานวิชาการ เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยทำหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล ติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา และมีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอนบัณฑิตวิทยาลัย และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๒. จัดให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตร ให้เป็นไปตามเกณฑ์และมีคุณสมบัติ ผลงานวิชาการ เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษาและปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา มีหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนบัณฑิตวิทยาลัย และ/หรืออาจารย์ผู้สอน

๓. มีการควบคุมภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๔. ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรับผิดชอบในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ๕ ปี

๖. มีการประเมินหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการวางแผน มีการประเมินและรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตรทุกปีการศึกษา (มคอ.๗) และนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อยๆรอบ ๕ ปี

๗. มีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ที่ ๑ - ๕ และมีผลการดำเนินการบรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษาก่อนการรับรอง

๒. บัณฑิต

๑. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อวัดผลและควบคุมคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๒. มีการพัฒนาและส่งเสริม ควบคุมและติดตามให้ผลงานนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาได้รับการตีพิมพ์ หรือเผยแพร่ผลงานวิชาการในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๓. นิสิต

๑. มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และมีการวางแผนกระบวนการรับนิสิตอย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและจัดให้มีการวัดผลประเมินผลเพื่อติดตามและนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพกระบวนการรับนิสิต โดยกำหนดคุณสมบัติของนิสิตให้สอดคล้องกับลักษณะธรรมชาติของหลักสูตร เกณฑ์ในการคัดเลือกมีความโปร่งใส ชัดเจน มีเครื่องมือในการคัดเลือกนิสิตที่มีความพร้อมสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๒. สำหรับนิสิตที่มีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดในการประกาศรับ หลักสูตร มีกระบวนการในการเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตก่อนเข้าศึกษา อย่างมีระบบ มีกลไก นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลติดตามเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการเตรียมความพร้อมให้นิสิตก่อนเข้าการศึกษา หรือได้รับการพัฒนาจนมีคุณสมบัติครบถ้วนเกณฑ์ขั้นต่ำ เพื่อให้สามารถเรียนในหลักสูตรได้จนสำเร็จการศึกษา

๓. มีกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนา นิสิต มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและมีการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนา โดยการจัดกิจกรรมการพัฒนาความรู้ในรูปแบบต่างๆ ทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน มีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นพลเมืองที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะ

๔. มีกระบวนการในการดูแลให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ และมีการวางระบบการป้องกันหรือการบริหารจัดการความเสี่ยงของนิสิต เพื่อให้ นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

๕. มีการรักษาอัตราความคงอยู่ อัตราความสำเร็จการศึกษา โดยการควบคุมติดตามและประเมินผลความพึงพอใจของนิสิตต่อการหลักสูตร และมีการจัดรายงานผลการจัดการข้อร้องเรียนของนิสิต เพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพหลักสูตร

๔. คณาจารย์

หลักสูตรมีกระบวนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ตั้งแต่ระบบการรับอาจารย์ใหม่ การคัดเลือกอาจารย์ โดยให้ความสำคัญกับคุณสมบัติความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านสันติศึกษา และความมุ่งมั่นในการผลิตผลงานทางวิชาการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การรับอาจารย์ใหม่ มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ซึ่งต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย และต้องสอบผ่านภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๒. การบริหารอาจารย์ หลักสูตรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างชัดเจน โดยมอบหมายภาระงานตามความเหมาะสมกับคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ส่งเสริมจูงใจสนับสนุนในการพัฒนาผลงานทางวิชาการ มีระบบยกย่องและธำรงรักษาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้อัตราการคงอยู่ของอาจารย์อยู่ในระดับสูง และมีการประเมินคะแนนความพึงพอใจของอาจารย์

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนจัดการเรียนการสอน การประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และได้บัณฑิตเป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

๓. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์ หลักสูตรสนับสนุนให้อาจารย์ทุกรูป/คน ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาตนเองในการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ทุกท่านจะต้องผลิตผลงานทางวิชาการให้ได้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

๑. มีกระบวนการในการวางแผนควบคุมกำกับสาระของรายวิชาในหลักสูตร อย่างมีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการการจัดทำรายวิชาต่างๆ ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย มีความก้าวหน้าก้าวหน้าทันวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการบริหารจัดการเปิด

รายวิชาต่างๆ ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ที่เน้นนิสิตเป็นสำคัญ สามารถตอบสนองความต้องการของนิสิตและตลาดแรงงาน

๒. มีกระบวนการในการควบคุมกำกับมาตรฐานของหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เน้นความสามารถในการใช้การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาสังคม

๓. มีกระบวนการในการวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างมีระบบ มีกลไกในการนำไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา โดยมีการพิจารณากำหนดผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน และมีการกำกับติดตามอาจารย์ในการจัดทำกำกับการดำเนินการเรียนการสอน

๔. มีการกำหนดเกณฑ์ในการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีความเหมาะสมกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ และมีกระบวนการในการติดตามกำกับควบคุมการให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่กระบวนการพัฒนาหัวข้อจนถึงการทำวิทยานิพนธ์ การสอบป้องกัน และการเผยแพร่ผลงานวิจัยจนสำเร็จการศึกษา

๕. มีกระบวนการในการประเมินผู้เรียนที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ในการติดตามการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต การกำกับกำกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร และมีการวางระบบการประเมินวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ

๖. มีการวัดผลและรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

๖. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

มีกระบวนการในการจัดการความพร้อมของสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีระบบ มีกลไกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย อุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ Wifi และอื่นๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นิสิตสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยพิจารณาการดำเนินการปรับปรุงพัฒนาจากผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน

๗. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indication)

มีการวางแผนติดตาม ควบคุมให้ผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดี ต่อเนื่อง ๒ ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตาม TQF ต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑-๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๓	ปีที่ ๔	ปีที่ ๕
	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
๑. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	✓	✓	✓	✓	✓
๒. มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน คุณวุฒิสาขาวิชา/สาขาวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
๓. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และ มคอ.๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
๔. จัดทำ รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และประสบการณ์ ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา	✓	✓	✓	✓	✓
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
๖. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนิสิตตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่ กำหนดใน มคอ.๓ & ๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓
๗. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว		✓	✓	✓	✓
๘. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓
๙. อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง	✓	✓	✓	✓	✓
๑๐. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปี	✓	✓	✓	✓	✓
๑๑. ระดับความพึงพอใจของนิสิตปีสุดท้าย/มหาบัณฑิตใหม่ที่มีต่อ คุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนน ๕.๐		✓	✓	✓	✓

๑๒. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้มหำบัณฑิตที่มีต่อมหำบัณฑิตใหม่ เฉลี่ย ไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐			✓	✓	✓
รวมตัวบ่งชี้ที่ต้องดำเนินการข้อ ๑-๕ ในแต่ละปี	๕	๕	๕	๕	๕
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี	๙	๑๑	๑๒	๑๒	๑๒

หมวดที่ ๘

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

๑. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

กระบวนการที่ใช้ในการประเมินและปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่วางแผนไว้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นั้น พิจารณาจากตัวผู้เรียน โดยอาจารย์ผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในทุกๆ หัวข้อ ว่ามีความเข้าใจหรือไม่ โดยอาจประเมินจากการทดสอบย่อย การสังเกตพฤติกรรมของนิสิต การอภิปรายโต้ตอบจากนิสิต การตอบคำถามของนิสิตในชั้นเรียน ซึ่งเมื่อรวบรวมข้อมูลจากที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็ควรจะสามารถประเมินเบื้องต้นได้ว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ หากวิธีการที่ใช้ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีสอน การทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน จะสามารถชี้ได้ว่าผู้เรียนมีความเข้าใจหรือไม่ในเนื้อหาที่ได้สอนไป หากพบว่ามีปัญหาก็จะต้องมีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้นิสิตได้มีการประเมินผลการสอนของอาจารย์ในทุกด้านทั้งด้านทักษะกลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชาและการใช้สื่อการสอนในทุกรายวิชา

๒. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

การประเมินหลักสูตรในภาพรวม ดำเนินการด้วยรูปแบบต่างๆ อาทิ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ออกแบบอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานวิชาการ เช่น กลยุทธ์การสอน การตรงต่อเวลา การชี้แจงเป้าหมาย วัตถุประสงค์รายวิชา ชี้แจงเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา และการใช้สื่อการสอน เพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ให้เห็นประเด็นที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของมหำบัณฑิตจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ๑. นิสิตปีสุดท้าย/มหำบัณฑิตใหม่ ๒. นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชา ๓. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก/อาจารย์

๓. การประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดในรายละเอียดหลักสูตร

ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในหมวด ๗ ข้อ ๗ โดยคณะกรรมการประเมินอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาเดียวกันอย่างน้อย ๑ คน (ควรเป็นคณะกรรมการประเมินชุดเดียวกับการประกันคุณภาพภายใน)

๔. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

จากการรวบรวมข้อมูลการประเมินทั้งหมด จะทำให้ทราบปัญหาของการบริหารหลักสูตรทั้งในภาพรวม และในแต่ละรายวิชา กรณีที่พบปัญหาของรายวิชาที่สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงรายวิชานั้นๆ ได้ทันที ซึ่งก็จะเป็นการปรับปรุงย่อย ในการปรับปรุงย่อยนั้นควรทำให้ตลอดเวลาที่พบปัญหา สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรทั้งฉบับนั้น จะกระทำทุก ๕ ปี ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มหาบัณฑิตอยู่เสมอ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คำอธิบายรายวิชา
หลักสูตรพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑. หมวดวิชาบังคับ

วิชาบังคับ	นับหน่วยกิต	๓	รายวิชา	จำนวน	๙	หน่วยกิต
๖๑๘ ๑๐๑	แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา				๓	(๒-๕-๒)
	(Foundation of Peace Studies)					

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสันติภาพและความขัดแย้งจากสำนัก สถาบัน องค์กร นักวิชาการ นักการศาสนา นักปฏิบัติหรือนักสันติวิธีทั้งในตะวันออกและตะวันตก รู้เข้าใจ อธิบาย เชื่อมโยงและนำเสนอแบบวิพากษ์วิธีเกี่ยวกับระบบและกลไกของหลักการและแนวคิด ตลอดจนถึงรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ วิธีการปฏิบัติหรือกระบวนการในการเสริมสร้างสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง ทั้งในมิติของการป้องกันการแก้ไข ฟื้นฟู เยียวยาผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง และการส่งเสริมพัฒนาต่อยอดแนวทางสันติภาพให้ยั่งยืน

Concepts and theories of peace and conflict from various schools, institutes, organizations, scholars, religionists, practitioners, and peacemakers from both eastern and western perspectives. Students will comprehend and be able to explain, relate, and propose critical methods pertaining to systems and mechanisms of principles and concepts, as well as models, approaches, tools, practices, and processes for improving peace and conflict resolution in terms of conflict prevention, mitigation, rehabilitation, and remedy, and the promotion of sustainable peace approaches.

๖๑๘ ๓๑๔	สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ				๓	(๒-๕-๒)
	(Human Rights and Justice Process for Peace)					

แนวคิดทฤษฎีและกระบวนการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ การเคารพให้เกียรติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนหรือที่มีบทบาทความสำคัญต่อกระบวนการแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์ และการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมของสังคมไทย ระบบ กระบวนการ ขั้นตอนรูปแบบการจัดการความขัดแย้ง

บทบาทหน้าที่ อำนาจ ความรับผิดชอบขององค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักทั้งอาญา ทางแพ่ง ตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวน ตำรวจ อัยการ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และชั้นบังคับคดี เป็นต้น รวมทั้ง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

Concepts, theories, and processes of human rights and liberty, respect, knowledge exchange and lessons learned from individuals, communities, organizations, and institutes that are important in the transition from conflict to reconciliation. Including, Thai society's justice and its system, processes, procedures, and conflict resolution model. The duties, roles, authorities, and responsibilities of organizations and personnel within the mainstream justice process, both criminal and civil, beginning with the stage of inquiry officials, police, and prosecutors in the Justice Court and Administrative Court, and continuing through the legal execution stage. Including, laws, rules, and regulations related to justice process.

๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติศึกษา

๓ (๒-๕-๒)

(Research Methodology for Peace Studies)

แนวคิดพื้นฐานงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางานด้านสันติภาพ ค้นหาสาเหตุ แนวทางป้องกันความขัดแย้ง เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย หลักการเขียนเพื่อสันติภาพ การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์ผลและอภิปรายผลการวิจัย จริยธรรมนักวิจัย การคิดวิเคราะห์แบบมีเหตุผลและเป็นระบบบนฐาน พุทธปัญญา คติวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ และนำเสนอถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงพุทธบูรณาการ

Fundamental concepts in quantitative and qualitative research on the development of peace work. Including, seeking causes, conflict prevention approaches, research processes and procedures, writing for peace principles, tool building, result analysis and discussion, researcher ethics, critical and systematic thinking, Buddhist wisdom, creative critique, and Buddhist integrated-body of knowledge.

วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๑ รายวิชา

จำนวน (๓) หน่วยกิต

๖๑๘ ๒๐๕ กรรมฐาน

(๓) (๒-๕-๒)

(Buddhist Meditation)

หลักการ แนวคิด องค์ประกอบ และวิธีปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในพระไตรปิฎก วิธีปฏิบัติการเจริญสติทั้งในส่วนของเถรวาทและมหายานที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม และ

ผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติกรรมฐาน ทักษะฝึกปฏิบัติพัฒนาจิตใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นผู้มีสันติภายใน สู่ภายนอก สร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นกับตนเองและส่วนรวม

Principles, concepts, elements, and methods for practicing insight and tranquility meditation in the Tipitaka. Both Theravada and Mahayana mindfulness practices that are aligned with the Buddhadhamma. The outcomes of meditation practices, mental development skills, and their application in daily life to achieve inner peace and spread to the outside for a peaceful society.

๒. หมวดวิชาเอก : นั้บหน่วยกิต ๔ รายวิชา

จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข

๓ (๒-๕-๒)

(Buddhist Peaceful Means for Building a Peaceful Society)

หลักการ วิธีการ เครื่องมือสร้างสันติภาพในพระพุทธศาสนา หลักพุทธธรรม บทบาท หน้าที่ เหตุการณ์ องค์ความรู้ที่ปรากฏในสมัยพุทธกาลจากกรณีต่าง ๆ ของพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ เหล่าพระอริยสาวก แนวคิดทฤษฎีพุทธปรัชญา แนวทางวิถีปฏิบัติทั้งเถรวาทและมหายานที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพทั้งภายในและภายนอก ตลอดถึงองค์กร นักวิชาการ บุคคลนักคิดต้นแบบแห่งสันติภาพในพระพุทธศาสนา ที่มีบทบาทโดดเด่นในการบูรณาการศาสตร์ร่วมสมัยเพื่อค้นหารูปแบบสันติวิธีที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของสังคมปัจจุบัน

Principles, methods, and tools for building peace in Buddhism. Including, the Buddhadhamma, roles, duties, events, the body of knowledge of the Buddha, Bodhisattva, and other noble followers. Buddhist philosophy concepts, theories, and practices related to inner and outer peace, both Theravada and Mahayana. In addition, organizations, scholars, and peace thinkers who have a distinct role in integrating modern sciences in order to find peace models that can be applied in today's context and society.

๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ

๓ (๒-๕-๒)

(Dialogue and Communication Skills for Peace)

การจัดกระบวนการพุทธสานเสวนาเพื่อสร้างความปรองดองและการจัดการความขัดแย้ง การเปิดใจรับฟัง การฟังอย่างลึกซึ้ง และการเคารพให้เกียรติผู้ที่มีความเชื่อและความเห็นที่แตกต่าง รูปแบบ แนวทางการสื่อสาร ศิลปะ ดนตรีเพื่อสร้างสันติภาพทั้งภายในให้กับตนเองและผู้อื่น ทักษะการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์เพื่อขึ้นำปัญญาให้กับสังคม

Facilitating Buddhist dialogue in order to foster reconciliation and conflict resolution. Listening with an open mind, deep listening, and respect for those who hold opposing beliefs and opinions. Models and approaches for communication, arts, and music to cultivate inner peace in oneself and others, including the ability to use online media creatively to guide wisdom to society.

๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน

๓ (๒-๕-๒)

(Mediation Skill)

แนวคิดทฤษฎีการเจรจาต่อรองและการไกล่เกลี่ยคนกลางตามหลักวิชาการ ทั้งศาสตร์จากตะวันตก ตะวันออก หลักพุทธสันติวิธีด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย รูปแบบ กระบวนการ วิธีการ ขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ย เทคนิคการสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างสันติสุขให้กับบุคคล องค์กร ชุมชน สังคม เป็นทูตเชื่อมประสานไมตรีสันติภาพ ผู้นำต้นแบบสร้างความปรองดองสมานฉันท์ มีทัศนคติเชิงบวก วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทัน วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหา พร้อมกับการเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างสอดคล้องและเป็นระบบ

Western and Eastern concepts and theories on negotiation and mediation. The Buddhist peaceful means through various tools, models, processes, methods, and procedures for mediation. Including, the communication techniques for resolving conflict and building peace for individuals, organizations, communities, and societies. The skills that lead to being an ambassador for peace and a role model for reconciliation through positive attitudes, critical thinking skills, the ability to analyze causes and problem solving, as well as consistent and systematic solutions to social phenomena.

๖๑๘ ๒๐๘ โคกหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน

๓ (๒-๕-๒)

(Khok Nong Na for Sustainable Peace Development)

การเรียนรู้ทดลอง ฝึกฝน พัฒนาตนเองและผู้อื่นให้เข้าถึงพุทธทศสิทธกรรม พุทธเกษตร สันติธรรมชาติ การส่งเสริมรักษาสิ่งแวดล้อม การพึ่งตนเองด้วยวิถีพอเพียง เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมสมัยเชิงประยุกต์ เพื่อสร้างความมั่นคงยั่งยืนขจัดความยากจนให้กับตนเองและชุมชน เป็นผู้นำต้นแบบและเชื่อมประสานชุมชน มีจิตอาสา มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี การดำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม การพึ่งพาอาศัย และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

Learning, experimenting, practicing, and developing oneself and others in order to gain access to Buddhist agriculture and natural peace. Among these are environmental protection, self-sufficiency through sufficiency approaches, and the application of contemporary new theory agriculture in order to build stability and eliminate poverty for oneself and communities, as well as being a role model and a bridge to communities, having a volunteer mindset, good relationships, preserving art and culture, interdependence, and peaceful coexistence.

๓. หมวดวิชาเลือก : นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชา ๒ รายวิชา จำนวน ๖ หน่วยกิต

๖๑๘ ๑๐๖ สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์

๓ (๒-๕-๒)

(Mindfulness and Emotional Intelligence)

หลักการ รูปแบบ แนวทาง วิธีการการเจริญสติที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาและศาสตร์ร่วมสมัย แนวคิด วิธีปฏิบัติการควบคุมกาย วาจา และจิตใจ การอบรมพัฒนาตนให้เกิดสันติภายในและภายนอกของสำนักปฏิบัติต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม ความฉลาดในวิธีบริหารจัดการอารมณ์หรือจิตของตนเอง และผู้อื่น รู้เท่าทันอารมณ์ สภาวะ วิธีแก้ไขต่อการเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ปัญหาเชิงจิตวิทยา สามารถนำสติมาประยุกต์ปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมในองค์กร ชุมชน และสังคมอย่างสันติสุข

Principles, models, approaches, and methods for cultivating mindfulness in Buddhism and modern science. Concepts and practices to control the body, speech, and mind. Self-development taught by various schools that are consistent with the Buddhadhamma in order to have both inner and outer peace. Intelligence in controlling one's emotions and behavior, including that of others. Being mindful of emotions, states, and solutions to changes and situations of psychological problems that can be applied in daily life and coexist peacefully in organizations, communities, and societies.

๖๑๘ ๑๐๒ สงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่

๓ (๒-๕-๒)

(War and Peace in the Modern World)

ธรรมชาติของความขัดแย้งของสังคมมนุษย์ เหตุการณ์ พัฒนาการของสงครามและการสร้างสันติภาพของสังคมโลก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งปรากฏในรูปแบบของสงครามด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ ศาสนา หรือกระแสวัฒนธรรมการสื่อสารที่แปรเปลี่ยนไป ทั้งความขัดแย้งระดับภูมิภาค

ในประเทศ หรือระหว่างประเทศ ถอดบทเรียนสาเหตุ ผลกระทบ รูปแบบ แนวทาง วิธีการ เครื่องมือที่ถูกนำมาใช้เพื่อการจัดการความขัดแย้งและสร้างสันติภาพ ซึ่งปรากฏบันทึกในหน้าประวัติศาสตร์ของสังคม

The nature of conflict in human society, events, the evolution of war, and peace building in the world's society from the past to the present, manifested in the form of political, social, economic, or religious wars, or the changing communication culture. Including, regional, national and international conflicts. Lessons learned from the history of society about causes, impacts, models, approaches, methods, and tools to use for conflict resolution and peace building.

๖๑๘ ๒๐๙ ความยุติธรรมทางสังคม

๓ (๒-๕-๒)

(Social Justice)

แนวคิดและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ยุติธรรมชุมชน ยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ องค์ความรู้ท้องถิ่นเพื่อการแก้ปัญหาความขัดแย้ง การสร้างความสมานฉันท์ด้วยความยุติธรรมบนความต้องการของชุมชน การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ เทคนิคการถกเถียงและรับฟังเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ การสร้างเวทีสาธารณะ การมีส่วนร่วม แนวคิดการจัดการทรัพย์สินส่วนกลางสาธารณะ เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันชุมชน การสร้างความเท่าเทียมกันทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ความเชื่อและวัฒนธรรม แนวทางการสื่อสาร การสร้างความร่วมมือกันของชุมชนในการดูแล รักษา เยียวยา ฟันฟูต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภูมิสังคม

Concepts on alternative dispute resolution, community justice, restorative justice, and local body of knowledge for resolving conflicts. Building reconciliation through justice based on the needs of the community, resolving inequality issues, and arguing and listening techniques in order to exchange knowledge about public policy Creating a participatory public forum. The concepts of public property management in order to benefit the entire community. The building of equality in society, politics, beliefs, and cultures. The communication guidelines and the development of community cooperation in caring for, healing, and rehabilitating those affected by geosocial conflicts.

๖๑๘ ๑๐๕ สันติวัฒนธรรม

๓ (๒-๕-๒)

(Culture Peace)

หลักการอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่ส่งเสริมสังคมสันติสุข พหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน การสื่อสารประสานสามัคคี ท่าที่เป็นกัลยาณมิตรบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลาย บริบทของสังคมชนบทในวิถีแบบเกษตรธรรมชาติ ไปจนถึงบริบทของสังคมที่มีความสลับซับซ้อนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การสร้างเวทีเพื่อค้นหาแนวทางการอยู่ร่วมกัน การสร้างความสัมพันธ์ และเข้าใจซึ่งกันและกัน การกลืนกลายของวัฒนธรรมเก่ากับวัฒนธรรมใหม่ วัฒนธรรมตะวันออกกับวัฒนธรรมตะวันตก วิถีปฏิบัติ รูปแบบ แนวทาง ทัศนคติที่ถูกต้องเหมาะสม การให้ความสำคัญในการเคารพอัตลักษณ์ ชาติพันธุ์ วัฒนธรรมที่ต่างกันไป ทั้งในระดับบุคคล สังคม และประเทศ การน้อมนำวัฒนธรรมที่ดีงามสากลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเป็นเครื่องมือสร้างประสานสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

The cultural principles and identities that promote a peaceful society, multicultural for coexistence, communication for unity, a friendly approach based on differences and diversity, and the context of rural society in an agricultural way. Including the complexities of gender, nationality, religion, art, culture, economics, and politics in the context of society. Creating a platform for people to coexist, build relationships, and understand one another. The merging of old and new cultures, Eastern and Western cultures, including proper practices, approaches, and attitudes. Respecting different identities, ethnicities, and cultures at the individual, social, and national levels. Adopting a universal good culture with similar characteristics as a tool for peaceful coexistence.

๖๑๘ ๒๑๑ สัมมนาขันติธรรมทางศาสนา

๓ (๒-๕-๒)

(Seminar on Religious Tolerance)

การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คำสอน แนวทางปฏิบัติของแต่ละศาสนา แนวคิด วิธีการกระบวนการสร้างสันติวิธีในแต่ละศาสนา การแสวงหาทางออกของความขัดแย้งในบริบททางศาสนา การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเรียนรู้ เข้าใจ และทำที่ปฏิบัติต่อกันได้อย่างเหมาะสม ถอดบทเรียน บทบาทหน้าที่ และการดำรงตนเป็นศาสนิกชนที่ดีด้วยวิถีแห่งศาสนธรรม การเชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างนักการศาสนาและศาสนิก การสร้างความเข้าใจและส่งเสริมซึ่งกันและกันในบทบาทหน้าที่ของศาสนิกที่ต่างกันไป สร้างและพัฒนาบทเรียนใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการความขัดแย้งและสร้างสันติวิธีภายใต้ข้อจำกัดของระบบโครงสร้าง

เงื่อนไข กติกา กฎระเบียบ วัฒนธรรม เป็นต้น ความสำคัญและคุณค่าของศาสนาเพื่อการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รูปแบบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาหรือการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างศาสนากับชุมชน

Dialogue for exchanging religious teachings and practices, including concepts, methods, and processes of peace building. Seeking solutions to religious conflicts, improving relationships, properly understanding and treating one another, learning from roles and duties, and maintaining oneself as a good religious person based on the teachings of that religion. Promoting an understanding of the roles and responsibilities of different religious people. Creating and developing new lessons that are relevant to the context of society, preserving art and cultures, sharing experiences in conflict resolution and peace building within the constraints of the system, structure, conditions, rules, regulations, and cultures, and etc. The significance and values of religion in preserving human dignity. Models or guidelines for promoting the interdependence of religion and community.

๖๑๘ ๒๑๒ สันตินวัตกรรมภูมิปัญญาไทย

๓ (๒-๕-๒)

(Thai Wisdom of Innovation Peace)

วิถีการดำเนินชีวิต การสร้างสันติสุข การสร้างสามัคคีปรองดอง การสร้างพื้นที่แห่งปลอดภัยและอบอุ่น การมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกันระหว่างตนเองและชุมชน โดยอาศัยองค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางปฏิบัติที่เกิดจากวิถีปราชญ์ชาวบ้านหรือวิถีชุมชน การนำหลักคำสอนทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อไปดำเนินชีวิต ทั้งนี้ ร่วมปฏิบัติหรือสังเกตการณ์เพื่อสรุปถอดบทเรียน วิเคราะห์องค์ความรู้ และนำเสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสันติสุข แก่ตน ชุมชน และสังคม

The way of life involving the establishment of peace, unity, and reconciliation. Building a safe and warm environment, participating in problem solving, and coexisting in the community by relying on a body of knowledge, invention, local wisdom, practices developed by local scholars, or the way of the community. The adaptation of religious teachings, cultures, traditions, and beliefs. Including, participating, and observing in order to apply the lessons learned, analyze the body of knowledge, and present the guidelines for building peace toward oneself, communities, and society.

๖๑๘ ๒๑๓ ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต

๓ (๒-๕-๒)

(Good Governance of Building a Honest Community and Society)

ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และหลักปฏิบัติที่ดี ในชุมชนและสังคมเกี่ยวกับธรรมาภิบาลทั้งใน ตะวันตก ตะวันออก พระพุทธศาสนา และสังคมไทย กระบวนการ วิธีการเสริมสร้างสุจริตในชุมชนและสังคม การบูรณาการและถอดองค์ความรู้ที่เกิดจากการร่วมสังเกตหรือร่วมปฏิบัติจากองค์กร สถาบันหรือพื้นที่ ตัวอย่าง เช่น หมู่บ้านช่อสะอาด และตำบลช่อสะอาด ทั้งนี้การศึกษาเรียนรู้ และนำเสนอโดยใช้โครงการ เป็นฐาน

Good governance concepts, principles, theories, and practices in the community and society, whether in the West, East, Buddhism, or Thai society. Process, method of enhancing honesty in the community and society. Integrating and applying lessons learned from participatory observation or practice in organizations, institutes, and real areas e.g., Cho Sa Aad Village and Subdistrict. However, education, learning, and presentations are project-based.

๔. วิทยานิพนธ์**๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์**

จำนวน ๑๒ หน่วยกิต

(Thesis)

ทำวิจัยโดยนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์มาวิเคราะห์ศึกษาหรือบูรณาการกับแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อการประยุกต์ใช้ ป้องกัน แก้ไข และเพื่อการเสริมสร้าง หรือพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งค้นหาแนวทางสันติวัฒนธรรมใหม่ๆ สำหรับการจัดการความขัดแย้ง การพัฒนาส่งเสริมสังคมและประเทศชาติให้เกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน

Research based on a body of knowledge, skills, and experiences to analyze or integrate concepts, theories, and contents according to the specified subjects in the curriculum in order to effectively apply, prevent, empower, or develop processes for building peace. Including, seeking the guidelines of new innovation peace for conflict resolution and the development of sustainable peace for the society and country.

๕. สารนิพนธ์

๖๑๘ ๓๐๐ สารนิพนธ์

จำนวน ๖ หน่วยกิต

(Research paper)

การค้นคว้าอิสระที่เกิดจากการสรุป วิเคราะห์ ประยุกต์และออกแบบหลักการ แนวคิดทฤษฎีหรือเรียนรู้ถอดบทเรียนการสร้างสันติภาพโดยสันติวิธีทั้งจากปรากฏการณ์ บุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันต้นแบบ เพื่อให้เกิดการค้นพบแนวทางการนำหลักสันติวิธีไปใช้เพื่อการจัดการความขัดแย้งและการเสริมสร้างสันติภาพต่อตนเองและสังคม

Independent study of principles, concepts, theories, or lessons learned of peace building based on peaceful means from phenomena, individuals, communities, organizations, and institutes in order to discover the guidelines for applying Buddhist means in conflict resolution and the enhancement of peace for oneself and society.

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิม พ.ศ. ๒๕๖๐
กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางเปรียบเทียบโครงสร้าง
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
หลักสูตรเดิม พ.ศ. ๒๕๖๐ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕

โครงสร้างหลักสูตรเดิม พ.ศ. ๒๕๖๐	โครงสร้างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕	สาระที่ปรับปรุง
๑. หลักสูตร ๑.๑ จำนวนหน่วยกิต ๑) หลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ จำนวน ๓๙ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร ๒) หลักสูตรแผน ข จำนวน ๓๙ หน่วยกิต ตลอดหลักสูตร	๑. หลักสูตร ๑.๑ จำนวนหน่วยกิต <u>๑) แผน ก แบบ ก ๑ ทำวิทยานิพนธ์ ๓๙ หน่วยกิต และศึกษา</u> <u>รายวิชาไม่นับหน่วยกิต (๑๒) หน่วยกิต</u> <u>๒) แผน ก แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต และศึกษา</u> <u>รายวิชา ๒๗ หน่วยกิต</u> <u>๓) แผน ข คั่นคว่ำอิสระ ๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชา ๓๓</u> <u>หน่วยกิต</u>	-เปิดสอนครบทั้ง ๓ แผน ตาม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. โครงสร้างหลักสูตร ๑) แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชา ๒๗ หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต ๒) แผน ข ศึกษารายวิชา ๓๓ หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต ใช้ระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร ๒ ปี หรือ ๔ ภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ แผน ข หลังจากเรียนรายวิชาครบจะต้องสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ก่อนการสอบสารนิพนธ์ด้วยข้อเขียนและหรือสอบปากเปล่า นิสิตระดับ แผน ก แบบ ก ๒ และ แผน ข ต้องศึกษารายวิชาในของหลักสูตร มีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์	<u>๒. โครงสร้างหลักสูตร แบ่งเป็น ๓ แผน คือ</u> <u>๑) แผน ก แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๙ หน่วยกิตสถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับ หน่วยกิต (๑๒) หน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด</u> <u>๒) แผน ก แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีก ๒๗ หน่วยกิตหรือศึกษารายวิชาเพิ่มเติมตามที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน</u> <u>๓) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการคั่นคว่ำอิสระ ๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชา ๓๓ หน่วยกิตหรือศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติมตามที่หลักสูตร</u>	-ปรับตามประกาศกระทรวง ศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘. โครงสร้างหลักสูตร คือ - แผน ก แบบ ก ๑ ทำเฉพาะ วิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อย กว่า ๓๖ หน่วยกิต, -แผน ก แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีก

<table border="1" data-bbox="172 345 842 813"> <thead> <tr> <th>หมวดวิชา</th> <th>แผน ก แบบ ก ๒</th> <th>แผน ข</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑.หมวดวิชาบังคับ</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๑.๑ นับหน่วยกิต</td> <td>๙</td> <td>๙</td> </tr> <tr> <td>๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต</td> <td>(๙)</td> <td>(๙)</td> </tr> <tr> <td>๒. หมวดวิชาเอก</td> <td>๑๒</td> <td>๑๒</td> </tr> <tr> <td>๓. หมวดวิชาเลือก</td> <td>๖</td> <td>๑๒</td> </tr> <tr> <td>๔. วิทยานิพนธ์</td> <td>๑๒</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>๕ สารนิพนธ์</td> <td>-</td> <td>๖</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>๓๙</td> <td>๓๙</td> </tr> </tbody> </table> หมายเหตุ : รายวิชาที่มี () นิสิตต้องเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต	หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๒	แผน ข	๑.หมวดวิชาบังคับ			๑.๑ นับหน่วยกิต	๙	๙	๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๙)	๒. หมวดวิชาเอก	๑๒	๑๒	๓. หมวดวิชาเลือก	๖	๑๒	๔. วิทยานิพนธ์	๑๒	-	๕ สารนิพนธ์	-	๖	รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙	<u>กำหนดให้เรียน</u> จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ๓๙ หน่วยกิต <table border="1" data-bbox="942 337 1564 881"> <thead> <tr> <th>หมวดวิชา</th> <th>หน่วยกิต แผน ก แบบ ก ๑</th> <th>หน่วยกิต แผน ก แบบ ก ๒</th> <th>หน่วยกิต แผน ข</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>๑.หมวดวิชาบังคับ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>๑.๑ นับหน่วยกิต</td> <td></td> <td>๙</td> <td>๙</td> </tr> <tr> <td>๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต</td> <td>(๑๒)</td> <td>(๓)</td> <td>(๓)</td> </tr> <tr> <td>๒.หมวดวิชาเอก</td> <td>-</td> <td>๑๒</td> <td>๑๒</td> </tr> <tr> <td>๓.หมวดวิชาเลือก</td> <td>-</td> <td>๖</td> <td>๑๒</td> </tr> <tr> <td>๔. วิทยานิพนธ์</td> <td>๓๙</td> <td>๑๒</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>๕ สารนิพนธ์</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>๖</td> </tr> <tr> <td>รวมทั้งสิ้น</td> <td>๓๙</td> <td>๓๙</td> <td>๓๙</td> </tr> </tbody> </table> หมายเหตุ : รายวิชาใน () นิสิตต้องศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต	หมวดวิชา	หน่วยกิต แผน ก แบบ ก ๑	หน่วยกิต แผน ก แบบ ก ๒	หน่วยกิต แผน ข	๑.หมวดวิชาบังคับ				๑.๑ นับหน่วยกิต		๙	๙	๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)	(๓)	(๓)	๒.หมวดวิชาเอก	-	๑๒	๑๒	๓.หมวดวิชาเลือก	-	๖	๑๒	๔. วิทยานิพนธ์	๓๙	๑๒	-	๕ สารนิพนธ์	-	-	๖	รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙	๓๙	ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต, - แผน ก แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต
หมวดวิชา	แผน ก แบบ ก ๒	แผน ข																																																															
๑.หมวดวิชาบังคับ																																																																	
๑.๑ นับหน่วยกิต	๙	๙																																																															
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๙)	(๙)																																																															
๒. หมวดวิชาเอก	๑๒	๑๒																																																															
๓. หมวดวิชาเลือก	๖	๑๒																																																															
๔. วิทยานิพนธ์	๑๒	-																																																															
๕ สารนิพนธ์	-	๖																																																															
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙																																																															
หมวดวิชา	หน่วยกิต แผน ก แบบ ก ๑	หน่วยกิต แผน ก แบบ ก ๒	หน่วยกิต แผน ข																																																														
๑.หมวดวิชาบังคับ																																																																	
๑.๑ นับหน่วยกิต		๙	๙																																																														
๑.๒ ไม่นับหน่วยกิต	(๑๒)	(๓)	(๓)																																																														
๒.หมวดวิชาเอก	-	๑๒	๑๒																																																														
๓.หมวดวิชาเลือก	-	๖	๑๒																																																														
๔. วิทยานิพนธ์	๓๙	๑๒	-																																																														
๕ สารนิพนธ์	-	-	๖																																																														
รวมทั้งสิ้น	๓๙	๓๙	๓๙																																																														
หลักสูตรเดิม พ.ศ. ๒๕๖๐	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕	สาระที่ปรับปรุง																																																															
๑. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร: ๒๕๕๕๑๘๕๑๑๐๒๒๗๘ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย: หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ: Master of Arts Program in Peace Studies	๑. รหัสและชื่อหลักสูตร รหัสหลักสูตร: ๒๕๕๕๑๘๕๑๑๐๒๒๗๘ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย: หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ: Master of Arts Program in Peace Studies	-คงเดิม																																																															
๒. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ชื่อเต็มภาษาไทย : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สันติศึกษา) ชื่อย่อภาษาไทย : พธ.ม. (สันติศึกษา) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ: Master of Arts (Peace Studies)	๒. ชื่อปริญญาและสาขา ชื่อเต็มภาษาไทย: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สันติศึกษา) ชื่อเต็มภาษาอังกฤษ: Master of Arts (Peace Studies) ชื่อย่อภาษาไทย: พธ.ม. (สันติศึกษา)	-คงเดิม																																																															

ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : M.A. (Peace Studies)	ชื่อย่อภาษาอังกฤษ: M.A. (Peace Studies)	
๓. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๓.๑ ปรัชญาของหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะบูรณาการสันติภาพ ทั้งภายในและภายนอก โดยเริ่มต้นพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาองค์ความรู้ด้านสันติภาพและสันติวิธี บนฐานของอุดมการณ์แห่งการมีสติ ชันติและสันติ เข้าถึงความเป็นผู้รู้ ตื่น เบิกบาน สมดังพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชีพชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ทั่วไป และปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม”	๓. ปรัชญาของหลักสูตร <u>“สันติศึกษา พัฒนาชีวิตและสังคม อุดมสันติ”</u>	ปรับให้สั้น กระชับ
๔. ความสำคัญของหลักสูตร สภาพปัญหาความขัดแย้งทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรง อีกทั้งความขัดแย้งยังมีความสลับซับซ้อนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธ์ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ดังนั้นหลักสูตรสันติศึกษาจึงเป็นหลักสูตรสร้างวิศวกรสันติภาพที่สังคมกำลังต้องการ เพื่อจุดประกายความคิดและนำพาสันติวิธีไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างเสริมสังคมสันติสุข นำพาไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างอารยะ เป็นต้นแบบของนักสันติภาพมีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแสงสว่างสู่การเสริมสร้างสังคมให้เกิดสันติสุขตามหลักพุทธสันติวิธี	๔. ความสำคัญของหลักสูตร สภาพปัญหาความขัดแย้งทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่นับวันจะยิ่งทวีความรุนแรง อีกทั้งความขัดแย้งยังมีความสลับซับซ้อนของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับชาติพันธ์ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ดังนั้นหลักสูตรสันติศึกษาจึงเป็นหลักสูตรสร้างวิศวกรสันติภาพที่สังคมกำลังต้องการ เพื่อจุดประกายความคิดและนำพาสันติวิธีไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และสร้างเสริมสังคมสันติสุขให้กับตนเอง และชุมชนหรือท้องถิ่น นำพาไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างอารยะ เป็นต้นแบบของนักสันติภาพมีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นแสงสว่างสู่การเสริมสร้างสังคมให้เกิดสันติสุขตามหลักพุทธสันติวิธี หลักสูตรสันติศึกษาจึงมีความมุ่งหมายที่จะบูรณาการสันติภาพทั้งภายในและภายนอก โดยเริ่มต้นพัฒนาผู้เรียนให้สามารถ เรียนรู้ เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา	-ปรับเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร

	องค์ความรู้ด้านสันติภาพและสันติวิธี บนฐานของอุดมการณ์แห่งการมีสติ ชั้นดี และสันติ เข้าถึงความเป็นผู้รู้ ตื่น เบิกบาน ดังพุทธภาษิตที่ตรัสว่า นตฺถิ สนฺติปฺริสุขํ สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี และสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยที่ว่า “จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม”																															
๕. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๕.๑ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์สันติศึกษาทั้งด้านทฤษฎีและสามารถสร้างสันติภาวะให้กับตนเอง ชุมชน สังคม ๕.๒ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความสามารถนำองค์ความรู้ด้านสันติภาพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตเพื่อป้องกัน แก้ไขความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในระดับบุคคล ชุมชน สังคม ๕.๓ เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพผ่านวิถีชีวิต ผ่านความเชื่อมิติตาสนา วัฒนธรรม ความเป็นชาติพันธุ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมไทย	๕. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ๑. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในศาสตร์สันติศึกษาทั้งด้านทฤษฎีและสามารถสร้างสันติภาวะให้กับตนเอง ชุมชน สังคม ๒. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความสามารถนำองค์ความรู้ด้านสันติภาพไปประยุกต์ใช้ในชีวิตเพื่อป้องกัน แก้ไขความขัดแย้ง และสร้างสันติสุขในระดับบุคคล ชุมชน สังคม ๓. เพื่อผลิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้มีความคิดสร้างสรรค์และจิตอาสาในการพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพผ่านวิถีชีวิต ผ่านความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม ความเป็นชาติพันธุ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมไทย	-คงเดิม																														
๖. แผนการรับนิสิตแผน ก แผน ข และจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี	๖. แผนการรับนิสิตและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะเวลา ๕ ปี ๖.๑ แผนการรับนิสิต แผน ก แบบ ก ๑ <table border="1" data-bbox="934 1068 1696 1372"> <thead> <tr> <th>ระดับชั้นปี</th> <th>๒๕๖๕</th> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๑</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> </tr> <tr> <td>ชั้นปีที่ ๒</td> <td>-</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> </tr> <tr> <td>รวมจำนวนนิสิต</td> <td>๕</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> <td>๑๐</td> </tr> <tr> <td>จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา</td> <td>-</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> <td>๕</td> </tr> </tbody> </table>	ระดับชั้นปี	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	ชั้นปีที่ ๑	๕	๕	๕	๕	๕	ชั้นปีที่ ๒	-	๕	๕	๕	๕	รวมจำนวนนิสิต	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	๕	๕	๕	๕	ปรับแยกตารางแผนการรับนิสิตแต่ละประเภทออกจากกันเพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น แผน ก แบบ ก ๑ ๕ คน แผน ก แบบ ก ๒ ๑๕ คน แผน ข ๑๐ คน
ระดับชั้นปี	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙																											
ชั้นปีที่ ๑	๕	๕	๕	๕	๕																											
ชั้นปีที่ ๒	-	๕	๕	๕	๕																											
รวมจำนวนนิสิต	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐																											
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	๕	๕	๕	๕																											

๖.๑ แผน ก แบบ ก ๒

ระดับชั้นปี	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ชั้นปีที่ ๑	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๒๐	๒๐	๒๐
รวมจำนวนนิสิต	๒๐	๔๐	๖๐	๖๐	๖๐
จำนวนที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา		๒๐	๒๐	๒๐	๒๐

๖.๒ แผน ข

ระดับชั้นปี	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๓	-	-	๑๕	๑๕	๑๕
รวมจำนวนนิสิต	๑๕	๓๐	๔๕	๔๕	๔๕
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา		๑๕	๑๕	๑๕	๑๕

๖.๒. แผนการรับนิสิต แผน ก แบบ ก ๒

ระดับชั้นปี	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ชั้นปีที่ ๑	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕
รวมจำนวนนิสิต	๑๕	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	๑๕	๑๕	๑๕	๑๕

๖.๓ แผนการรับนิสิต แผน ข

ระดับชั้นปี	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙
ชั้นปีที่ ๑	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ชั้นปีที่ ๒	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวมจำนวนนิสิต	๑๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐
จำนวนนิสิตที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐

ตารางเปรียบเทียบคำอธิบายรายวิชา
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
หลักสูตรเดิม พ.ศ. ๒๕๖๐ กับ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕

รายวิชาในหลักสูตรเดิม พ.ศ. ๒๕๖๐	รายวิชาในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๕	สาระที่ปรับปรุง
	รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๑	
	หมวดวิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา จำนวน (๑๒) หน่วยกิต	
	๖๑๘ ๑๐๑. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา๓ (๒-๕-๒) (Foundation of Peace Studies) <u>แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสันติภาพและความขัดแย้งจากสำนัก สถาบัน องค์กร นักวิชาการ นักการศาสนา นักปฏิบัติหรือนักสันติวิธีทั้งในตะวันออกและ ตะวันตก รู้เข้าใจ อธิบาย เชื่อมโยงและนำเสนอแบบวิพากษ์วิธีเกี่ยวกับระบบ และกลไกของหลักการและแนวคิด ตลอดถึงรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ วิธีการ ปฏิบัติหรือกระบวนการในการเสริมสร้างสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง ทั้งใน มิติของการป้องกัน การแก้ไข ฟื้นฟู เยียวยาผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง และ การส่งเสริมพัฒนาต่อยอดแนวทางสันติภาพให้ยั่งยืน</u>	-วิชาใหม่ -แผน ก แบบ ก ๑ ยังไม่เคยเปิดสอน -เป็นวิชาเปิดสอนครั้ง แรกของแผน ก แบบ ก ๑
	๖๑๘ ๒๐๗. พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข ๓ (๒-๕-๒) (Buddhist Peaceful Means for Building a Peaceful Society) <u>หลักการ วิธีการ เครื่องมือสร้างสันติภาพในพระพุทธศาสนา หลักพุทธธรรม บทบาท หน้าที่ เหตุการณ์ องค์ความรู้ที่ปรากฏในสมัยพุทธกาลจากกรณีต่าง ๆ ของ พระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ เหล่าพระอริยสาวก แนวคิดทฤษฎีพุทธปรัชญา แนวทาง วิธีปฏิบัติทั้งเถรวาทและมหายานที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพทั้งภายในและ ภายนอก ตลอดถึงองค์กร นักวิชาการ บุคคลนักคิดต้นแบบแห่งสันติภาพใน พระพุทธศาสนา ที่มีบทบาทโดดเด่นในการบูรณาการศาสตร์ร่วมสมัยเพื่อค้นหา</u>	-วิชาใหม่ -แผน ก แบบ ก ๑ ยังไม่เคยเปิดสอน -เป็นวิชาเปิดสอนครั้ง แรกของแผน ก แบบ ก ๑

	รูปแบบสันติวิธีที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของสังคมปัจจุบัน	
	๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Research Methodology for Peace Studies) แนวคิดพื้นฐานงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านสันติภาพ ค้นหาสาเหตุ แนวทางป้องกันความขัดแย้ง เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย หลักการเขียนเพื่อสันติภาพ การสร้างเครื่องมือการวิเคราะห์ผลและอภิปรายผลการวิจัย จริยธรรมนักวิจัย การคิดวิเคราะห์แบบมีเหตุผลและเป็นระบบบนฐาน พุทธปัญญา คติวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ และนำเสนอถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงพุทธบูรณาการ	-วิชาใหม่ -แผน ก แบบ ก ๑ ยังไม่เคยเปิดสอน -เป็นวิชาเปิดสอนครั้งแรกของแผน ก แบบ ก ๑
	๖๑๘ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๒-๕-๒) (Buddhist Meditation) หลักการ แนวคิด องค์ประกอบ และวิธีปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในพระไตรปิฎก วิถีปฏิบัติการเจริญสติทั้งในส่วนของเถรวาทและมหายานที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม และผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติกรรมฐาน ทักษะฝึกปฏิบัติพัฒนาจิตใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นผู้มีสันติภายใน สู่ภายนอก สร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นกับตนเองและส่วนรวม	-วิชาใหม่ -แผน ก แบบ ก ๑ ยังไม่เคยเปิดสอน -เป็นวิชาเปิดสอนครั้งแรกของแผน ก แบบ ก ๑
	วิทยานิพนธ์ แผน ก แบบ ก ๑ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต	
	๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ (Thesis) ทำวิจัยโดยนำองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์มาวิเคราะห์ศึกษาหรือบูรณาการกับแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อการประยุกต์ใช้ ป้องกัน แก้ไข และเพื่อการเสริมสร้างหรือพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งค้นหาแนวทางสันติวัฒนธรรมใหม่ๆ สำหรับการจัดการความขัดแย้ง การพัฒนาส่งเสริมสังคมและประเทศชาติให้เกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน	-คงเดิมเหมือนแผน ก แบบ ก ๒ -รหัสเดิม -ชื่อเดิม

รายวิชาสำหรับแผน ก แบบ ก ๒ ๑) หมวดวิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต	รายวิชาสำหรับหลักสูตรแผน ก แบบ ก ๒ ๑. หมวดวิชาบังคับ จำนวน ๙ หน่วยกิต	คงเดิม ๓ วิชา ๙ หน่วยกิต
๑.๑) วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต จำนวน ๓ รายวิชา	๑.๑) วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๓ รายวิชา	คงเดิม ๓ วิชา
๖๑๘ ๑๐๑ ทฤษฎีสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง (Peace Theories and Conflict Management) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับสันติภาพและความขัดแย้งจากนักวิชาการ นักการศาสนา นักคิด นักปฏิบัติหรือนักสันติวิธีทั้งในตะวันออกและตะวันตก บริบท ธรรมชาติ พลวัต ระบบและกลไกของสันติภาพและความขัดแย้ง รูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ วิธีการหรือกระบวนการในการสร้างสันติภาพและการจัดการความขัดแย้งในเชิงวิชาการ ทั้งในมิติของการป้องกัน การแก้ไข ฟื้นฟู เยียวยา ผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง ทั้งในมิติของการสร้างเสริม และการพัฒนา สันติภาพให้ยั่งยืน	๖๑๘ ๑๐๑ <u>แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา ๓ (๒-๕-๒)</u> (Foundation of Peace Studies) <u>แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสันติภาพและความขัดแย้งจากสำนัก สถาบัน องค์กร นักวิชาการ นักการศาสนา นักปฏิบัติหรือนักสันติวิธีทั้งในตะวันออกและตะวันตก รู้เข้าใจ อธิบาย เชื่อมโยงและนำเสนอแบบวิพากษ์วิธีเกี่ยวกับระบบและกลไกของหลักการและแนวคิด ตลอดถึงรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ วิธีการปฏิบัติ หรือกระบวนการในการเสริมสร้างสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง ทั้งในมิติของการป้องกัน การแก้ไข ฟื้นฟู เยียวยาผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง และการส่งเสริมพัฒนาต่อยอดแนวทางสันติภาพให้ยั่งยืน</u>	-วิชาปรับปรุงจากวิชาแนวคิดทฤษฎี -รหัสเดิม -เปลี่ยน คำอธิบายรายวิชาใหม่หมด -หน่วยกิตคงเดิม
๖๑๘ ๑๐๒ ประวัติและพัฒนาการสงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ (History and Development of War and Peace in the Modern World) เหตุการณ์และพัฒนาการของสงครามและการสร้างสันติภาพของสังคมโลก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งปรากฏในรูปของสงคราม สงครามสื่อ สงครามศาสนา ความขัดแย้งระหว่างภูมิภาคหรือระหว่างประเทศหรือภายในประเทศ สาเหตุ ผลกระทบ ปัจจัยเงื่อนไข รูปแบบ แนวทาง วิธีการ เครื่องมือในการจัดการความขัดแย้งที่ปรากฏ และรูปแบบ กระบวนการ งานวิจัยที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างสันติภาพขององค์กร นักคิดและนักสันติภาพตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน		-รหัสเดิม -ย้ายไปอยู่ในหมวดวิชาเลือก -ปรับชื่อวิชาใหม่ เป็น วิชา สงคราม และสันติภาพในโลกยุคใหม่ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด
	๖๑๘ ๓๑๔ <u>สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒)</u> (Human Rights and Justice Process for Peace) <u>แนวคิดทฤษฎีและกระบวนการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ การเคารพ</u>	-รหัสเดิม -ปรับมาจากวิชาเลือก คือ วิชา กระบวนการยุติ

	<u>ให้เกียรติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนหรือที่มีบทบาทความสำคัญต่อกระบวนการแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์ และการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมของสังคมไทย ระบบ กระบวนการ ขั้นตอนรูปแบบการจัดการความขัดแย้ง บทบาทหน้าที่ อำนาจ ความรับผิดชอบขององค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักทั้งอาญา ทางแพ่ง ตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวน ตำรวจ อัยการ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และชั้นบังคับคดี เป็นต้น รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม</u>	ธรรมเพื่อสันติภาพ -เปลี่ยน คำอธิบาย รายวิชาใหม่หมด -หน่วยกิตคงเดิม
๖๑๘ ๑๐๓ สัมมนาพระพุทธศาสนาเพื่อสันติภาพ ๓ (๓-๐-๖) (Seminar on Buddhism for Peace) พัฒนาการของสันติภาพตั้งแต่สมัยพุทธกาล หลักคำสอน องค์ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพที่ปรากฏในพระไตรปิฎก แนวคิดทฤษฎีพุทธปรัชญา แนวทางปฏิบัติทั้งเถรวาทและมหายาน เพื่อเข้าถึงสันติภาพภายในและสันติภาพภายนอก ตลอดถึงองค์กร นักคิด นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่มีบทบาทโดดเด่นต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาสันติภาพต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม		-ยกเลิก ไม่มีวิชานี้
	๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Research Methodology for Peace Studies) <u>แนวคิดพื้นฐานงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา</u> <u>งานด้านสันติภาพ ค้นหาสาเหตุ แนวทางป้องกันความขัดแย้ง เรียนรู้กระบวนการ</u> <u>และขั้นตอนการวิจัย หลักการเขียนเพื่อสันติภาพ การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์</u> <u>ผลและอภิปรายผลการวิจัย จริยธรรมนักวิจัย การคิดวิเคราะห์แบบมีเหตุผลและ</u> <u>เป็นระบบบนฐานพุทธปัญญา คติวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ และนำเสนอถ่ายทอดองค์</u> <u>ความรู้เชิงพุทธบูรณาการ</u>	-ย้ายมาจากวิชาเลือก -รหัสเดิม -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายใหม่หมด

๑.๒) วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๓ รายวิชา	๑.๒) วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๑ รายวิชา จำนวน (๓) หน่วยกิต	
๖๑๘ ๑๐๕ สังคมพหุวัฒนธรรม (๓) (๒-๑-๖) (Multi-cultural Society) ความแตกต่างหลากหลายของสังคม บริบทของสังคมชนบทในวิถีแบบเกษตรธรรมชาติไปจนถึงสังคมที่มีความสลับซับซ้อนทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ประเพณี การปะทะขัดแย้งกัน การกลืนกลายของวัฒนธรรมเก่ากับวัฒนธรรมใหม่ วัฒนธรรมตะวันออกกับวัฒนธรรมตะวันตก การเรียนรู้และเข้าใจในรูปแบบแนวทาง มุมมอง วิถีปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม เคารพอัตลักษณ์เพศชาติพันธุ์ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทั้งในระดับบุคคล ประเทศ ประชาคมอาเซียน และสังคมโลก นำเอาวัฒนธรรมความเชื่อและภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่ดีงาม ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาร่วมสร้างประสานสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข		-ย้ายไปอยู่หมวดวิชาเลือก -รหัสเดิม ชื่อปรับใหม่ -ปรับชื่อเป็น วิชา สันติวัฒนธรรม
๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ (๓) (๒-๒-๕) (Research Methodology for Peace Studies) ศึกษาหลักแนวคิดพื้นฐานงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การกำหนดกรอบแนวคิดงานวิจัยด้านสันติภาพเพื่อการพัฒนางานสันติภาพ ค้นหาสาเหตุแนวทางป้องกันความขัดแย้ง เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย หลักการเขียนงานวิจัย การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์ผลและอภิปรายผลการวิจัย จริยธรรมนักวิจัย สามารถเขียนโครงร่างงานวิจัยพร้อมการนำเสนอได้		-ย้ายไปอยู่ในหมวดวิชาบังคับนับหน่วยกิต - รหัสเดิม - หน่วยกิตคงเดิม - ปรับคำอธิบายใหม่หมด
๖๑๘ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๑-๒-๖) (Buddhist Meditation) หลักคำสอน หลักการ รูปแบบ แนวทาง วิธีการปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก รวมทั้งแนวคิด แนวทางปฏิบัติของสำนักปฏิบัติต่างๆ ในสังคมไทย และฝึกปฏิบัติโดยเน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องและเกิดผล เพื่อการพัฒนาจิตใจให้เกิดสันติภาพของผู้ฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกับสังคมอย่าง	๖๑๘ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๒-๕-๒) (Buddhist Meditation) <u>หลักการ แนวคิด องค์ประกอบ และวิธีปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในพระไตรปิฎก</u> <u>วิถีปฏิบัติการเจริญสติทั้งในส่วนของเถรวาทและมหายานที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม และผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติกรรมฐาน</u> <u>ทักษะฝึกปฏิบัติพัฒนาจิตใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นผู้มีสันติภายใน สู่ภายนอก สร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นกับตนเองและส่วนรวม</u>	-รหัส คงเดิม -ชื่อวิชา คงเดิม -ปรับหน่วยกิตใหม่ -ปรับเปลี่ยนคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด

สันติสุข		
๒) หมวดวิชาเอก จำนวน ๔ รายวิชา	๒. หมวดวิชาเอก : นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา	-คงเดิม
๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธี ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Peaceful Means) หลักคำสอน หลักการ วิธีการ หรือเครื่องมือการจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎก โดยเน้นศึกษาถอดบทเรียน รูปแบบแนวทางการปฏิบัติเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งและการเสริมสร้างสันติสุขจากจากกรณีต่าง ๆ ของพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ เหล่าพระอริยสาวก เช่น หลักอภิรณ-สมณะ พร้อมทั้งเปรียบเทียบรูปแบบสันติวิธีในสำนักต่างๆ ทั้งตะวันตกและตะวันออก เพื่อค้นหาปัจจัยหรือเงื่อนไขของรูปแบบสันติวิธีที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน	๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข ๓ (๒-๕-๒) (Buddhist Peaceful Means for Building a Peaceful Society) <u>หลักการ วิธีการ เครื่องมือสร้างสันติภาพในพระพุทธศาสนา หลักพุทธธรรม บทบาท หน้าที่ เหตุการณ์ องค์ความรู้ที่ปรากฏในสมัยพุทธกาลจากกรณีต่าง ๆ ของพระพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ เหล่าพระอริยสาวก แนวคิดทฤษฎีพุทธปรัชญา แนวทางปฏิบัติทั้งเถรวาทและมหายานที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพทั้งภายในและภายนอก ตลอดถึงองค์กร นักวิชาการ บุคคลนักคิดต้นแบบแห่งสันติภาพในพระพุทธศาสนา ที่มีบทบาทโดดเด่นในการบูรณาการศาสตร์ร่วมสมัยเพื่อค้นหา รูปแบบสันติวิธีที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของสังคมปัจจุบัน</u>	-รหัสเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่จากวิชา พุทธสันติวิธี -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายใหม่หมด
๖๑๘ ๑๐๖ สติสำหรับวิศวกรสันติภาพ ๓ (๐-๓-๖) (Mindfulness for Peace Engineers) การเสริมสร้างภูมิต้านทาน น้อมนำสติอย่างมีวุฒิภาวะ เพื่อการพัฒนาฝึกฝนอบรมตนเองและการประยุกต์ใช้สติเพื่อการสร้างสังคมสันติสุข นำหลักการ รูปแบบ แนวทางปฏิบัติตามหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานสู่ภาคสังคมหรือชุมชนให้เห็นผล ทั้งด้านกายภาวนา กริยามารยาท การอ่อนน้อมถ่อมตน การชวนชวาย ด้านศีลภาวนา การตั้งมั่นในหลักการ กฎระเบียบ วินัย ด้านจิตตภาวนา การมีจิตอาสาเสียสละ อดทน ให้อภัย และด้านปัญญาภาวนา การแบ่งปันองค์ความรู้และประสบการณ์		- ย้ายไปอยู่หมวดวิชา เลือก -รหัสเดิม -ปรับเป็นวิชาใหม่ คือ วิชา สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์
๖๑๘ ๒๐๘ ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธี ๓ (๐-๓-๖) (Practice of Conflict Management by Buddhist Peaceful Means) นำองค์ความรู้ด้านสันติภาพไปใช้ในกระบวนการสร้างความปรองดอง โดยลงพื้นที่ศึกษาองค์กร หน่วยงาน ชุมชน มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพและการ	๖๑๘ ๒๐๘ โคนงนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน ๓ (๒-๕-๒) (Khok Nong Na for Sustainable Peace Development) <u>การเรียนรู้ทดลอง ฝึกฝน พัฒนาตนเองและผู้อื่นให้เข้าถึงพุทธสิกขธรรม พุทธเกษตร สันติธรรมชาติ การส่งเสริมรักษาสิ่งแวดล้อม การพึ่งตนเองด้วยวิถีพอเพียง</u>	-รหัสเดิม -ปรับมาจากวิชา ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้ง

สร้างความปรองดอง ออกแบบเครื่องมือเพื่อแก้ไขความขัดแย้งและการสร้างความปรองดอง โดยนำหลักพุทธสันติวิธีและศาสตร์อื่นมาประยุกต์ใช้ต่อกรณีความขัดแย้งของคู่ความในศาล ในชุมชน หรือในสังคม ถอดบทเรียนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติ ปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวในการปฏิบัติการจัดการความขัดแย้ง	<u>เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมสมัยเชิงประยุกต์เพื่อสร้างความมั่นคงยั่งยืนจัดความยากจนให้กับตนเองและชุมชน เป็นผู้นำต้นแบบและเชื่อมประสานชุมชน มีจิตอาสา มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี การดำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม การพึ่งพาอาศัย และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</u>	-หน่วยกิตใหม่ -คำอธิบายใหม่หมด
	๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน ๓ (๒-๕-๒) (Mediation Skill) <u>แนวคิดทฤษฎีการเจรจาต่อรองและการไกล่เกลี่ยคนกลางตามหลักวิชาการ ทั้งศาสตร์จากตะวันตก ตะวันออก หลักพุทธสันติวิธีด้วยเครื่องมือที่หลากหลายรูปแบบ กระบวนการ วิธีการ ขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ย เทคนิคการสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งและสร้างสันติสุขให้กับบุคคล องค์กร ชุมชน สังคม เป็นทูตเชื่อมประสานไมตรีสันติภาพ ผู้นำต้นแบบสร้างความปรองดองสมานฉันท์ มีทัศนคติเชิงบวก วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทัน วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหา พร้อมกับการเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างสอดคล้องและเป็นระบบ</u>	-ย้ายมาจากหมวดวิชาเลือกมาเป็นหมวดวิชาเอก -รหัสคงเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด
๖๑๘ ๒๑๐ สุนทรียสารเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Mindful Dialogue for Peace) หลักการสื่อสารที่สร้างสันติภาพให้กับตนเองและสังคม การสื่อสารที่ไม่สร้างความขัดแย้งและนำไปสู่การใช้ถ้อยคำที่รุนแรง การรู้เท่าทันสื่อ การใช้เหตุผลและมีสติรู้ทันยังคิดในสังคมออนไลน์ การจัดการกระบวนการสานเสวนาเพื่อสร้างความปรองดองและการจัดการความขัดแย้ง การเปิดใจรับฟัง การฟังอย่างลึกซึ้ง และการมีศรัทธาเคารพให้เกียรติผู้ที่มีความเชื่อและความเห็นที่แตกต่าง	๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Dialogue and Communication Skills for Peace) <u>การจัดกระบวนการพุทธสานเสวนาเพื่อสร้างความปรองดองและการจัดการความขัดแย้ง การเปิดใจ รับฟัง การฟังอย่างลึกซึ้ง และการเคารพให้เกียรติผู้ที่มีความเชื่อและความเห็นที่แตกต่าง รูปแบบ แนวทางการสื่อสาร ศิลปะ ดนตรีเพื่อสร้างสันติภาพทั้งภายในให้กับตนเองและผู้อื่น ทักษะการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์เพื่อชี้แจงปัญหาให้กับสังคม</u>	-รหัสเดิม -ปรับชื่อรายวิชาใหม่ -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด

๓) หมวดวิชาเลือก: นิสิตต้องเลือกศึกษาจำนวน ๒ รายวิชา ๖ หน่วยกิต	๓. หมวดวิชาเลือก : นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชา ๒ รายวิชา ๖ หน่วยกิต	คงเดิม
๖๑๘ ๓๑๔ กระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ ๓ (๓-๐-๖) (Justice Process for Peace) การดำเนินการกระบวนการยุติธรรมหลากหลายรูปแบบเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง บทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักทางอาญา ทางแพ่ง ตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวนหรือตำรวจ อัยการ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ และชั้นบังคับคดี กระบวนการยุติธรรมทางเลือกเกี่ยวกับยุติธรรมชุมชน ยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ปฏิบัติการในศาล นอกศาล กฎหมายของส่วนราชการและองค์กรอิสระด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้ง		- ย้ายไปเป็นวิชาบังคับ นับหน่วยกิต -ปรับชื่อ เป็น สิทธิมนุษยชน และกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด
	๖๑๘ ๑๐๖ <u>สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์ ๓ (๒-๕-๒)</u> (Mindfulness and Emotional Intelligence) <u>หลักการ รูปแบบ แนวทาง วิธีการการเจริญสติที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาและศาสตร์ร่วมสมัย แนวคิด วิธีปฏิบัติการควบคุมกาย วาจา และจิตใจ การอบรมพัฒนาตนให้เกิดสันติภายในและภายนอกของสำนักปฏิบัติต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม ความฉลาดในวิธีบริหารจัดการอารมณ์หรือจิตของตนเองและผู้อื่น รู้เท่าทันอารมณ์ สภาวะ วิธีแก้ไขต่อการเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ปัญหาเชิงจิตวิทยา สามารถนำสติมาประยุกต์ปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมในองค์กร ชุมชน และสังคมอย่างสันติสุข</u>	-รหัสเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -คำอธิบายรายวิชาใหม่ -ประเด็นมากจากวิชาเอกเดิม คือ วิชา สติสำหรับวิศวกรสันติภาพ
๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการเจรจาและการไกล่เกลี่ยคนกลาง ๓ (๒-๒-๕) (Skill on Negotiation and Mediation) แนวคิดทฤษฎีการเจรจาต่อรองและการไกล่เกลี่ยคนกลางตามหลักวิชาการสากล ทั้งตะวันตก ตะวันออก และในทางพระพุทธศาสนา รูปแบบ วิธีการขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยของนักไกล่เกลี่ย นักเจรจาในการแก้ไขความขัดแย้ง		-ย้ายไปอยู่หมวดวิชาเอก -รหัสคงเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด

และสานสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ชุดเครื่องมือและการประยุกต์ใช้เพื่อการเจรจาไกล่เกลี่ย การวิเคราะห์หรือออกแบบการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อประสิทธิผล รวมถึงประสบการณ์ของนักไกล่เกลี่ยมืออาชีพ ทั้งในระดับองค์กร ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ		
	๖๑๘ ๑๐๒ สงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ ๓ (๒-๕-๒) (War and Peace in the Modern World) ธรรมชาติของความขัดแย้งของสังคมมนุษย์ เหตุการณ์ พัฒนาการของสงครามและการสร้างสันติภาพของโลก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งปรากฏในรูปแบบของสงครามด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ ศาสนา หรือกระแสวัฒนธรรม การสื่อสารที่แปรเปลี่ยนไป ทั้งความขัดแย้งระดับภูมิภาคในประเทศ หรือระหว่างประเทศ ถอดบทเรียนสาเหตุ ผลกระทบ รูปแบบ แนวทาง วิธีการ เครื่องมือที่นำมาใช้เพื่อการจัดการความขัดแย้งและสร้างสันติภาพ ซึ่งปรากฏบันทึกในหน้าประวัติศาสตร์ของสังคม	-ประเด็นมากจากวิชา บังคับนับหน่วยกิตเดิม คือ วิชา ประวัติ และ พัฒนาการสงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ -รหัสเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด
๖๑๘ ๒๐๙ สันติยุติธรรมทางสังคม ๓ (๒-๑-๖) (Social Just – Peace) บริบทของกระบวนการยุติธรรมทางเลือก องค์ความรู้ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้ง วิธีการไกล่เกลี่ย เจรจาต่อรอง การสมานฉันท์ด้วยระบบยุติธรรมของชุมชน การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ การถกเถียงแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ผลกระทบผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย การสร้างเวทีสาธารณะ การมีส่วนร่วม สิทธิมนุษยชน เสรีภาพ ความเท่าเทียมทางการเมือง เศรษฐกิจ ค่านิยมความเชื่อและวัฒนธรรม การป้องกัน การเยียวยาฟื้นฟูผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งที่เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะสภาพของบุคคลหรือสังคม	๖๑๘ ๒๐๙ ความยุติธรรมทางสังคม ๓ (๒-๕-๒) (Social Justice) แนวคิดและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ยุติธรรมชุมชน ยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ องค์ความรู้ท้องถิ่นเพื่อการแก้ปัญหาความขัดแย้ง การสร้างความสมานฉันท์ด้วยความยุติธรรมบนความต้องการของชุมชน การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ เทคนิคการถกเถียงและรับฟังเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ การสร้างเวทีสาธารณะ การมีส่วนร่วม แนวคิดการจัดการทรัพย์สินส่วนกลางสาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันชุมชน การสร้างความเท่าเทียมกันทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ความเชื่อและวัฒนธรรม แนวทางการสื่อสาร การสร้างความร่วมมือกันของชุมชนในการดูแล รักษา เยียวยา ฟื้นฟูต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภูมิสังคม	-รหัสเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด

๖๑๘ ๒๑๑ สัมมนาขั้นดิธรรมทางศาสนา ๓ (๐-๓-๖) (Seminar on Religious Tolerance) การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางปฏิบัติของแต่ละศาสนา ถอดบทเรียนหลักการ วิธีการ และประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างกัน ทั้งระบบโครงสร้างเงื่อนไข กติกา กฎระเบียบ รวมถึงเรียนรู้ วัฒนธรรมข้อตกลงทางสังคมที่เป็นมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ก้าวข้ามขอบเขตความเชื่อทางศาสนา การค้นพบ การเข้าถึงความจริงเชิงสากล การยึดสังคมเป็นเป้าหมายเป็นศูนย์กลางสำคัญในการสร้างสันติสุข การเน้นคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มิติศาสนากับสังคมในฐานะที่ต้องส่งเสริมเกี่ยวข้องกัน ร่วมแสวงหาหลักคำสอน แนวคิด วิธีการ กระบวนการสร้างสันติภาพในแต่ละศาสนา การแสวงหาทางออกในบริบทของความขัดแย้งทางศาสนา การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อการเรียนรู้ เข้าใจ และปฏิบัติต่อกันบนหลักการพื้นฐานสากล	๖๑๘ ๒๑๑ สัมมนาขั้นดิธรรมทางศาสนา ๓ (๒-๕-๒) (Seminar on Religious Tolerance) <u>การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คำสอน และแนวทางปฏิบัติของแต่ละศาสนา แนวคิด วิธีการ กระบวนการสร้างสันติวิธีในแต่ละศาสนา การแสวงหาทางออกของความขัดแย้งในบริบททางศาสนา การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเรียนรู้ เข้าใจ และทำที่ปฏิบัติต่อกันได้อย่างเหมาะสม ถอดบทเรียน บทบาทหน้าที่ และการดำรงตนเป็นศาสนิกชนที่ดีด้วยวิถีแห่งศาสนธรรม การเชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างนักการศาสนาและศาสนิก การสร้างความเข้าใจและส่งเสริมซึ่งกันและกันในบทบาทหน้าที่ของศาสนิกที่แตกต่างกัน สร้างและพัฒนาบทเรียนใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการความขัดแย้งและสร้างสันติวิธีภายใต้ข้อจำกัดของระบบโครงสร้าง เงื่อนไข กติกา กฎระเบียบ วัฒนธรรม เป็นต้น ความสำคัญและคุณค่าของศาสนาเพื่อการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รูปแบบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาหรือการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างศาสนากับชุมชน</u>	-รหัสเดิม -ชื่อวิชาคงเดิม -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด
	๖๑๘ ๑๐๕ สันติวัฒนธรรม ๓ (๒-๕-๒) (Culture Peace) <u>หลักการอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่ส่งเสริมสังคมสันติสุข พหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน การสื่อสารประสานสามัคคี ทำที่เป็นกัลยาณมิตรบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลาย บริบทของสังคมชนบทในวิถีแบบเกษตรธรรมชาติ ไปจนถึงบริบทของสังคมที่มีความสลับซับซ้อนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การสร้างเวทีเพื่อค้นหาแนวทางการอยู่ร่วมกัน การสร้างความสัมพันธ์ และเข้าใจซึ่งกันและกัน การกลืนกลายของวัฒนธรรมเก่ากับวัฒนธรรมใหม่ วัฒนธรรมตะวันออกกับวัฒนธรรมตะวันตก วิถีปฏิบัติ รูปแบบแนวทาง ทักษะคติที่ถูกต้องเหมาะสม การให้ความสำคัญในการเคารพอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทั้งในระดับบุคคล สังคม และประเทศ การน้อม</u>	-ย้ายมาจากหมวดวิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต วิชา สังคม พหุวัฒนธรรม มาเป็นวิชานี้เลือก -รหัสเดิม -ชื่อใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด

	<u>นำวัฒนธรรมที่ดีงามสากลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเป็นเครื่องมือสร้างประสานสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</u>	
๖๑๘ ๒๑๒ นวัตกรรมภูมิปัญญาไทยกับกระบวนการสร้างสันติภาพ ๓ (๒-๑-๖) (Thai Wisdom Innovation and Peace Building Process) บริบทการสร้างสันติสุข ความปรองดอง ความสามัคคี การหยุดยั้งความรุนแรง การสร้างประชาธิปไตย การลดความเกลียดชัง การสร้างพื้นที่แห่งความไว้วางใจเพื่อการแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยอาศัยองค์ความรู้ท้องถิ่น แนวปฏิบัติ วิธีปราชญ์ชาวบ้าน กับแนวคิดการสร้างสันติภาพในเชิงวิชาการ การนำหลักคำสอนทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณีมาประยุกต์ใช้เพื่อการสร้างสันติภาพ การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน ภาคประชาสังคมต่อการแก้ไขเยียวยา การป้องกัน เพื่อสร้างสันติสุขทั้งในระดับบุคคล ชุมชน สังคม และในระดับชาติ	๖๑๘ ๒๑๒ <u>สันตินวัตกรรมภูมิปัญญาไทย ๓ (๒-๕-๒)</u> (Thai Wisdom of Innovation Peace) <u>วิธีการดำเนินชีวิต การสร้างสันติสุข การสร้างสามัคคีปรองดอง การสร้างพื้นที่แห่งปลอดภัยและอบอุ่น การมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกันระหว่างตนเองและชุมชน โดยอาศัยองค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางปฏิบัติที่เกิดจากวิถีปราชญ์ชาวบ้านหรือวิถีชุมชน การนำหลักคำสอนทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อไปดำเนินชีวิต ทั้งนี้ ร่วมปฏิบัติหรือสังเกตการณ์เพื่อสรุปถอด บทเรียน วิเคราะห์องค์ความรู้ และนำเสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสันติสุขแก่ตน ชุมชน และสังคม</u>	-รหัสเดิม -ชื่อวิชาปรับปรุงใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด
	๖๑๘ ๒๑๓ <u>ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต ๓ (๒-๕-๒)</u> (Good Governance of Building a Honest Community and Society) <u>ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และหลักปฏิบัติที่ดี ในชุมชนและสังคมเกี่ยวกับธรรมาภิบาลทั้งในตะวันตก ตะวันออก พระพุทธศาสนา และสังคมไทย กระบวนการวิธีการเสริมสร้างสุจริตในชุมชนและสังคมการบูรณาการและถอดองค์ความรู้ที่เกิดจากการร่วมสังเกตหรือร่วมปฏิบัติจากองค์กร สถาบันหรือพื้นที่ตัวอย่าง เช่น หมู่บ้าน ช่อสะอาด และตำบลช่อสะอาด ทั้งนี้การศึกษาเรียนรู้ และนำเสนอโดยใช้โครงการเป็นฐาน</u>	-เป็นวิชาใหม่ -รหัสใหม่ -ชื่อวิชาใหม่ -คำอธิบายรายวิชาใหม่หมด
๔) วิทยานิพนธ์	๔. วิทยานิพนธ์ แผน ก แบบ ก ๒	คงเดิม
๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต (Thesis) ทำวิจัยโดยนำองค์ความรู้มาวิเคราะห์ศึกษาหรือบูรณาการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อการประยุกต์ใช้ เพื่อป้องกันแก้ไข และเพื่อการสร้างหรือพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพ พร้อมทั้งค้นหา	๖๑๘ ๔๐๐ วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต (Thesis) ทำวิจัยโดยนำองค์ความรู้ <u>ทักษะ ประสบการณ์มาวิเคราะห์ศึกษาหรือบูรณาการกับแนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาตามลักษณะวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อการประยุกต์ใช้ ป้องกัน แก้ไข และเพื่อการเสริมสร้างหรือพัฒนากระบวนการสร้าง</u>	-รหัสเดิม -ชื่อเดิม -ปรับคำอธิบายใหม่บางส่วน

แนวทางสำหรับการจัดการความขัดแย้ง เพื่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เกิดสันติภาพและสันติสุข	สันติภาพให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งค้นหาแนวทางสันติวัฒนธรรมใหม่ๆ สำหรับการจัดการความขัดแย้ง การพัฒนาส่งเสริมสังคมและประเทศชาติให้เกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน	
รายวิชาสำหรับหลักสูตร แผน ข ๑) หมวดวิชาบังคับ	รายวิชาสำหรับหลักสูตร แผน ข ๑. หมวดวิชาบังคับ	
๑.๑) วิชาบังคับ แบบนับหน่วยกิต จำนวน ๓ รายวิชา	๑.๑) วิชาบังคับ นับหน่วยกิต ๓ รายวิชา	
๖๑๘ ๑๐๑ ทฤษฎีสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง (Peace Theories and Conflict Management) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับสันติภาพและความขัดแย้งจากนักวิชาการ นักการศาสนา นักคิด นักปฏิบัติหรือนักสันติวิธีทั้งในตะวันออกและตะวันตก บริบท ธรรมชาติ พลวัต ระบบและกลไกของสันติภาพและความขัดแย้ง รูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ วิธีการหรือกระบวนการในการสร้างสันติภาพและการจัดการความขัดแย้งในเชิงวิชาการ ทั้งในมิติของการป้องกัน การแก้ไข พื้นฟู เยียวยา ผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง ทั้งในมิติของการสร้างเสริม และการพัฒนาสันติภาพให้ยั่งยืน	๖๑๘ ๑๐๑ <u>แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสันติศึกษา ๓ (๒-๕-๒)</u> (Foundation of Peace Studies) <u>แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสันติภาพและความขัดแย้งจากสำนัก สถาบัน องค์กร นักวิชาการ นักการศาสนา นักปฏิบัติหรือนักสันติวิธีทั้งในตะวันออกและตะวันตก รู้เข้าใจ อธิบาย เชื่อมโยงและนำเสนอแบบวิพากษ์วิธีเกี่ยวกับระบบและกลไกของหลักการและแนวคิด ตลอดจนรูปแบบ แนวทาง เครื่องมือ วิธีการปฏิบัติหรือกระบวนการในการเสริมสร้างสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง ทั้งในมิติของการป้องกัน การแก้ไข พื้นฟู เยียวยาผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้ง และการส่งเสริมพัฒนาต่อยอดแนวทางสันติภาพให้ยั่งยืน</u>	-วิชาปรับปรุงจากวิชาแนวคิดทฤษฎี -รหัสเดิม -เปลี่ยนคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด -หน่วยกิตคงเดิม
๖๑๘ ๑๐๒ ประวัติและพัฒนาการสงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ (History and Development of War and Peace in the Modern World) เหตุการณ์และพัฒนาการของสงครามและการสร้างสันติภาพของสังคมโลก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งปรากฏในรูปของสงคราม สงครามสี่ สงครามศาสนา ความขัดแย้งระหว่างภูมิภาคหรือระหว่างประเทศหรือภายในประเทศ สาเหตุ ผลกระทบ ปัจจัยเงื่อนไข รูปแบบ แนวทาง วิธีการ เครื่องมือในการจัดการความขัดแย้งที่ปรากฏ และรูปแบบ กระบวนการ งานวิจัยที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างสันติภาพขององค์กร นักคิดและนักสันติภาพตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน		-ย้ายไปอยู่ในหมวดวิชาเลือก -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด

	๖๑๘ ๓๑๔ สิทธิมนุษยชนและกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Human Rights and Justice Process for Peace) <u>แนวคิดทฤษฎีและกระบวนการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพ การเคารพให้เกียรติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถอดบทเรียนบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนหรือที่มีบทบาทความสำคัญต่อกระบวนการแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่ความปรองดองสมานฉันท์ และการดำเนินการกระบวนการยุติธรรมของสังคมไทย ระบบ กระบวนการ ขั้นตอนรูปแบบการจัดการความขัดแย้ง บทบาทหน้าที่ อำนาจ ความรับผิดชอบขององค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักทั้งอาญา ทางแพ่ง ตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวน ตำรวจ อัยการ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และชั้นบังคับคดี เป็นต้น รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม</u>	-รหัสเดิม -ปรับมาจากวิชาเลือก คือ วิชา กระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ -เปลี่ยน คำอธิบายรายวิชาใหม่หมด -หน่วยกิตคงเดิม
๖๑๘ ๑๐๓ สัมมนาพระพุทธศาสนาเพื่อสันติภาพ ๓ (๓-๐-๖) (Seminar on Buddhism for Peace) พัฒนาการของสันติภาพตั้งแต่สมัยพุทธกาล หลักคำสอน องค์ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพที่ปรากฏในพระไตรปิฎก แนวคิดทฤษฎีพุทธปรัชญา แนวทางปฏิบัติทั้งเถรวาทและมหายาน เพื่อเข้าถึงสันติภาพภายในและสันติภาพภายนอก ตลอดถึงองค์กร นักคิด นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่มีบทบาทโดดเด่นต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่เอื้อต่อการพัฒนาสันติภาพต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม		-ยกเลิก ไม่มีวิชานี้ -เพราะจัดการเรียนการสอนแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอมุมมองและประสบการณ์อยู่แล้วในแต่ละรายวิชา
	๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Research Methodology for Peace Studies) <u>แนวคิดพื้นฐานงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านสันติภาพ ค้นหาสาเหตุ แนวทางป้องกันความขัดแย้ง เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย หลักการเขียนเพื่อสันติภาพ การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์ผลและอภิปรายผลการวิจัย จริยธรรมนักวิจัย การคิดวิเคราะห์แบบมีเหตุผลและ</u>	-ย้ายมาจากวิชาเลือก -รหัสเดิม -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายใหม่หมด

	เป็นระบบบนฐาน พุทธปัญญา คติวิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ และนำเสนอถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงพุทธบูรณาการ	
๑.๒) วิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต จำนวน ๓ รายวิชา	๑.๒ วิชาบังคับ ไม่นับหน่วยกิต ๑ รายวิชา จำนวน (๓) หน่วยกิต	
๖๑๘ ๑๐๕ สังคมพหุวัฒนธรรม (๓) (๒-๑-๖) (Multi-cultural Society) ความแตกต่างหลากหลายของสังคม บริบทของสังคมชนบทในวิถีแบบเกษตรธรรมชาติไปจนถึงสังคมที่มีความสลับซับซ้อนทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ประเพณี การปะทะขัดแย้งกัน การกลืนกลายของวัฒนธรรมเก่ากับวัฒนธรรมใหม่ วัฒนธรรมตะวันออกกับวัฒนธรรมตะวันตก การเรียนรู้และเข้าใจในรูปแบบแนวทาง มุมมอง วิถีปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม เคารพอัตลักษณ์เพศชาติพันธุ์ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทั้งในระดับบุคคล ประเทศ ประชาคมอาเซียน และสังคมโลก นำเอาวัฒนธรรมความเชื่อและภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่ดีงาม ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาร่วมสร้างประสานสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข		-ย้ายไปอยู่หมวดวิชาเลือก -ปรับชื่อเป็น วิชา สันติวัฒนธรรม
๖๑๘ ๑๐๔ ระเบียบวิธีวิจัยเพื่อสันติภาพ (๓) (๒-๒-๕) (Research Methodology for Peace Studies) ศึกษาหลักแนวคิดพื้นฐานงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การกำหนดกรอบแนวคิดงานวิจัยด้านสันติภาพเพื่อการพัฒนางานสันติภาพ ค้นหาสาเหตุแนวทางป้องกันความขัดแย้ง เรียนรู้กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย หลักการเขียนงานวิจัย การสร้างเครื่องมือ การวิเคราะห์ผลและอภิปรายผลการวิจัย จริยธรรมนักวิจัย สามารถเขียนโครงร่างงานวิจัยพร้อมการนำเสนอได้		-ย้ายไปอยู่ในหมวดวิชาบังคับนับหน่วยกิต - รหัสเดิม - หน่วยกิตคงเดิม - ปรับคำอธิบายใหม่หมด
๖๑๘ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๑-๒-๖) (Buddhist Meditation) หลักคำสอน หลักการ รูปแบบ แนวทาง วิธีการปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐาน ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก รวมทั้งแนวคิดแนวทางปฏิบัติของสำนักปฏิบัติต่างๆ ในสังคมไทย และฝึกปฏิบัติโดยเน้นให้เกิด	๖๑๘ ๒๐๕ กรรมฐาน (๓) (๒-๕-๒) (Buddhist Meditation) <u>หลักการ แนวคิด องค์ประกอบ และวิธีปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่ปรากฏในพระไตรปิฎก วิถีปฏิบัติการเจริญสติทั้งในส่วนของเถรวาทและมหายานที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม และผลลัพธ์ที่เกิดจากการปฏิบัติกรรมฐาน</u>	-รหัส คงเดิม -ชื่อวิชา คงเดิม -ปรับหน่วยกิตใหม่ -ปรับเปลี่ยนคำอธิบาย

ความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องและเกิดผล เพื่อการพัฒนาจิตใจให้เกิดสันติภาพของผู้ฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการนำมาปรับประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกับสังคมอย่างสันติสุข	<u>ทักษะฝึกปฏิบัติพัฒนาจิตใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเป็นผู้มีสันติภายใน สู่ภายนอก สร้างสันติสุขให้เกิดขึ้นกับตนเองและส่วนรวม</u>	รายวิชาใหม่หมด
๒) หมวดวิชาเอก จำนวน ๔ รายวิชา	๒) หมวดวิชาเอก : นับหน่วยกิต ๔ รายวิชา จำนวน ๑๒ หน่วยกิต	
๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธี ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Peaceful Means) หลักคำสอน หลักการ วิธีการ หรือเครื่องมือการจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธีในพระไตรปิฎก โดยเน้นศึกษาถอดบทเรียน รูปแบบแนวทางการปฏิบัติเพื่อการแก้ไขความขัดแย้งและการเสริมสร้างสันติสุขจากจากกรณีต่าง ๆ ของพระพุทธเจ้า พระโศภิตสัตว์ เหล่าพระอริยสาวก เช่น หลักอภิรณ-สมณะ พร้อมทั้งเปรียบเทียบรูปแบบสันติวิธีในสำนักต่างๆ ทั้งตะวันตกและตะวันออก เพื่อค้นหาปัจจัยหรือเงื่อนไขของรูปแบบสันติวิธีที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน	๖๑๘ ๒๐๗ พุทธสันติวิธีเพื่อเสริมสร้างสังคมสันติสุข ๓ (๒-๕-๒) (Buddhist Peaceful Means for Building a Peaceful Society) <u>หลักการ วิธีการ เครื่องมือสร้างสันติภาพในพระพุทธศาสนา หลักพุทธธรรม บทบาท หน้าที่ เหตุการณ์ องค์ความรู้ที่ปรากฏในสมัยพุทธกาลจากกรณีต่าง ๆ ของพระพุทธเจ้า พระโศภิตสัตว์ เหล่าพระอริยสาวก แนวคิดทฤษฎีพุทธปรัชญา แนวทางวิถีปฏิบัติทั้งเถรวาทและมหายานที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติภาพทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนองค์กร นักวิชาการ บุคคลนักคิดต้นแบบแห่งสันติภาพในพระพุทธศาสนา ที่มีบทบาทโดดเด่นในการบูรณาการศาสตร์ร่วมสมัยเพื่อค้นหา รูปแบบสันติวิธีที่ควรนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของสังคมปัจจุบัน</u>	-รหัสเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่จากวิชา พุทธสันติวิธี -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายใหม่หมด
๖๑๘ ๑๐๖ สติสำหรับวิศวกรสันติภาพ ๓ (๐-๓-๖) (Mindfulness for Peace Engineers) การเสริมสร้างภูมิต้านทาน น้อมนำสติอย่างมีวุฒิภาวะ เพื่อการพัฒนาฝึกฝนอบรมตนเองและการประยุกต์ใช้สติเพื่อการสร้างสังคมสันติสุข นำหลักการ รูปแบบ แนวทางปฏิบัติตามหลักสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานสู่ภาคสังคมหรือชุมชนให้เห็นผล ทั้งด้านกายภาวนา กิริยามารยาท การอ่อนน้อมถ่อมตน การชวนชวาย ด้านศีลภาวนา การตั้งมั่นในหลักการ กฎระเบียบ วินัย ด้านจิตตภาวนา การมีจิตอาสาเสียสละ อดทน ให้อภัย และด้านปัญญาภาวนา การแบ่งปันองค์ความรู้และประสบการณ์		- ย้ายไปอยู่หมวดวิชาเลือก -ปรับเป็นวิชาใหม่ คือ วิชา สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์
๖๑๘ ๒๐๘ ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธี ๓ (๐-๓-๖) (Practice of Conflict Management by Buddhist Peaceful Means)	๖๑๘ ๒๐๘ โคนหนองนาเพื่อการพัฒนาสันติภาพอย่างยั่งยืน ๓ (๒-๕-๒) (Khok Nong Na for Sustainable Peace Development)	-รหัสเดิม -ปรับมาจากวิชา

นำองค์ความรู้ด้านสันติภาพไปใช้ในกระบวนการสร้างความปรองดอง โดยลงพื้นที่ศึกษาองค์กร หน่วยงาน ชุมชน มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพและการสร้างความปรองดอง ออกแบบเครื่องมือเพื่อแก้ไขความขัดแย้งและการสร้างความปรองดอง โดยนำหลักพุทธสันติวิธีและศาสตร์อื่นมาประยุกต์ใช้ต่อกรณีความขัดแย้งของคู่ความในศาล ในชุมชน หรือในสังคม ถอดบทเรียนประสบการณ์การฝึกปฏิบัติ ปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งผลต่อความสำเร็จและล้มเหลวในการปฏิบัติการจัดการความขัดแย้ง	<u>การเรียนรู้ทดลอง ฝึกฝน พัฒนาตนเองและผู้อื่นให้เข้าถึงพุทธสิกขธรรม พุทธเกษตร สันติธรรมชาติ การส่งเสริมรักษาสีงแวดล้อม การพึ่งตนเองด้วยวิถีพอเพียง เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ร่วมสมัยเชิงประยุกต์เพื่อสร้างความมั่นคงยั่งยืนจัดความยากจนให้กับตนเองและชุมชน เป็นผู้นำต้นแบบและเชื่อมประสานชุมชน มีจิตอาสา มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี การดำรงรักษาไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม การพึ่งพาอาศัย และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</u>	ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้ง -หน่วยกิตใหม่ -คำอธิบายใหม่หมด
	๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน ๓ (๒-๕-๒) (Mediation Skill) <u>แนวคิดทฤษฎีการเจรจาต่อรองและการไกล่เกลี่ยคนกลางตามหลักวิชาการ ทั้งศาสตร์จากตะวันตก ตะวันออก หลักพุทธสันติวิธีด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย รูปแบบ กระบวนการ วิธีการ ขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ย เทคนิคการสื่อสารเพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งและสร้างสันติสุขให้กับบุคคล องค์กร ชุมชน สังคม เป็นทูตเชื่อมประสานไมตรีสันติภาพ ผู้นำต้นแบบสร้างความปรองดองสมานฉันท์ มีทัศนคติเชิงบวก วิพากษ์อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทัน วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการแก้ไขปัญหา พร้อมกับการเสนอทางออกต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างสอดคล้องและเป็นระบบ</u>	-ย้ายมาจากหมวดวิชาเลือกมาเป็นหมวดวิชาเอก -รหัสคงเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด
๖๑๘ ๒๑๐ สุนทรียสารเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Mindful Dialogue for Peace) หลักการสื่อสารที่สร้างสันติภาพให้กับตนเองและสังคม การสื่อสารที่ไม่สร้างความขัดแย้งและนำไปสู่การใช้ถ้อยคำที่รุนแรง การรู้เท่าทันสื่อ การใช้เหตุผลและมีสติรู้ทันยังคิดในสังคมออนไลน์ การจัดการกระบวนการสานเสวนาเพื่อสร้างความปรองดองและการจัดการความขัดแย้ง การเปิดใจรับฟัง การฟังอย่างลึกซึ้ง และการมีศรัทธาเคารพให้เกียรติผู้ที่มีความเชื่อและความเห็นที่แตกต่าง	๖๑๘ ๒๑๐ ทักษะการสานเสวนาและการสื่อสารเพื่อสันติภาพ ๓ (๒-๕-๒) (Dialogue and Communication Skills for Peace) <u>การจัดการกระบวนการพุทธสานเสวนาเพื่อสร้างความปรองดองและการจัดการความขัดแย้ง การเปิดใจ รับฟัง การฟังอย่างลึกซึ้ง และการเคารพให้เกียรติผู้ที่มีความเชื่อและความเห็นที่แตกต่าง รูปแบบ แนวทางการสื่อสาร ศิลปะ ดนตรีเพื่อสร้างสันติภาพทั้งภายในให้กับตนเองและผู้อื่น ทักษะการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์เพื่อชี้แจงปัญหาให้กับสังคม</u>	-รหัสเดิม -ปรับชื่อรายวิชาใหม่ -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด

๓) หมวดวิชาเลือก : นิสิตต้องเลือกศึกษาจำนวน ๔ รายวิชา ๑๒ หน่วยกิต	๓) หมวดวิชาเลือก : นิสิตต้องเลือกศึกษาจากรายวิชา ๔ รายวิชา	
๖๑๘ ๓๑๔ กระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ ๓ (๓-๐-๖) (Justice Process for Peace) การดำเนินการกระบวนการยุติธรรมหลากหลายรูปแบบเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง บทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์กรและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักทางอาญา ทางแพ่ง ตั้งแต่ชั้นพนักงานสอบสวนหรือตำรวจ อัยการ ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ และชั้นบังคับคดี กระบวนการยุติธรรมทางเลือกเกี่ยวกับยุติธรรมชุมชน ยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ปฏิบัติการในศาล นอกศาล กฎหมายของส่วนราชการและองค์กรอิสระด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้ง		- ย้ายไปเป็นวิชาบังคับ นับหน่วยกิต -ปรับชื่อ เป็น สิทธิมนุษยชน และกระบวนการยุติธรรมเพื่อสันติภาพ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด
	๖๑๘ ๑๐๖ <u>สติเพื่อความฉลาดทางอารมณ์</u> ๓ (๒-๕-๒) (Mindfulness and Emotional Intelligence) <u>หลักการ รูปแบบ แนวทาง วิธีการการเจริญสติที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาและศาสตร์ร่วมสมัย แนวคิด วิธีปฏิบัติควบคุมกาย วาจา และจิตใจ การอบรมพัฒนาตนให้เกิดสันติภายในและภายนอกของสำนักปฏิบัติต่างๆ ที่สอดคล้องกับหลักพุทธธรรม ความฉลาดในวิธีบริหารจัดการอารมณ์หรือจิตของตนเองและผู้อื่น รู้เท่าทันอารมณ์ สภาวะ วิธีแก้ไขต่อการเปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ปัญหาเชิงจิตวิทยา สามารถนำสติมาประยุกต์ปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมในองค์กร ชุมชน และสังคมอย่างสันติสุข</u>	-รหัสใหม่ -วิชาใหม่ -คำอธิบายรายวิชาใหม่ -ประเด็นมากจากวิชาเอกเดิม คือ วิชา สติสำหรับวิศวกรสันติภาพ
๖๑๘ ๑๐๗ ทักษะการเจรจาและการไกล่เกลี่ยคนกลาง ๓ (๒-๒-๕) (Skill on Negotiation and Mediation) แนวคิดทฤษฎีการเจรจาต่อรองและการไกล่เกลี่ยคนกลางตามหลักวิชาการสากล ทั้งตะวันตก ตะวันออก และในทางพระพุทธศาสนา รูปแบบ วิธีการขั้นตอนการเจรจาไกล่เกลี่ยของนักไกล่เกลี่ย นักเจรจาในการแก้ไขความขัดแย้ง		-ย้ายไปอยู่หมวดวิชาเอก -รหัสคงเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายใหม่หมด

และสานสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ชุดเครื่องมือและการประยุกต์ใช้เพื่อการเจรจาไกล่เกลี่ย การวิเคราะห์หรือออกแบบการเจรจาไกล่เกลี่ยเพื่อประสิทธิผล รวมถึงประสบการณ์ของนักไกล่เกลี่ยมืออาชีพ ทั้งในระดับองค์กร ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศ		
	๖๑๘ ๑๐๒ สงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ ๓ (๒-๕-๒) (War and Peace in the Modern World) ธรรมชาติของความขัดแย้งของสังคมมนุษย์ เหตุการณ์ พัฒนาการของสงครามและการสร้างสันติภาพของสังคมโลก ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งปรากฏในรูปแบบของสงครามด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ ศาสนา หรือกระแสวัฒนธรรม การสื่อสารที่แปรเปลี่ยนไป ทั้งความขัดแย้งระดับภูมิภาคในประเทศ หรือระหว่างประเทศ ถอดบทเรียนสาเหตุ ผลกระทบ รูปแบบ แนวทาง วิธีการ เครื่องมือที่ถูกนำมาใช้เพื่อการจัดการความขัดแย้งและสร้างสันติภาพ ซึ่งปรากฏบันทึกในหน้าประวัติศาสตร์ของสังคม	-รหัสเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด -ประเด็น มากจากวิชาบังคับนับหน่วยกิต วิชาประวัติและพัฒนาการสงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่ จึงใช้รหัสวิชาเดิม
๖๑๘ ๒๐๙ สันติยุติธรรมทางสังคม ๓ (๒-๑-๖) (Social Just – Peace) บริบทของกระบวนการยุติธรรมทางเลือก องค์ความรู้ท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านต่อการแก้ปัญหาความขัดแย้ง วิธีการไกล่เกลี่ย เจริญต่อรอง การสมานฉันท์ด้วยระบบยุติธรรมของชุมชน การแก้ไขปัญหาค่าเสียหาย การถกเถียงแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ ผลกระทบผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย การสร้างเวทีสาธารณะ การมีส่วนร่วม สิทธิมนุษยชน เสรีภาพ ความเท่าเทียมทางการเมือง เศรษฐกิจ ค่านิยมความเชื่อและวัฒนธรรม การป้องกัน การเยียวยาฟื้นฟูผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งที่เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะสภาพของบุคคลหรือสังคม	๖๑๘ ๒๐๙ ความยุติธรรมทางสังคม ๓ (๒-๕-๒) (Social Justice) แนวคิดและกระบวนการยุติธรรมทางเลือก ยุติธรรมชุมชน ยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ องค์ความรู้ท้องถิ่นเพื่อการแก้ปัญหาความขัดแย้ง การสร้างความสมานฉันท์ด้วยความยุติธรรมบนความต้องการของชุมชน การแก้ไขปัญหาค่าเสียหาย เทคนิคการถกเถียงและรับฟังเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ การสร้างเวทีสาธารณะ การมีส่วนร่วม แนวคิดการจัดการทรัพย์สินส่วนกลางสาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันชุมชน การสร้างความเท่าเทียมกันทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ ความเชื่อและวัฒนธรรม แนวทางการสื่อสาร การสร้างความร่วมมือกันของชุมชนในการดูแล รักษา เยียวยา ฟื้นฟูต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งโดยเชื่อมโยงสัมพันธ์กับภูมิสังคม	-รหัสเดิม -ปรับชื่อวิชาใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด

๖๑๘ ๒๑๑ สัมมนาขั้นดิธรรมทางศาสนา ๓ (๐-๓-๖) (Seminar on Religious Tolerance) การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางปฏิบัติของแต่ละศาสนา ถอดบทเรียนหลักการ วิธีการ และประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างกัน ทั้งระบบโครงสร้างเงื่อนไข กติกา กฎระเบียบ รวมถึงเรียนรู้ วัฒนธรรมข้อตกลงทางสังคมที่เป็นมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ก้าวข้ามขอบเขตความเชื่อทางศาสนา การค้นพบ การเข้าถึงความจริงเชิงสากล การยึดสังคมเป็นเป้าหมายเป็นศูนย์กลางสำคัญในการสร้างสันติสุข การเน้นคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มิติศาสนากับสังคมในฐานะที่ต้องส่งเสริมเกี่ยวข้องกัน ร่วมแสวงหาหลักคำสอน แนวคิด วิธีการ กระบวนการสร้างสันติภาพในแต่ละศาสนา การแสวงหาทางออกในบริบทของความขัดแย้งทางศาสนา การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อการเรียนรู้ เข้าใจ และปฏิบัติต่อกันบนหลักการพื้นฐานสากล	๖๑๘ ๒๑๑ <u>สัมมนาขั้นดิธรรมทางศาสนา ๓ (๒-๕-๒)</u> (Seminar on Religious Tolerance) <u>การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คำสอน และแนวทางปฏิบัติของแต่ละศาสนา แนวคิด วิธีการ กระบวนการสร้างสันติวิธีในแต่ละศาสนา การแสวงหาทางออกของความขัดแย้งในบริบททางศาสนา การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเรียนรู้ เข้าใจ และทำที่ปฏิบัติต่อกันได้อย่างเหมาะสม ถอดบทเรียน บทบาทหน้าที่ และการดำรงตนเป็นศาสนิกชนที่ดีด้วยวิถีแห่งศาสนธรรม การเชื่อมประสานความสัมพันธ์ระหว่างนักการศาสนาและศาสนิก การสร้างความเข้าใจและส่งเสริมซึ่งกันและกันในบทบาทหน้าที่ของศาสนิกที่แตกต่างกัน สร้างและพัฒนาบทเรียนใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคม สืบสานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและแบ่งปันประสบการณ์ในการจัดการความขัดแย้งและสร้างสันติวิธีภายใต้ข้อจำกัดของระบบโครงสร้าง เงื่อนไข กติกา กฎระเบียบ วัฒนธรรม เป็นต้น ความสำคัญและคุณค่าของศาสนาเพื่อการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ รูปแบบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาหรือการพึ่งพาอาศัยกันระหว่างศาสนากับชุมชน</u>	-รหัสเดิม -ชื่อวิชาคงเดิม -หน่วยกิตคงเดิม -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด
	๖๑๘ ๑๐๕ <u>สันติวัฒนธรรม ๓ (๒-๕-๒) (Culture Peace)</u> <u>หลักการอัตลักษณ์วัฒนธรรมที่ส่งเสริมสังคมสันติสุข พหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน การสื่อสารประสานสามัคคี ทำที่เป็นกัลยาณมิตรบนพื้นฐานความแตกต่างหลากหลาย บริบทของสังคมชนบทในวิถีแบบเกษตรธรรมชาติ ไปจนถึงบริบทของสังคมที่มีความสลับซับซ้อนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การสร้างเวทีเพื่อค้นหาแนวทางการอยู่ร่วมกัน การสร้างความสัมพันธ์ และเข้าใจซึ่งกันและกัน การกลืนกลายของวัฒนธรรมเก่ากับวัฒนธรรมใหม่ วัฒนธรรมตะวันออกกับวัฒนธรรมตะวันตก วิถีปฏิบัติ รูปแบบแนวทาง ทักษะชีวิตที่ถูกต้องเหมาะสม การให้ความสำคัญในการเคารพอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ทั้งในระดับบุคคล สังคม และประเทศ การน้อม</u>	-ย้ายมาจากหมวดวิชาบังคับ แบบไม่นับหน่วยกิต มาเป็นวิชาเลือก จากวิชา สังคมพหุวัฒนธรรม -รหัสเดิม -ชื่อปรับใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด

	<u>นำวัฒนธรรมที่ดีงามสากลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาเป็นเครื่องมือสร้างประสานสังคมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</u>	
๖๑๘ ๒๑๒ นวัตกรรมภูมิปัญญาไทยกับกระบวนการสร้างสันติภาพ ๓ (๒-๑-๖) (Thai Wisdom Innovation and Peace Building Process) บริบทการสร้างสันติสุข ความปรองดอง ความสามัคคี การหยุดยั้งความรุนแรง การสร้างประชาธิปไตย การลดความเกลียดชัง การสร้างพื้นที่แห่งความไว้วางใจเพื่อการแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยอาศัยองค์ความรู้ท้องถิ่น แนวปฏิบัติ วิธีปราชญ์ชาวบ้าน กับแนวคิดการสร้างสันติภาพในเชิงวิชาการ การนำหลักคำสอนทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณีมาประยุกต์ใช้เพื่อการสร้างสันติภาพ การมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน ภาคประชาสังคมต่อการแก้ไขเยียวยา การป้องกัน เพื่อสร้างสันติสุขทั้งในระดับบุคคล ชุมชน สังคม และในระดับชาติ	๖๑๘ ๒๑๒ สันตินวัตกรรมภูมิปัญญาไทย ๓ (๒-๕-๒) (Thai Wisdom of Innovation Peace) <u>วิธีการดำเนินชีวิต การสร้างสันติสุข การสร้างสามัคคีปรองดอง การสร้างพื้นที่แห่งปลอดภัยและอบอุ่น การมีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขปัญหาและการอยู่ร่วมกันระหว่างตนเองและชุมชน โดยอาศัยองค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางปฏิบัติที่เกิดจากวิธีปราชญ์ชาวบ้านหรือวิถีชุมชน การนำหลักคำสอนทางศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อไปดำเนินชีวิต ทั้งนี้ ร่วมปฏิบัติหรือสังเกตการณ์เพื่อสรุปถอด บทเรียน วิเคราะห์องค์ความรู้ และนำเสนอแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสันติสุขแก่ตน ชุมชน และสังคม</u>	-รหัสเดิม -ชื่อวิชาปรับปรุงใหม่ -ปรับคำอธิบายรายวิชาใหม่หมด
	๖๑๘ ๒๑๓ <u>ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างชุมชนและสังคมสุจริต ๓ (๒-๕-๒)</u> (Good Governance of Building a Honest Community and Society) <u>ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และหลักปฏิบัติที่ดี ในชุมชนและสังคมเกี่ยวกับธรรมาภิบาลทั้งในตะวันตก ตะวันออก พระพุทธศาสนา และสังคมไทย กระบวนการ วิธีการเสริมสร้างสุจริตในชุมชนและสังคมการบูรณาการและถอดองค์ความรู้ที่เกิดจากการร่วมสังเกตหรือร่วมปฏิบัติจากองค์กร สถาบันหรือพื้นที่ตัวอย่าง เช่น หมู่บ้านซ่อสะอาด และตำบลซ่อสะอาด ทั้งนี้การศึกษาเรียนรู้ และนำเสนอโดยใช้โครงการ เป็นฐาน</u>	-เป็นวิชาใหม่ -รหัสใหม่ -ชื่อวิชาใหม่ -คำอธิบายรายวิชาใหม่หมด
๕) สารนิพนธ์	๔) สารนิพนธ์ แผน ข จำนวน ๖ หน่วยกิต จำนวน ๖ หน่วยกิต	คงเดิม
๖๑๘ ๓๐๐ สารนิพนธ์ จำนวน ๖ หน่วยกิต (Research paper) ประเด็นปัญหาที่น่าสนใจในบริบทของการสร้างสันติภาพโดยสันติวิธี วิเคราะห์ ประยุกต์ หรือถอดบทเรียน บุคคล องค์กร สถาบัน ชุมชนหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้งทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน	๖๑๘ ๓๐๐ สารนิพนธ์ (Research paper) <u>การค้นคว้าอิสระที่เกิดจากการสรุป วิเคราะห์ ประยุกต์และออกแบบหลักการแนวคิดทฤษฎี หรือเรียนรู้ถอดบทเรียนการสร้างสันติภาพโดยสันติวิธีทั้งจากปรากฏการณ์ บุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันต้นแบบ เพื่อให้เกิดการค้นพบแนว</u>	-รหัสเดิม -ชื่อเดิม -ปรับคำอธิบายใหม่หมด

สังคม รวมทั้งประเทศชาติ และศาสนา ทั้งนี้โดยการได้รับการอนุญาต และการควบคุมโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและเขียนรายงานในรูปแบบหรือระดับของสารนิพนธ์)	<u>ทางการนำหลักสันติวิธีไปใช้เพื่อการจัดการความขัดแย้งและการเสริมสร้างสันติภาพ</u> <u>ต่อตนเองและสังคม</u>	

ภาคผนวก ค

ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑

เพื่อให้การบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยจึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่งหรือมติอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๖.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับตั้งแต่สำเร็จการศึกษา และผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

๗.๑ ผู้สมัครเข้าเป็นนิสิตต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท หรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๗.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับตั้งแต่สำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ

๗.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นจากการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๘ บัณฑิตวิทยาลัยจะดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนิสิตใหม่ โดยพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบคัดเลือกผู้สมัครเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละปีการศึกษา

หมวดที่ ๒

การจัดและวิธีการศึกษา

ข้อ ๙ ระบบการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จัดการศึกษาเป็นระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งเวลาการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา ออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่ละภาคการศึกษามีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๖ สัปดาห์

บัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาคมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อนที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และดุชนิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ ๑๒ หน่วยกิต

วิชาเอก ๑๘ หน่วยกิต

วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุซงฎึนึพนธ์	๑๒	หน่วยกิต
รวมท้้งลึ้น	๔๘	หน่วยกิต

๑๐.๒ หลักสูตรปริญญาศาสตรศษตรศษฎึบณชิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต และดุซงฎึนึพนธ์ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดั่งนี้

วิชาบังคับ	๙	หน่วยกิต
วิชาเอก	๙	หน่วยกิต
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุซงฎึนึพนธ์	๓๖	หน่วยกิต
รวมท้้งลึ้น	๖๐	หน่วยกิต

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษามีดั่งนี้

๑๑.๑ หลักสูตรปริญญาศาสตรศษตรมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไมเกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๒ หลักสูตรปริญญาศาสตรศษตรศษฎึบณชิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไมเกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ

ในกรณีทีนึลิตไมสามารถจบการศึกษาได้ในระยะเวลา ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ตามข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้ต่ออายุสภานึลิตได้อีก แต่ท้้งนี้ต้องไมเกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๓ การนับเวลาในข้อ ๑๑.๑ ให้นับรวมเวลาที่นึลิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วยยกเว็นนึลิตทีได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

๑๑.๔ รายวิชาทีกำหนดให้นึลิตฟังการบรรยายสัปดาห์ละ ๑ ชั่วโมงและศึกษานอกเวลาอีกไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมงตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

๑๑.๕ รายวิชาทีนึลิตใช้เวลาปฏิบัติกร อภิปรายหรือสัมมนาสัปดาห์ละ ๒ ถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาการศึกษาอกเวลาแล้ว นึลิตใช้เวลาไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละ ๓ ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การเปลี่ยนสาขาวิชาจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ทีปรึกษาทัวไป และคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัยอาจอนุมัติให้นิสิตที่ขอเปลี่ยนสาขาวิชาโอนหน่วยกิตของรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้ศึกษาไว้แล้วไม่เกิน ๕ ปีได้ตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกิน ๙ หน่วยกิต โดยไม่ให้นำไปคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสะสมและรายวิชานั้นต้องได้ผลการศึกษาไม่ต่ำกว่า B หรือ S

ข้อ ๑๓ การลาพักก่อนและการกลับเข้าศึกษาใหม่

๑๓.๑ นิสิตมีเหตุจำเป็น อาจลาพักการศึกษาภาคใดภาคหนึ่ง เมื่อได้ศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยภายใน ๓๐ วันนับจากวันเปิดภาคการศึกษาใหม่ หากพ้นจากกำหนดการลาพักการศึกษาดังกล่าว นิสิตอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๓.๑.๑ ถูกเกณฑ์หรือระดมเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

๑๓.๑.๒ มีความจำเป็นต้องเดินทางไปต่างประเทศ

๑๓.๑.๓ เจ็บป่วยต้องพักรักษาตัวเป็นเวลานานตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์มาแสดงต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๑๓.๑.๔ มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยอื่นที่สำคัญ

ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมอยู่ในระยะเวลาศึกษาด้วย ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาดำเนินข้อ ๑๓.๑.๑

นิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา ต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา ยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาหลังจากที่ได้ลงทะเบียนรายวิชาแล้ว ในกรณีนี้ให้นิสิตได้ w ในทุกรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

ข้อ ๑๔ การฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิต

นิสิตฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๔.๑ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาที่ ๑ ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๔.๒ สอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐

๑๔.๓ ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑.๑ หรือข้อ ๑๑.๒ แล้วแต่กรณี

๑๔.๔ มหาวิทยาลัยลงโทษให้ฟื้นฟูสภาพการเป็นนิสิตตามข้อ ๓๒.๕

๑๔.๕ ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลาพักตามข้อ ๑๓ หรือไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาปกติตามข้อ ๑๗.๕

๑๔.๖ ได้รับอนุมัติให้ลาออกจากการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๕ นิสิตที่พ้นสภาพตามข้อ ๑๔.๕ และ ๑๔.๖ อาจขอกลับเข้าเป็นนิสิตใหม่ได้ภายในกำหนดระยะเวลา ๒ ปี นับจากวันที่นิสิตพ้นสภาพการเป็นนิสิต และถ้าคุณสมบัติบัณฑิตวิทยาลัยโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เห็นสมควรอนุมัติโดยให้คิดระยะเวลาที่พ้นสภาพการเป็นนิสิตนั้นรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาทั้งหมด ในกรณีเช่นนี้นิสิตต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหมือนกับผู้ลาพักการศึกษาทั่วไป

หมวดที่ ๓

การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตและการลงทะเบียนรายวิชา

ข้อ ๑๖ การขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต

๑๖.๑ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตต้องนำหลักฐานที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดมายื่นต่อกองทะเบียนและวัดผลด้วยตนเองตามวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด สำหรับภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาที่ต้องศึกษาในภาคนั้นทั้งหมดพร้อมกับการขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วย

๑๖.๒ ผู้ไม่สามารถมายื่นคำร้องขอขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตามวันที่กำหนดต้องแจ้งเหตุขัดข้องให้กองทะเบียนและวัดผลทราบ เป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๗ วันหลังจากวันที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่ได้แจ้งให้กองทะเบียนและวัดผลทราบตามความความในวรรคแรกแล้ว ต้องมาขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตด้วยตนเอง ยกเว้นกรณีที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง จึงอนุญาตให้มอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียนแทนได้ ทั้งนี้ต้องทำให้เรียบร้อยภายใน ๗ วัน นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๑๖.๓ ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาในสาขาวิชาใด ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตของบัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชานั้น และจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในขณะเดียวกันไม่ได้

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนรายวิชา

๑๗.๑ นิสิตต้องลงทะเบียนรายวิชาทุกภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาในปฏิทินการศึกษา โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

๑๗.๒ นิสิตที่ไม่มาลงทะเบียนรายวิชาภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา ไม่มีสิทธิลงทะเบียนในภาคการศึกษานั้น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๑๗.๓ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนแต่ละภาคการศึกษาต้องไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต และไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต

๑๗.๔ นิสิตที่ลงทะเบียนล่าช้ากว่าที่กำหนด ต้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑๗.๕ นิสิตที่ไม่ลงทะเบียนรายวิชาในภาคการศึกษาใดต้องลาพักการศึกษา ตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในข้อ ๑๓ หากไม่ปฏิบัติตามต้องพ้นสภาพการเป็นนิสิต

๑๗.๖ นิสิตที่ได้ศึกษารายวิชาครบตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาต้องลงทะเบียนรักษาสภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป

นิสิตต้องมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปหนึ่งท่านเป็นผู้แนะนำและช่วยวางแผนการศึกษาโดยคุณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้งจากอาจารย์ที่มีชื่อในทำเนียบอาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๑๙ การถอน เพิ่ม และเปลี่ยนรายวิชา

๑๙.๑ การถอนรายวิชาจะกระทำใด้ภายใต้เงื่อนไข และมีผลสืบเนื่องดังต่อไปนี้

๑๙.๑.๑ ในกรณีที่ขอถอนภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติโดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป รายวิชาที่ถอนนั้นจะไม่ปรากฏในระเบียน

๑๙.๑.๒ ในกรณีที่ขอถอนหลังจาก ๑๔ วันของภาคการศึกษาปกติแต่ไม่เกิน ๓๐ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป นิสิตจะได้รับ W ในรายวิชาที่ถอน

๑๙.๑.๓ ถ้านิสิตขอถอนรายวิชาใด เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๒ นิสิตจะได้ F ในรายวิชานั้น เว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลพิเศษซึ่งคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรอนุมัติให้ถอนได้ ในกรณีเช่นนี้นิสิตจะได้ W ในรายวิชานั้น

๑๙.๒ การเพิ่มหรือเปลี่ยนรายวิชา ให้กระทำใด้ภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป และหากพ้นกำหนดนี้ต้องไปรับอนุมัติจากคุณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ นิสิตผู้นั้นจะต้องมีเวลาศึกษาต่อไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมดในภาคการศึกษานั้น

หมวดที่ ๔

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๒๐ การวัดผลการศึกษา

๒๐.๑ ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา โดยอาจทำการวัดผลระหว่างภาคด้วยวิธีการทดสอบ การเขียนรายงานการมอบหมายงานให้ทำหรือวิธีอื่นใดที่เหมาะสมกับรายวิชานั้น

เมื่อสิ้นภาคการศึกษา ให้มีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้นหรือจะใช้วิธีการวัดผลอย่างอื่นที่เหมาะสมกับลักษณะของวิชานั้น ๆ ก็ได้

บัณฑิตวิทยาลัยอาจกำหนดระเบียบที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้ เพื่อใช้ในการวัดผลตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชาหรือรายวิชาก็ได้

๒๐.๒ เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแต่ละภาค นิสิตจะมีสิทธิเข้าสอบไล่หรือได้รับการวัดผลในรายวิชาใดก็ตามเมื่อมีเวลาศึกษาในรายวิชานั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาการศึกษาทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้นและ/หรือมีผลการทดสอบระหว่างภาคการศึกษาหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นที่พอใจของอาจารย์ประจำวิชา

ข้อ ๒๑ การประเมินผลการศึกษา

๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัยใช้เพียง ๖ ระดับ มีผลการศึกษาระดับและค่าระดับดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐
ดีมาก (Very good)	B+	๓.๕
ดี (Good)	B	๓.๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐
ตก (Failed)	F	๐

๒๑.๒ ในรายวิชาใดที่หลักสูตรกำหนดให้เป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตให้แสดงผลการศึกษาในรายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์ดังนี้

สัญลักษณ์	ผลการศึกษา
S (Satisfactory)	เป็นที่พอใจ
U (Unsatisfactory)	ไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๓ ในรายวิชาใดยังไม่ได้ทำการวัดผลหรือไม่มีผลการวัดผล ให้รายงานการศึกษารายวิชานั้นด้วยสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	สภาพการศึกษา
I (Incomplete)	ไม่สมบูรณ์
SP (Satisfactory Progress)	ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
UP (Unsatisfactory Progress)	ไม่ก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ
W (Withdrawn)	ถอนรายชื่อนวิชาที่ศึกษา
Au (Audit)	ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๔ การประเมินผลคุณิพนธ์

๒๑.๔.๑ ให้ใช้ IP (In Progress) สำหรับคุณิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียง

๒๑.๔.๒ การประเมินผลคุณิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กำหนดเป็น ๔

ระดับดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

๒๑.๕ การให้ F ให้กระทำในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๕.๑ นิสิตขอลอนรายวิชา เมื่อพ้นกำหนดตามข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๕.๒ นิสิตเข้าสอบและสอบตกตามข้อ ๒๐.๑

๒๑.๕.๓ นิสิตไม่มีสิทธิเข้าสอบตามข้อ ๒๐.๒

๒๑.๕.๔ นิสิตไม่แก้ค่า I ตามข้อ ๒๑.๖.๒ วรรคสุดท้าย

๒๑.๕.๕ นิสิตทำผิดระเบียบการสอบไล่และได้รับการตัดสินให้สอบตก

๒๑.๖ การให้ I จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๖.๑ นิสิตมีเวลาเรียนในรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ แต่มิได้สอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

๒๑.๖.๒ อาจารย์ประจำวิชาและคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเห็นสมควรให้รอผลการศึกษาเพราะนิสิตยังปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบการศึกษาวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

การแก้ค่า I นิสิตจะต้องสอบและ/หรือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชาให้ครบถ้วน เพื่อให้อาจารย์ประจำวิชาวัดผล และส่งผลการศึกษานิสิตผู้นั้นแก่บัณฑิตวิทยาลัยภายในภาคการศึกษาถัดไป

๒๑.๗ การให้ S จะกระทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

๒๑.๗.๑ รายวิชาซึ่งมีผลการศึกษาเป็นที่พอใจ และหลักสูตรกำหนดให้วัดผลการศึกษาโดยไม่มีค่าระดับ

๒๑.๗.๒ รายวิชาซึ่งนิสิตได้ลงทะเบียนศึกษาในระดับบัณฑิตวิทยาลัยและได้รับอนุมัติให้โอนหน่วยกิตตามข้อ ๑๒

๒๑.๘ การให้ U จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลโดยไม่มีค่าระดับและมีผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ

๒๑.๙ การให้ IP จะกระทำเพื่อแสดงฐานะของคณาจารย์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค นับแต่ภาคที่นิสิตลงทะเบียนเพื่อทำคณาจารย์

๒๑.๑๐ การให้ W จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่ได้ระบุไว้ในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๙.๑.๒ และข้อ ๑๙.๑.๓

๒๑.๑๑ การให้ Au ในรายวิชาใดจะกระทำได้ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนเป็นพิเศษโดยไม่นับหน่วยกิต

๒๑.๑๒ การให้ SP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษากำหนดเป็นที่น่าสนใจ แต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตามให้ทำการวัดผล รายวิชาที่ได้ SP เป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

๒๑.๑๓ การให้ UP จะให้เฉพาะกรณีที่เป็นรายวิชาต่อเนื่องกับรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไป และผลการศึกษาไม่กำหนดเป็นที่น่าสนใจแต่ยังมีได้วัดผล

การวัดผลให้กระทำเมื่อนิสิตได้ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปตามหลักสูตรแล้ว แต่ถ้านิสิตไม่ศึกษารายวิชาต่อเนื่องในภาคการศึกษาถัดไปด้วยเหตุใดก็ตาม ให้ทำการวัดผลรายวิชาที่ได้ UP นั้นเป็นระดับและใช้ผลนั้นแทน

ข้อ ๒๒ การนับหน่วยกิตและการลงทะเบียนรายวิชาซ้ำ

๒๒.๑ การนับหน่วยให้ครบหลักสูตร ให้หน่วยกิตเฉพาะรายวิชาที่นิสิตสอบได้ระดับ A, B, C หรือ S เท่านั้น เว้นแต่รายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นวิชาบังคับหรือวิชาเอก ซึ่งนิสิตต้องได้ไม่ต่ำกว่า B หรือ S

๒๒.๒ นิสิตที่ได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในรายวิชาบังคับหรือวิชาเอกต้องลงทะเบียนศึกษา รายวิชานั้นอีก และสอบให้ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B หรือ S แล้วแต่กรณี

๒๒.๓ ในกรณีที่นิสิตได้ต่ำกว่า B หรือได้ U ในวิชาเลือก นิสิตมีสิทธิลงทะเบียนรายวิชาเดิม หรืออาจลงทะเบียนรายวิชาอื่นในกลุ่มเดียวกันได้

๒๒.๔ ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนรายวิชาซ้ำหรือแทนตามที่หลักสูตรกำหนดการนับ หน่วยกิตตามข้อ ๒๒.๑ นับจำนวนหน่วยกิตได้เพียงครั้งเดียว

ข้อ ๒๓ ให้มีการประเมินผลการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาปกติทุกภาค โดยคำนวณหาค่าระดับ เฉลี่ยประจำภาคของรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น และคำนวณหาค่าเฉลี่ยสะสมสำหรับ รายวิชาทั้งหมดทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาปัจจุบัน

ข้อ ๒๔ การคิดค่าระดับเฉลี่ยประจำภาค ให้คำนวณโดยคูณค่าระดับของแต่ละรายวิชาด้วย หน่วยกิตของรายวิชานั้นแล้วรวมผลคูณของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน และหารผลรวมนั้นด้วยจำนวนหน่วยกิต ทั้งหมดที่ลงทะเบียนไว้ในภาคการศึกษานั้น โดยคิดทศนิยมสองตำแหน่งไม่ปัดเศษ

ข้อ ๒๕ รายวิชาใดที่มีรายงานผลการศึกษาเป็นสัญลักษณ์ I S U W และ Au ไม่ให้นำรายวิชานั้น มาคำนวณหาค่าระดับเฉลี่ยตามข้อ ๒๔

หมวดที่ ๕

การทำคุณูปการ

ข้อ ๒๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยวางระเบียบว่าด้วยการทำคุณูปการและการสอบคุณูปการ

ข้อ ๒๗ การเสนอโครงร่างคุณูปการและลงทะเบียนทำคุณูปการ มีหลักปฏิบัติดังนี้

๒๗.๑ ระดับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๖ หน่วยกิต จึงจะมีสิทธิ์เสนอโครงร่างคุณูปการ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำคุณูปการ

๒๗.๒ ระดับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต นิสิตที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิตจึงจะมีสิทธิ์เสนอโครงร่างคุณูปการ เพื่อขออนุมัติลงทะเบียนทำคุณูปการ

๒๗.๓ นิสิตสามารถลงทะเบียนคุณูปการได้หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างคุณูปการแล้ว

ข้อ ๒๘ รูปแบบของคุณูปการให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๙ คุณูปการซึ่งผ่านการประเมินผลแล้ว ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตหรือปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต

การนำคุณูปการออกโฆษณาเผยแพร่ ต้องได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยก่อน

หมวดที่ ๖

การสำเร็จการศึกษา

- ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา
- ๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าหรือไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๑.๑ และข้อ ๑๑.๒
 - ๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 - ๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
 - ๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม
 - ๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกวิชาและได้ระดับ S ในกรณี
ที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S เป็น U
 - ๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลคุณิพนธ์ และส่งคุณิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่
มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๓๑ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับปริญญา
- ๓๑.๑ มีคุณสมบัติตามข้อ ๓๐
 - ๓๑.๒ ไม่ติดค้างค่าธรรมเนียมใด ๆ
 - ๓๑.๓ ไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษใด ๆ

หมวดที่ ๗

ความประพฤติและวินัยนิสิต

- ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดเกี่ยวกับการสอบ ต้องได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่
ความผิด ดังนี้
- ๓๒.๑ ภาคทัณฑ์
 - ๓๒.๒ ให้สอบตกรายวิชาใดวิชาหนึ่งหรือหลายรายวิชา
 - ๓๒.๓ ให้สอบตกหมดทุกรายวิชาในภาคการศึกษานั้น
 - ๓๒.๔ ให้พักการศึกษาตั้งแต่ ๑ ภาคการศึกษา ถึง ๓ ภาคการศึกษาแล้วแต่กรณี
 - ๓๒.๕ ให้พ้นสภาพการเป็นนิสิต
- ข้อ ๓๓ นิสิตต้องมีความประพฤติเรียบร้อยดีงาม ในกรณีที่นิสิตกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง
หรือประกาศของบัณฑิตวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย และได้รับโทษนอกจากที่ระบุไว้แล้วใน ข้อ ๓๒ นิสิตต้อง
ได้รับโทษสถานใดสถานหนึ่งตามสมควรแก่ความผิดดังนี้
- ๓๓.๑ ชดใช้ค่าเสียหาย

๓๓.๒ ระเบียบการให้ปริญญามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๓๓.๓ ระเบียบการออกไปแสดงผลการศึกษามีกำหนดไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เป็นผู้พิจารณาลงโทษนิสิตที่มีความประพฤติเสียหายหรือกระทำผิดต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒ และข้อ ๓๓ ตามสมควรแก่กรณี

เฉพาะกรณีที่นิสิตกระทำผิดระเบียบการสอบทุกประเภทของบัณฑิตวิทยาลัยให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยร่วมกับกรรมการควบคุมการสอบ เป็นผู้พิจารณาลงโทษตามสมควรแก่กรณีตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๓๒

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ดังต่อไปนี้

๓๕.๑ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต ก่อนปีการศึกษา ๒๕๔๒ ยังคงปฏิบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาโท พ.ศ. ๒๕๓๐

๓๕.๒ นิสิตที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๒ เป็นต้นไป ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๑
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพ.ศ.๒๕๕๐ และมติสภามหาวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ วัน พฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑แก้ไขเพิ่มเติมพ.ศ.๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐.๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“๑๐.๑ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ให้ศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และวิทยานิพนธ์ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิทยานิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต”

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๓)
แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๙

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและมหาบัณฑิต

๖.๑ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

๖.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และ

๖.๑.๒ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๒ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับมหาบัณฑิต

๖.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๖.๒.๒ ต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค และ

๖.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๗ ผู้สมัครเข้าศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

๗.๑ ระดับดุษฎีบัณฑิต แบบ ๑.๑ และแบบ ๒.๑

๗.๑.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

๗.๑.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐ ระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่วันสำเร็จการศึกษาหรือมีผลงานทางวิชาการที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยเห็นชอบ และ

๗.๑.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

๗.๒ ระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑.๒ และแบบ ๒.๒

๗.๒.๑ ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองหรือเปรียญธรรมเก้าประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

๗.๒.๒ ต้องได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ จากระบบ ๔ แต้ม ยกเว้นผู้มีประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี นับแต่สำเร็จการศึกษาและผู้จบเปรียญธรรมเก้าประโยค

๗.๒.๓ ไม่เคยถูกลงโทษให้พ้นสภาพการเป็นนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๙ การศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัยใช้ระบบทวิภาคหรือไตรภาค ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละสาขาวิชา

ระบบทวิภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนได้อีก ๑ ภาค มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และจะกำหนดระเบียบว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน ที่ไม่ขัดกับข้อบังคับนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยก็ได้

ระบบไตรภาค ๑ ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๑๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๘ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐ หลักสูตร

๑๐.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก (๑) และ แผน ก (๒)

๑๐.๓ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต แผน ข

๑๐.๔ หลักสูตรระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑ และแบบ ๒

โครงสร้างของแต่ละหลักสูตร การศึกษารายวิชาและการทำคุณวุฒินิพนธ์ตามจำนวนหน่วยกิต ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตร ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๒ หลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๓ หลักสูตรระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑.๑ และ ๒.๑ ให้มีระยะเวลาศึกษามีไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

๑๑.๔ หลักสูตรระดับคุณวุฒิบัณฑิต แบบ ๑.๒ และ ๒.๒ ให้มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษาปกติ ในระบบทวิภาคหรือให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ภาคการศึกษาปกติ และไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษาปกติในระบบไตรภาค

ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาตามที่กำหนดคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย อาจอนุมัติให้ต่ออายุสภานิสิตได้อีก แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษาปกติ

๑๑.๕ การนับเวลาในข้อ ๑๑ ให้นับรวมเวลาที่นิสิตได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาด้วยยกเว้นนิสิตที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๓.๑.๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๑.๑ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒๑.๑ ระบบการประเมินผลการศึกษารายวิชา แบ่งเป็น ๗ ระดับและค่าระดับ ดังนี้

ระดับ	A	A-	B+	B	C+	C	F
ค่าระดับ	๔.๐๐	๓.๖๗	๓.๓๓	๓.๐๐	๒.๕๐	๒.๐๐	๐

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒๗ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ข้อความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๗ การเสนอโครงร่างคุณวุฒินิพนธ์และลงทะเบียนทำคุณวุฒินิพนธ์ มีหลักปฏิบัติดังนี้

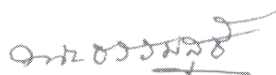
๒๗.๑ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค

๒๗.๒ นิสิตหลักสูตรระดับดุขฎฐิบัณชิต แบบ ๑ มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุขฎฐินิพนธ์ เพื่อขอ
อนุมัติลงทะเบียนทำดุขฎฐินิพนธ์ หลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

๒๗.๓ นิสิตหลักสูตรระดับดุขฎฐิบัณชิต แบบ ๒ ที่ศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาค
การศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต มีสิทธิ์เสนอโครงร่างดุขฎฐินิพนธ์ เพื่อขออนุมัติ
ลงทะเบียนทำดุขฎฐินิพนธ์

๒๗.๔ นิสิตสามารถลงทะเบียนดุขฎฐินิพนธ์ได้ หลังจากได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุขฎฐิ
นิพนธ์แล้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔)
แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓

เพื่อให้การบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๓๐ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓๐ คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

๓๐.๑ มีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๑

๓๐.๒ ได้ศึกษารายวิชาต่างๆ ครบถ้วนและถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนด

ไว้ในหลักสูตร

๓๐.๓ ได้หน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

๓๐.๔ ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ แต้ม

๓๐.๕ ได้ระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาบังคับและรายวิชาเอกทุกรายวิชา

และได้ระดับ S ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้วัดผลเป็น S หรือ U

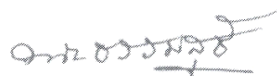
๓๐.๖ สอบผ่านการประเมินผลคุณวุฒิบัณฑิตและส่งคุณวุฒิบัณฑิตฉบับสมบูรณ์

ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓๐.๗ ดุษฎีนิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของ ดุษฎีนิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (proceeding)

๓๐.๘ ดุษฎีนิพนธ์ในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ทั้งหมดหรือส่วนหนึ่งของ ดุษฎีนิพนธ์ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรองก่อนการตีพิมพ์ (Peer - review) และเป็นที่ยอมรับ”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบางส่วนของข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓)”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อความในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๔) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้กับนิสิตที่รับเข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ**

พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่ออนุรักษ์ให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเห็นสมควรออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีมติให้ออกบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะ พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี
- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการผู้เป็นคณาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยจำนวนสี่รูปหรือคนที่
อธิการบดีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโดย
คำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย

- (๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ คณบดี

- (๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองคณบดีซึ่งเป็นพระภิกษุ
- (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ หัวหน้าภาควิชา
- (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้ารูปหรือคนที่อธิการบดีแต่งตั้งโยกย้ายคำแนะนำของคณบดี
- (๕) กรรมการและเลขานุการ ได้แก่ เลขานุการประจำคณะ

ข้อ ๖ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระการดำรงตำแหน่งของคณบดี

ในกรณีที่กรรมการตามข้อ ๔ และข้อ ๕ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๗ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางนโยบายและแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรเพื่อนำเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๓) พิจารณาวางระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานเพื่อเสนอต่อสภาวิชาการ
- (๔) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณบดี
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สภาวิชาการหรืออธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๘ ให้มีการประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและคณะกรรมการประจำคณะอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง วิธีการประชุมให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการประชุมสภามหาวิทยาลัยมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้อธิการศึกษการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(พระสุเมธาธิบดี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๔๒**

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย และเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่ง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า กฎระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๔๒
- ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ
- ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป
- นิสิตที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ
- ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒
- ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗

เพื่อให้การศึกษาวិชากรรมฐานของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ดังนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน การวัดผลและติดตามผลลัพธ์ของการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๒) กำหนดวัน เวลาและสถานที่ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

(๓) รายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานต่อมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔ ให้นิสิตบัณฑิตวิทยาลัยฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ในวัน เวลาและสถานที่ตามที่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(๑) นิสิตระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

(๒) นิสิตระดับมหาบัณฑิตต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

(๓) นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต ต้องฝึกภาคปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานไม่น้อยกว่า

๔๕ วัน โดยให้ใช้กับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๕ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต
๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

- ๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาดิสนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
คุณวุฒินิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(พระราชาธิบดีจกนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง การสอบวัดคุณสมบัตินิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๑

เพื่อให้การสอบวัดคุณสมบัตินิสิตที่ศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย และเพื่อเป็นไปตามความในข้อ ๑๒.๒ (๓) แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การสอบวัดคุณสมบัติของนิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๑ การเสนอขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๑.๑ นิสิตผู้ผ่านการศึกษาและได้รับผลประเมินในรายวิชาที่บัณฑิตวิทยาลัย กำหนดให้มีการสอบสารนิพนธ์เพื่อวัดคุณสมบัติ เป็นผู้ที่มีสิทธิ์ขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๑.๒ นิสิตต้องเสนอหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ พร้อมกับความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ จำนวน ๑ รูป/คน เพื่อขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์

๑.๓ คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ให้นำความในข้อ ๙.๓ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐ มาใช้โดยอนุโลม

๑.๔ บัณฑิตวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์ ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วพบว่า มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับประเด็นที่ได้เคยมีการศึกษาแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยมีสิทธิ์ยับยั้งได้และแจ้งให้นิสิตนำกลับไปแก้ไขเพื่อยื่นเสนอใหม่ต่อไป

เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์แล้ว ให้นิสิตลงทะเบียนชำระค่าธรรมเนียมการสอบวัดคุณสมบัติ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๑.๕ ในกรณีที่นิสิตได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างสารนิพนธ์แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการวิจัยตามโครงร่างเดิม การปรับเปลี่ยนโครงร่างใหม่ย่อมเป็นสิทธิ์ที่นิสิตจะกระทำได้ โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

การขอปรับเปลี่ยนโครงร่างใหม่ ให้ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยใช้ บท.๘ เพื่อให้คณบดีลงนามอนุมัติ

ข้อ ๒ การเสนอขอสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

๒.๑ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบสารนิพนธ์ (บท.๖) พร้อมแนบสำเนาสารนิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ทั้งนี้ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบสารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัย หลังจากยื่นคำร้องแล้ว ๑๐ วันทำการ

๒.๒ นิสิตต้องยื่นคำร้องขอสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์ (บท.๘) ต่อบัณฑิตวิทยาลัยหรือศูนย์บัณฑิตศึกษาที่จัดให้มีการเรียนในหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต พร้อมกับสำเนาสารนิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว จำนวน ๔ ฉบับ โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๒.๓ รูปแบบของสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามคู่มือการทำดุษฎีนิพนธ์และสารนิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อ ๓ คณะกรรมการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

๓.๑ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ จำนวน ๓ รูป/คน ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(๓) กรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยหรือเจ้าหน้าที่ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ รูป/คน รายนามคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ให้ถือเป็นความลับ

คุณสมบัติกรรมการผู้ตรวจสอบสารนิพนธ์ ให้เป็นไปตามความในข้อ ๘.๓ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

๓.๒ ขั้นตอนและกระบวนการในการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์ ให้นำความในข้อ ๑๓.๒ และ ๑๓.๓ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้โดยอนุโลม

๓.๓ ในกรณีที่กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ไม่สามารถมาประชุมตรวจสอบสารนิพนธ์ได้ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัย พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบด้วย ทั้งนี้ต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่า ๒ รูป/คน

ข้อ ๔ การสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

๔.๑ ในกรณีที่นิสิตสอบไม่ผ่าน สามารถขอสอบวัดคุณสมบัติใหม่ได้ โดยนิสิตจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน ในข้อ ๑.๔ และข้อ ๒ ให้ครบทุกประการ

๔.๒ ในกรณีที่นิสิตสอบผ่านให้แก้ไขตามมติและคำแนะนำของคณะกรรมการก่อนนำสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ส่งบัณฑิตวิทยาลัย

๔.๓ การแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบตามมติคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ต้องใช้เวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันสอบจนถึงวันส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ในกรณีที่มีความจำเป็นไม่สามารถส่งสารนิพนธ์ฉบับแก้ไขได้ตามกำหนดนิสิตอาจยื่นคำร้อง (บท.๖) ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอเลื่อนการส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ได้ไม่เกิน ๑๕ วัตนับแต่วันที่ครบกำหนดส่ง หากเกินกำหนดจากนี้ให้ถือว่านิสิตสอบสารนิพนธ์ไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบวัดคุณสมบัติใหม่ตามข้อ ๔.๑

ข้อ ๕ การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์

การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติสารนิพนธ์ให้นำความในข้อ ๑๔ แห่งระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคฤหัสถ์นิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖ การส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๖.๑ ให้นิสิตส่งสารนิพนธ์ฉบับแก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๔ ฉบับ ทั้งนี้ วันที่นิสิตส่งสารนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชานั้น ๆ

๖.๒ สารนิพนธ์ของนิสิตให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ทั้งนี้ ให้ใช้ประกาศนี้ สำหรับผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิต ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(พระศรีสิทธิมนี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคชฎินิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐**

อนุวัตให้เป็นไปตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเห็นสมควรออกระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคชฎินิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๖ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคชฎินิพนธ์ พ.ศ.๒๕๕๐”

ข้อ ๒ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคชฎินิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒
- (๒) ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับคชฎินิพนธ์ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖
- (๓) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง กำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมของโครงร่างคชฎินิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๔) ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าคชฎินิพนธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากประกาศ เป็นต้นไป

หมวดที่ ๒

การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์และการลงทะเบียน

ข้อ ๖ การอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์

๖.๑ ให้นิสิตจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์โดยความเห็นชอบของผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานหรือกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อตรวจรูปแบบก่อน เมื่อผ่านการตรวจรูปแบบและแก้ไขแล้ว จึงเสนอขอสอบอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ตามขั้นตอน

๖.๒ โครงร่างดุษฎีนิพนธ์ มีส่วนประกอบดังนี้

- (๑) หัวข้อดุษฎีนิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (๒) รายชื่อคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์
- (๓) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- (๔) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- (๕) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- (๖) วิธีดำเนินการวิจัย
- (๗) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย
- (๘) โครงสร้างของรายงานดุษฎีนิพนธ์ (สารบัญชั้วคร่าว)
- (๙) บรรณานุกรมและเชิงอรรถ
- (๑๐) ประวัติผู้วิจัย

ส่วนประกอบอื่น ๆ นอกจากนี้ ให้เป็นไปตามคู่มือการทำดุษฎีนิพนธ์ และข้อกำหนดอื่น ๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๓ การเสนอขออนุมัติสอบหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๖ ฉบับ ในจำนวนนี้ต้องมีลายเซ็นรับรองของผู้สมควรเป็นกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ทุกคน บนปกของโครงร่างฯ จำนวน ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัย

๖.๔ นิสิตที่ประสงค์จะเสนอหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์เชิงปริมาณ ที่มีเครื่องมือวิจัยหรือแบบสอบถามชั้วคร่าว ต้องส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบ ในวันพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์

๖.๕ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ในแต่ละปีการศึกษา คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นผู้พิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ที่นิสิตเสนอ และในการประชุมพิจารณาสอบแต่ละครั้ง นิสิตต้องเข้านำเสนอและชี้แจงเกี่ยวกับหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ด้วย

๖.๖ เมื่อนิสิตแก้ไขหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ตามมติคณะกรรมการแล้วให้ยื่นแบบคำร้อง บท ๘.๑ พร้อมด้วยหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๔ ชุด ต่อบัณฑิตวิทยาลัย ให้ประธาน

คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ เสนอผลการพิจารณาหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ของนิสิตที่ผ่านความเห็นชอบแล้วพร้อมรายชื่อ ผู้สมควรเป็นคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ในหัวข้อนั้นต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๖.๗ เมื่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์และเมื่อบัณฑิตวิทยาลัยประกาศรายชื่อนิสิตและหัวข้อดุษฎีนิพนธ์พร้อมทั้งรายชื่อคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว นิสิตจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๗ การลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

๗.๑ นิสิตระดับปริญญาโทที่มีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

๗.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ที่มีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ภายหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๒ ที่มีสิทธิลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ต้องศึกษารายวิชาในหลักสูตรของบัณฑิตวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต

๗.๓ ให้นิสิตลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ ภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่บัณฑิตวิทยาลัยประกาศอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์ โดยกรอกแบบการลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ บท ๙ แล้วยื่นต่อบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งชำระเงินค่าลงทะเบียนในส่วนงานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด หากไม่สามารถชำระค่าลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด ต้องยื่นคำร้องขอชำระค่าลงทะเบียนล่าช้าต่อบัณฑิตวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๓๐ วันทำการ หากเกินต้องชำระเป็นค่าปรับในอัตราค่าลงทะเบียนล่าช้า จำนวน ๕๐ บาท ต่อ ๑ วันทำการ

ข้อ ๘ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงร่างดุษฎีนิพนธ์

๘.๑ การขอเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์ที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้อง บท ๘ พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลที่ขอเปลี่ยนแปลงต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติโดยผ่านคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ เมื่อได้รับการอนุมัติให้เปลี่ยนแปลงให้นำส่งหัวข้อและโครงร่างที่เปลี่ยนแปลงใหม่ต่อบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน ๔ ชุด

๘.๒ หากการเปลี่ยนแปลงหัวข้อหรือโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ที่เป็นสาระสำคัญ นิสิตต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการยื่นขออนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ใหม่ โดยไม่ต้องลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ซ้ำอีก ยกเว้น หากการเปลี่ยนแปลงเป็นความประสงค์ส่วนตัวของนิสิต เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว พบว่าไม่มีเหตุผลความจำเป็นเพียงพอ นิสิตต้องชำระค่าลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์ซ้ำอีก

๘.๓ ให้นิสิตติดตามผลการขออนุมัติการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับดุษฎีนิพนธ์หลังจากที่ได้ยื่นคำร้องและได้เข้าชี้แจงแล้ว

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการควบคุมดุขฎีนิพนธ์

ข้อ ๙ คณะกรรมการควบคุมดุขฎีนิพนธ์

๙.๑ คณะกรรมการควบคุมดุขฎีนิพนธ์ต้องมีทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์จํานวนไม่น้อยกว่า ๒ รูปคน แต่ไม่เกิน ๓ รูป/คน ทั้งนี้ต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอย่างน้อย ๑ รูป/คน

๙.๒ คณะกรรมการผู้ควบคุมดุขฎีนิพนธ์ของนิติตระดับปริญญาโท ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิติตทำดุขฎีนิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๓ คณะกรรมการผู้ควบคุมดุขฎีนิพนธ์ของนิติตระดับปริญญาเอก ต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งในสาขาวิชาที่นิติตทำดุขฎีนิพนธ์หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้มีคุณสมบัติได้รับปริญญาต่ำกว่าระดับปริญญาเอก ต้องมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญ

๙.๔ คณะกรรมการควบคุมดุขฎีนิพนธ์มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับวิธีทำดุขฎีนิพนธ์ รวมทั้งตัดสินแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำดุขฎีนิพนธ์

(๒) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการเขียนดุขฎีนิพนธ์

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการขอสอบดุขฎีนิพนธ์ของนิติต

ข้อ ๑๐ การเขียนดุขฎีนิพนธ์

ให้นิติตเรียบเรียงดุขฎีนิพนธ์โดยให้มีรูปแบบและขนาดดุขฎีนิพนธ์ ตามคู่มือการทำดุขฎีนิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

หมวดที่ ๔

การรายงานความก้าวหน้าดุขฎีนิพนธ์

ข้อ ๑๑ การรายงานความก้าวหน้าดุขฎีนิพนธ์

๑๑.๑ นิติตระดับปริญญาโททุกสาขา ผู้ได้รับผลการศึกษา ตั้งแต่ ๙ หน่วยกิต ขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอหัวข้อและโครงร่างดุขฎีนิพนธ์ ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุขฎีนิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุขฎีนิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๒ นิติตระดับปริญญาเอก แบบ ๒.๑ (หลักสูตรภาษาไทย) ผู้ได้รับผลการศึกษาตั้งแต่ ๖ หน่วยกิตขึ้นไป และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างดุขฎีนิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการ

จัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๓ นิสิตระดับปริญญาเอก แบบ ๑.๑ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ) ผู้ผ่านรายวิชาที่กำหนดให้ศึกษาเพิ่มเติมครบ ๓ รายวิชาแล้ว และยังไม่ได้ยื่นเสนอขอสอบหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการจัดทำหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ ทุก ๑ เดือน

๑๑.๔ นิสิตผู้ลงทะเบียนทำดุษฎีนิพนธ์แล้ว ต้องมารายงานความก้าวหน้าในการทำดุษฎีนิพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัยและอาจารย์ผู้ติดตามความก้าวหน้าดุษฎีนิพนธ์ ทุก ๓ เดือน

หมวดที่ ๕

การสอบดุษฎีนิพนธ์

ข้อ ๑๒ การขอสอบดุษฎีนิพนธ์

๑๒.๑ นิสิตระดับปริญญาโท มีสิทธิขอสอบดุษฎีนิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ และลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) เขียนดุษฎีนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๒ นิสิตระดับปริญญาเอก มีสิทธิขอสอบดุษฎีนิพนธ์ได้เมื่อ

(๑) ใช้เวลาทำดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๘ เดือน นับตั้งแต่วันที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ และลงทะเบียนดุษฎีนิพนธ์

(๒) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมในรายวิชาตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติในรายวิชาตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

(๔) เขียนดุษฎีนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการดังกล่าวให้ทำการขอสอบได้

๑๒.๓ ให้นิสิตยื่นคำร้องขอตรวจรูปแบบดุษฎีนิพนธ์ พร้อมทั้งแนบดุษฎีนิพนธ์ ๑ ฉบับ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยก่อนวันสอบดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

๑๒.๔ ให้นิสิตรับผลการตรวจรูปแบบคุชฎินิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยหลังจากยื่นคำร้องแล้ว
๑๐ วันทำการ

๑๒.๕ ให้นิสิตยื่นแบบคำร้องขอสอบคุชฎินิพนธ์ บท ๘ ต่อบัณฑิตวิทยาลัยผ่านประธาน
คณะกรรมการควบคุมคุชฎินิพนธ์ พร้อมกับเสนอคุชฎินิพนธ์ที่เรียบเรียงเสร็จแล้ว รวมทั้งบทคัดย่อภาษาไทย
และภาษาอังกฤษ อย่างละ ๖ ชุด

๑๒.๖ ให้บัณฑิตวิทยาลัยส่งคุชฎินิพนธ์และบทคัดย่อถึงคณะกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์
ก่อนวันสอบไม่น้อยกว่า ๒ สัปดาห์

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์

๑๓.๑ คณะกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ ท่าน แต่ไม่เกิน ๕ ท่าน
ประกอบด้วย

(๑) ประธาน ได้แก่ คณบดีหรือผู้ที่คณบดีมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมคุชฎินิพนธ์

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนไม่เกิน ๓ ท่าน

๑๓.๒ เมื่อบัณฑิตวิทยาลัยติดต่อเชิญผู้ที่สมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ได้แล้ว ให้เสนอรายงานกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อ
พิจารณาแต่งตั้ง

๑๓.๓ เมื่อประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการ
ตรวจสอบคุชฎินิพนธ์แล้ว ให้บัณฑิตวิทยาลัยประกาศกำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบให้ทราบโดยทั่วกัน
และมีหนังสือเชิญถึงกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ก่อนวันสอบ ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน รายงานคณะกรรมการ
ตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ให้ถือเป็นความลับสำหรับผู้สอบ

๑๓.๔ ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ไม่สามารถมาตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ได้
ให้แจ้งต่อบัณฑิตวิทยาลัยโดยผ่านประธานคณะกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์พร้อมทั้งแจ้งผลการตรวจสอบ
คุชฎินิพนธ์ด้วย

หมวดที่ ๖

การประเมินผลคุชฎินิพนธ์

ข้อ ๑๔ การประเมินผลคุชฎินิพนธ์

๑๔.๑ ในการสอบคุชฎินิพนธ์ นิสิตต้องตอบข้อซักถามต่าง ๆ เกี่ยวกับคุชฎินิพนธ์หรือเรื่อง
ที่เกี่ยวข้อง หลังจากสอบแล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบคุชฎินิพนธ์ประชุมพิจารณาประเมินผล ในขณะที่
ประเมินผลให้นิสิตออกจากห้องสอบ

๑๔.๒ ให้มีการจัดบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินผลคุณนินพนธ์ทุกครั้ง

๑๔.๓ หากคณะกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์มีมติให้แก้ไขคุณนินพนธ์ ไม่ว่าจะกรณีใด ๆ นิสิตต้องแก้ไขคุณนินพนธ์ให้ถูกต้องตามมติและคำแนะนำนั้น ก่อนที่จะนำคุณนินพนธ์ฉบับที่แก้ไขแล้วส่งบัณฑิตวิทยาลัย กรณีที่นิสิตไม่สามารถส่งคุณนินพนธ์ได้ทันเวลา ตามที่คณะกรรมการกำหนด จะต้องดำเนินการยื่นขอขยายเวลาการส่งคุณนินพนธ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบของประธานคณะกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์ ทั้งนี้ การขยายเวลาต้องอยู่ภายใต้ระยะเวลา ๖ เดือน นับแต่วันสอบ หากเกินจากกำหนดนี้ ให้ถือว่าสอบไม่ผ่าน และจะต้องดำเนินการขอสอบใหม่ กรณีที่ยังคงสถานภาพนิสิตอยู่เท่านั้น

๑๔.๔ ให้คณะกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์ทำการประเมินผลคุณนินพนธ์โดยกำหนดเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ
ดีเยี่ยม (Excellence)	A
ดี (Good)	B+
ผ่าน (Passed)	B
ตก (Failed)	F

ส่วนคุณนินพนธ์ที่อยู่ในระหว่างการเรียบเรียงให้แสดงสถานะด้วยสัญลักษณ์ IP (In progress)

๑๔.๕ การลงนามของกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์ในหน้าอนุมัติคุณนินพนธ์ อาจกระทำได้เมื่อเห็นสมควร แต่ประธานคณะกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์จะลงนามได้ต่อเมื่อคุณนินพนธ์นั้นได้รับการแก้ไขทั้งรูปแบบ และเนื้อหาเรียบร้อยแล้วเท่านั้น จากนั้นคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัยจึงลงนามอนุมัติ

๑๔.๖ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์เสนอผลการประเมินต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หากมีมติไม่เป็นเอกฉันท์ให้รวบรวมใบประเมินผลของกรรมการทุกท่าน เพื่อส่งให้คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาชี้ขาดเมื่อทราบผลการประเมิน และนิสิตส่งคุณนินพนธ์ฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วบัณฑิตวิทยาลัยจะประกาศผลให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๑๕ การส่งคุณนินพนธ์ฉบับสมบูรณ์

๑๕.๑ เมื่อนิสิตแก้ไขเนื้อหาและรูปแบบ ตามมติคณะกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์แล้ว ให้นิสิตส่งคุณนินพนธ์ฉบับที่แก้ไขที่มีลายมือชื่อคณะกรรมการตรวจสอบคุณนินพนธ์ครบถ้วนทุกคน จำนวน ๗ เล่ม โดยเย็บเล่มและเข้าปกแข็งเรียบร้อยแล้ว ตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดพร้อมด้วย บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษอีกอย่างละ ๒ ชุด และแผ่นซีดีบันทึกไฟล์หัวข้อคุณนินพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทั้งที่เป็นแบบไฟล์ Microsoft Word และไฟล์ Adobe PDF จำนวนไฟล์ละ ๑ แผ่น ต่อบัณฑิตวิทยาลัย วันที่นิสิตส่งคุณนินพนธ์ฉบับสมบูรณ์ถือว่าเป็นวันที่นิสิตสำเร็จการศึกษา

๑๕.๒ ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะเผยแพร่ดัชนีพจนานุกรมหรือมอบให้แก่หน่วยงานใดตามข้อผูกพันหรืออื่น ๆ หลังจากที่ได้รับอนุมัติดัชนีพจนานุกรม ให้นิสิตยื่นคำร้องพร้อมด้วยดัชนีพจนานุกรมตามจำนวนที่ต้องการเสนอต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อพิจารณาลงนามในหน้าอนุมัติ ทั้งนี้ให้แนบดัชนีพจนานุกรมฉบับซึ่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยลงนามไว้แล้ว ๑ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นบันทึกข้อมูลดัชนีพจนานุกรมฉบับสมบูรณ์จำนวน ๑ ชุด

๑๕.๓ ดัชนีพจนานุกรมและบทคัดย่อทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษของนิสิตที่สำเร็จการศึกษาให้เป็นลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ก่อนนำไปพิมพ์เผยแพร่ต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๖ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงการดัชนีพจนานุกรมและลงทะเบียนไว้แล้วก่อนที่จะประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้ปฏิบัติตามระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับดัชนีพจนานุกรม พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติดัชนีพจนานุกรม แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๑๗ นิสิตที่ได้รับอนุมัติหัวข้อและโครงร่างดัชนีพจนานุกรม และลงทะเบียนภายหลังที่ประกาศใช้ระเบียบนี้แล้ว ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(พระศรีสิทธิมนี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

**ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ.๒๕๕๒**

เพื่อให้การจัดการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย เพลเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามความในข้อ ๙ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยอาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๒ บัณฑิตวิทยาลัย จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาภาคฤดูร้อน พ.ศ. ๒๕๕๒”
- ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ภาคการศึกษาฤดูร้อน ต้องมีเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ และมีจำนวนชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาเท่ากับการศึกษาภาคปกติ
- ข้อ ๔ จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้นิสิตลงทะเบียนในภาคการศึกษาฤดูร้อนไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต โดยความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป
- นิสิต ที่ประสงค์จะลงทะเบียนน้อยกว่าหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๔ ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นกรณีพิเศษ
- ข้อ ๕ อัตราค่าธรรมเนียมการศึกษาในภาคการศึกษาฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- ข้อ ๖ ให้ใช้ระเบียบนี้สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒
- ข้อ ๗ ให้คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒

(พระมหาสมจินต์ สมมาปญโญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประธานคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิตและพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงออกประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๒. ระดับปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต

โดยแบ่งการศึกษา เป็น ๒ แผน ดังนี้

๑) แผน ก เป็นการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุษฎีนิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก (๑) ทำเฉพาะดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๘ หน่วยกิต และบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ก (๒) ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๖ หน่วยกิต และทำดุษฎีนิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๑๒ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
ดุษฎีนิพนธ์		๑๒	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๒) แผน ข ศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต และทำการศึกษาอิสระซึ่งมีค่าเทียบได้ ๖ หน่วยกิต จำแนกประเภท ดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๘	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๑๒	หน่วยกิต
การศึกษาคอิสระ		๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๓๘	หน่วยกิต

๓. ระดับปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบ ๑ ผู้เข้าศึกษาต้องทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยบัณฑิตวิทยาลัยอาจจัดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติม โดยไม่ต้องนับหน่วยกิต เพื่อคุณภาพการศึกษาของผู้ศึกษา

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโทต้องทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๕๔ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรีหรือเปรียญธรรม ๙ ประโยค ซึ่งบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ ต้องทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๗๘ หน่วยกิต

๒. แบบ ๒ แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า ๑๙ หน่วยกิต และทำคุณวุฒินิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ ๓๖ หน่วยกิต จำแนกประเภทดังนี้

วิชาบังคับ	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า	๖	หน่วยกิต
คุณวุฒินิพนธ์		๓๖	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	๕๔	หน่วยกิต

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(พระราชรัตนโมลี)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน
นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม

เพื่อให้การจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สำหรับคฤหัสถ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงสมควรกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม

อาศัยมติที่ประชุมคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงให้ยกเลิกประกาศบัณฑิตวิทยาลัย เรื่อง กำหนดรายวิชาให้นิสิตคฤหัสถ์ศึกษาเพิ่มเติม ลงวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ และกำหนดรายวิชาบาลี ให้ศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. วิชา ๑๐๒ ๓๐๒ การใช้ภาษาบาลี ๑ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali I

๒. วิชา ๑๐๒ ๓๐๖ การใช้ภาษาบาลี ๒ (๓) (๓-๐-๖)

Usage of Pali II

ให้รายวิชาเหล่านี้เป็นรายวิชาเรียนเสริมโดยไม่นับหน่วยกิตและแสดงผลการเรียนด้วยสัญลักษณ์ S หรือ U

นิสิตที่สอบได้เปรียญธรรมหรือบาลีศึกษาตั้งแต่ประโยค ป.๓ ขึ้นไป หรือสำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาบาลี ไม่ต้องลงทะเบียนเรียน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(พระมหาสมจินต์ สมมาปัญญา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๗**

เพื่อให้การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัย ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า "ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษสำหรับนิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๕๗"

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“สถาบันภาษา” หมายความว่า สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

“MCU-GET: MCU-Graduate English Test” หมายความว่า การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษที่ดำเนินการโดยสถาบันภาษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อ ๕ นิสิตหลักสูตรระดับมหาบัณฑิตทุกสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยต้องผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด ในหลักสูตรภาษาอังกฤษ mcu ๐๐๓ และ mcu ๐๐๔ หรือสมัครสอบ MCU-GET ตามเวลาที่สถาบันภาษากำหนด สำหรับนิสิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.บ.ส., ป.ทศ. และ ป.สศ. ต้องผ่านการเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษตามที่สถาบันภาษากำหนด จึงจะมีสิทธิ์ขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

กรณีนิสิตผ่านการเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือผ่านการสอบ MCU-GET หรือผ่านการสอบภาษาอังกฤษจากสถาบันอื่นๆ ที่บัณฑิตวิทยาลัยรับรอง ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี ก่อนได้รับคัดเลือกเข้าศึกษา ได้รับยกเว้นไม่ต้องสมัครเรียนหรือสมัครสอบ MCU-GET อีก

๒

ข้อ ๖ การสมัครเรียนและสมัครสอบ

(๑) นิสิตยื่นใบสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรภาษาอังกฤษ หรือสมัครสอบ MCU-GET ตามเวลาที่สถาบันภาษากำหนด

(๒) อัตราค่าธรรมเนียมการสมัครเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษหรือการสมัครสอบ MCU-GET ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

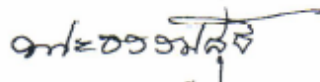
ข้อ ๗ การสอบวัดความรู้ภาษาอังกฤษจากสถาบันภาษาอื่นๆ ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๘ ให้ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ เป็นต้นไป ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๙ ให้อธิการบดีรักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(พระธรรมสุธี)

นายกสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หน้า ๑๖

เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๖๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑ กันยายน ๒๕๕๒

ประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เรื่อง ปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา พ.ศ. ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรให้มีปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา
ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔
แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีมติ
ให้ประกาศกำหนดปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไว้ ดังต่อไปนี้

ปริญญาสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า “พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ด.”

โท เรียกว่า “พุทธศาสตรมหาบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.ม.”

ตรี เรียกว่า “พุทธศาสตรบัณฑิต” ใช้อักษรย่อ “พธ.บ.”

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

พระสุเมธาธิบดี

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุง
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ (สาขาวิชาสันติศึกษา) โทร ๐-๓๕๒๔-๘๐๐๐ ภายใน ๘๕๒๘

ที่ อว ๘๐๑๓/๒๑๔

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสันติศึกษา

กราบเรียน อธิการบดี

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ และประกาศมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เรื่อง แนวปฏิบัติในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย

เพื่อการนี้ จึงกราบเรียนมาเพื่อขออนุมัติลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติลงนามต่อไป

เรียน อธิการบดี
 เห็นควรอนุมัติ
 เพื่อโปรดทราบ

(พระมหาพรหม ฐาติกโร, พ.ศ.ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(พระมหาพรหม ฐาติกโร, พ.ศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยพุทธศาสนานานาชาติ
ผู้อำนวยการหลักสูตรสาขาวิชาสันติศึกษา

ผู้ประสานงาน: พระมหาตนิย อุปวตฺตโม
โทร. ๐๖๓-๕๖๑๕๓๒๖
อีเมล danalsri@mcu.ac.th

(พระเทพวัชรบัณฑิต)
อธิการบดี

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๑๕๗/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุ
วัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งให้ผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรพุทธศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดังนี้

๑. พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร.	ประธานที่ปรึกษา
๒. พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร. อธิการบดี	รองประธานที่ปรึกษา
๓. พระเทพพรเมธี, รศ.ดร. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	ที่ปรึกษา
๔. พระสุวรรณเมธาภรณ์, ผศ. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
๕. พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร. คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย	ที่ปรึกษา
๖. เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
๗. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม	ที่ปรึกษา
๘. พระมหาพรชยา ธมฺมहाโส, ศ.ดร.	ประธานกรรมการ
๙. รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม	กรรมการ
๑๐. รศ.ดร.โกนิฏฐ์ ศรีทอง	กรรมการ
๑๑. รศ.ดร. ประพันธ์ ศุภษร	กรรมการ
๑๒. ศ.(พิเศษ) ร.ท.ดร.บรรจบ บรรณรุจิ	กรรมการ
๑๓. ดร.นพ.บรรพต ตันธีรวงศ์	กรรมการ
๑๔. รศ.ดร.โคทม อาริยา	กรรมการ
๑๕. พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	กรรมการ
๑๖. ศ.นพ.วันชัย วัฒนศัพท์	กรรมการ
๑๗. ศ.วิชา มหาคุณ	กรรมการ
๑๘. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	กรรมการ
๑๙. รศ.(พิเศษ) ดร.อำนาจ บัวศิริ	กรรมการ

๑๗. ศ.วิชา มหาคุณ	กรรมการ
๑๘. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	กรรมการ
๑๙. รศ.(พิเศษ) ดร.อำนาจ บัวศิริ	กรรมการ
๒๐. พันตำรวจโท พงษ์ธร ัญญสิริ	กรรมการ
๒๑. นายอดุลย์ ชันทอง	กรรมการ
๒๒. ดร.จตุพร วิชาญโชติอังกูร	กรรมการ
๒๓. พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ, ผศ.ดร.	กรรมการและเลขานุการ
๒๔. พระปราโมทย์ วาทโกวิโท, ดร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๕. พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที, ดร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๖. พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญโญ, ดร.	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๗. ผศ.ดร.ชันทอง วัฒนประดิษฐ์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๘. พระมหาตมย์ อูปวฑฒโน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการชุดนี้ มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- ศึกษา วิเคราะห์นโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา และปรับปรุงให้เป็นไปตามกรอบและนโยบายของมหาวิทยาลัย
- ศึกษาข้อมูลกฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา ตามเกณฑ์ของ สกอ.
- ให้ความคิดเห็น ปรับปรุง และเสนอร่างข้อบังคับนี้ ในที่ประชุมสภาวิชาการ และสภามหาวิทยาลัย โดยลำดับ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(พระเทพวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ประวัติและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระครูปลัดปัญญาวรรวัฒน์ (हररषา ธรรมหาโส) นิธิบุญยากร, ศ.ดร.

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระครูปลัดปัญญาวรรวัฒน์ (हररषา ธรรมหาโส) นิธิบุญยากร, ศ.ดร.
๒. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์
๓. สาขาที่เชี่ยวชาญ พระพุทธศาสนา, สันติศึกษา
๔. สังกัด-สถานที่ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๔๘	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)	๒๕๔๓	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พธ.บ. (ปรัชญา)	๒๕๔๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. การะงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง) (๒๕๖๒-๒๕๖๔)

๗.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. ทฤษฎีสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. การไกล่เกลี่ยคนกลาง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ทฤษฎีความขัดแย้งและความรุนแรง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. สัมมนาสันติศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. พระพุทธศาสนาเพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. พุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗. ระเบียบวิธีวิจัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘. กรรณฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. พระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๐. พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสันติศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. พุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ระเบียบวิจัยขั้นสูงว่าด้วยสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. ภาวะผู้นำกับทักษะการสร้างสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. กระบวนการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. วิปัสสนากรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗. ปฏิบัติการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๘. พุทธจริยศาสตร์เพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิทยาการใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผลงานทางวิชาการ ๕ ปีย้อนหลัง (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘.๑ วิจัย

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส. การบูรณาการองค์ความรู้ แนวคิดและวิถีปฏิบัติเพื่อพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพในสังคมไทย. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๑) : ๑๒๑๒-๑๒๒๘.

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญฺโญ, ศักดิ์ชัย สักกะบุชา และ นาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร. “รูปแบบการพัฒนาพุทธสิกขกรรมโคกหนองนาสันติศึกษาโมเดล เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: ศึกษากรณีจังหวัดศรีสะเกษ”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) : ๔๘-๖๔.
ทุนอุดหนุนการวิจัยจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

๘.๒ บทความทางวิชาการ

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญฺโญ, ศักดิ์ชัย สักกะบุชา และ นาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร. “แนวคิดโคกหนองนาโมเดลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. วารสารศิลปการจัดการ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๕) : ๔๑๘-๔๓๔.

๘.๓ หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.. “COVID ฉันทิตหรือยัง HOW TO รักษาหัวใจ สไตล์พุทธ”. กรุงเทพฯ: ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์, ๒๕๖๓. ๑๔๓ หน้า.

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.. “พระพุทธเจ้าตรัสภาษาอะไร นักวิชาการ
ตะวันตกสรุป นักวิชาการเถรวาทอธิบาย”. กรุงเทพฯ: ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์,
๒๕๖๓. ๒๗ หน้า.

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.. “สบตาความกลัว”. กรุงเทพฯ: สมชายการพิมพ์, ๒๕๖๓.
๒๓ หน้า.

๙. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
-มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุนิน), ผศ.ดร.

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุนิน), ผศ.ดร.
๒. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
๓. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๔. สาขาที่เชี่ยวชาญ พระพุทธศาสนา, สันติศึกษา
๕. สังกัด-สถานที่ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (ปรัชญา)	๒๕๕๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (ปรัชญา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ)	๒๕๔๔	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๗. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง) (๒๕๖๒-๒๕๖๔)

๗.๑ ประสพการณ์ในการสอนปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. ประวัติและพัฒนากการสงครามและสันติภาพในโลกยุคใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. กรรณฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. สติสำหรับวิศวกรสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. การปฏิบัติการจัดการความขัดแย้ง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. การไกล่เกลี่ยคนกลาง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. การใช้ภาษาบาลี ๑, ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗. ทฤษฎีสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. วิปัสสนากรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. มหาวิทยาลัยสงฆ์กับการเสริมสร้างสังคมสันติสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ปฏิบัติการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. พุทธจริยศาสตร์เพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. สันติภาวนาเสวนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. กระบวนการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗. ปรัชญาสังคมและการเมืองในพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผลงานทางวิชาการ ๕ ปีซ้อนหลัง (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘.๑ วิจัย

พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ, ผศ.ดร., พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที, ดร. และ ผศ.ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์. คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสันติสุขในชุมชน. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์** ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔): ๑-๑๕.

พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ,ดร.. ปรัชญาความขัดแย้ง. **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑** (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๑) : ๒๘๔-๒๙๒.

พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ,ดร.. การบูรณาการองค์ความรู้หลักการ และวิถีปฏิบัติตามแนวทางศาสนาเพื่อการพัฒนากระบวนการสร้างสันติภาพ, **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒** (เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๑): ๔๗๔-๔๘๙.

พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ,ดร.. กัลยาณมิตรในพระพุทธศาสนากับปรัชญาตะวันตก : บูรณาการเพื่อความสมานฉันท์ในสังคมไทย. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒** (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐) : ๑-๑๔.

๘.๒ บทความทางวิชาการ

พระปราโมทย์ วาทโกวิโท (พันธพัฒน์) พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุนิน) พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที (แสงพงษ์) และสุวรรณี ฮ้อแสงชัย. “มนุษย์กับสันติภาพและพุทธสันติวิธี”. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์** ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑๐ (ธันวาคม ๒๕๖๒): ๔๖๙๘-๔๗๑๐.

๘.๓ หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน -

๙. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

**ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

ผศ.ดร.ขันทอง วัฒนประดิษฐ์

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล ผศ.ดร.ขันทอง วัฒนประดิษฐ์
๒. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
๓. ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
๔. สาขาที่เชี่ยวชาญ พระพุทธศาสนา, สันติศึกษา
๕. สังกัด-สถานที่ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)	๒๕๕๖	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศศ.ม.(จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ)	๒๕๕๑	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บธ.บ.(การโฆษณาและประชาสัมพันธ์)	๒๕๓๗	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๗. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง) (๒๕๖๒-๒๕๖๔)

๗.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. ระเบียบวิธีวิจัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. การสื่อสารเพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. สันติสนทนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. ปฏิบัติการจัดการความขัดแย้ง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. ผู้นำศาสนาและการเมืองเพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. สัมมนาสันติศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. ระเบียบวิจัยขั้นสูงว่าด้วยสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ปฏิบัติการสร้างความปลอดภัยโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. พุทธจริยศาสตร์เพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผลงานทางวิชาการ ๕ ปีย้อนหลัง (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘.๑ วิจัย

ผศ.ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์. วิศวกรสันติภาพท้องถิ่น: ต้นแบบผู้นำสร้างสันติสุขให้ชุมชน.

วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม – เมษายน ๒๕๖๔): ๔๔๖-๔๕๗.

ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์, ธปภัค บุรณสิงห์ และ สีฟ้า ณ นคร. การพัฒนาสมรรถนะผู้นำด้วยรูปแบบนวัตกรรมการสร้างวิศวกรสันติภาพท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ชุมชนให้เกิดสันติสุข. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม ๒๕๖๔): ๑-๑๕.

พระปราโมทย์ วาทโกวิโท,ดร. พระปลัดอดิศักดิ์ วชิรปัญญา,ดร. และ ผศ.ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์. การพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม – เมษายน ๒๕๖๔): ๔๕๘-๔๖๖.

พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ, ผศ.ดร., พระมหาวีรศักดิ์ อภินนทเวที, ดร. และ ผศ.ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์. คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสันติสุขในชุมชน. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔): ๑-๑๕.

๘.๒ บทความทางวิชาการ

ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์ และดร.พูนสุข มาศรีรังสรรค์. Ethnic Diversity and Peaceful Coexistence in ASEAN Community: Case Study of Thai and CLMV Student Groups in Mahachulalongkornrajavidyalaya University (Main Campus). วารสารสันติปริทรรศน์ ปีที่ ๕ ฉบับพิเศษ, ๒๕๖๐. ในวันวิสาขบูชาโลก.

๘.๓ หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน -

๙. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

พระธรรมวัชรบัณฑิต (สมจินต์ สมมาปญโญ) วันจันทร์, ศ.ดร.

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระธรรมวัชรบัณฑิต (สมจินต์ สมมาปญโญ) วันจันทร์, ศ.ดร.
๒. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
๓. ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์
๔. สาขาที่เชี่ยวชาญ พระพุทธศาสนา, สันติศึกษา
๕. สังกัด-สถานที่ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
Ph.D. (Pali&Buddhist Studies)	๒๕๓๗	Banaras Hindu University, India
พธ.ม. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๓๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์)	๒๕๓๒	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช

๗. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง) (๒๕๖๒-๒๕๖๔)

๗.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาตรี

วิชา	มหาวิทยาลัย
๑. ปรัชญาเบื้องต้น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

วิชา	มหาวิทยาลัย
๑. สัมมนาพระพุทธศาสนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. กรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๓ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

วิชา	มหาวิทยาลัย
๑. งานนิพนธ์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อการวิจัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. สอนระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูงทางปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. สัมมนาพระพุทธศาสนากับวิทยาการสมัยใหม่	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. ทฤษฎี ระบบ และกุสโลบายทางพุทธจิตวิทยา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. จริยศาสตร์การพัฒนา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. ศาสนภาษาศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗. ภาวะผู้นำกับทักษะการสร้างสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผลงานทางวิชาการ ๕ ปีซ้อนหลัง (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘.๑ วิจัย

พระราชปริยัติกวี,ศ.ดร. การศึกษาวิเคราะห์หาแก่นธรรมจากชาดก. วารสารมหาจุฬา
วิชาการ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑) : ๑-๑๗.

๘.๒ บทความทางวิชาการ -

พระราชปริยัติกวี. กรรณฐานในพระพุทธศาสนา : บทเรียนจากมหาสติปัญญาสูตรและความ
นิยมในสังคมไทย. วารสารมหาจุฬาวิชาการ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม –
ธันวาคม ๒๕๖๐) : ๑-๒๐.

๘.๓ หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน

พระธรรมวัชรบัณฑิต,ศ.ดร.. บริหารแบบไม่บริหาร. กรุงเทพฯ: ประยูรสาส์นไทยการพิมพ์, ๒๕๖๔.
๘๐ หน้า.

พระธรรมวัชรบัณฑิต,ศ.ดร.. ๓๕ เคยลิขิต สะท้อนคิด สะท้อนธรรม. กรุงเทพฯ: ประยูรสาส์นไทย
การพิมพ์, ๒๕๖๔. ๒๑๒ หน้า.

๙. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระปราโมทย์ วาทโกวิโท (พันธพัฒน์), ดร.

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระปราโมทย์ วาทโกวิโท (พันธพัฒน์), ดร.
๒. ตำแหน่ง อาจารย์อัตราจ้าง
๓. ตำแหน่งทางวิชาการ -
๔. สาขาที่เชี่ยวชาญ พระพุทธศาสนา, สันติศึกษา
๕. สังกัด-สถานที่ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (สันติศึกษา)	๒๕๖๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (สันติศึกษา)	๒๕๕๙	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.บ. (จริยศึกษา)	๒๕๕๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง) (๒๕๖๒-๒๕๖๔)

๗.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. การไกล่เกลี่ยคนกลาง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ทฤษฎีสันติภาพและการจัดการความขัดแย้ง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. พุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสันติศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. พุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ระเบียบวิจัยขั้นสูงว่าด้วยสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. กระบวนการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. ปฏิบัติการสร้างความปรองดองโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผลงานทางวิชาการ ๕ ปีซ้อนหลัง (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘.๑ วิจัย

พระปราโมทย์ วาทโกวิโท,ดร. พระปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญโญ,ดร. และ ผศ.ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์. การพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม – เมษายน ๒๕๖๔): ๔๕๘-๔๖๖.

คุณธนรัฐ สะอาดเยี่ยม และ พระปราโมทย์ วาทโกวิโท (พันธพัฒน์). การศึกษาแนวคิดสัมมาชีพและความรับผิดชอบในพระพุทธศาสนา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม – เมษายน ๒๕๖๓): ๔๓๑ – ๔๔๔.

๘.๒ บทความทางวิชาการ

พระปราโมทย์ วาทโกวิโท (พันธพัฒน์), พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุนิน), พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที (แสงพงษ์) และสุวรรณี อ้อแสงชัย. “มนุษย์กับสันติภาพและพุทธสันติวิธี” วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑๐ (ธันวาคม ๒๕๖๒): ๔๖๙๘-๔๗๑๐.

สุวรรณี อ้อแสงชัย, พระปราโมทย์ วาทโกวิโท และพระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที. มุมมองการศึกษาเชิงปรัชญาและการยอมรับการเปลี่ยนแปลงเชิงพุทธสันติวิธี. วารสารศิลปการจัดการ. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – เมษายน ๒๕๖๓): ๑๘๐-๑๙๒.

๘.๓ หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน -

๙. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญโญ (พินนท), ดร.

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญโญ (พินนท), ดร.
๒. ตำแหน่ง อาจารย์อัตราจ้าง
๓. ตำแหน่งทางวิชาการ -
๔. สาขาที่เชี่ยวชาญ พระพุทธศาสนา, สันติศึกษา
๕. สังกัด-สถานที่ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (สันติศึกษา)	๒๕๖๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (สันติศึกษา)	๒๕๕๗	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
น.บ. (นิติศาสตร์)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยรามคำแหง

๗. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง) (๒๕๖๒-๒๕๖๔)

๗.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. วิปัสสนากรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. การไกล่เกลี่ยคนกลาง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. พระพุทธศาสนาเพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. พุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. สติสำหรับวิศวกรสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ปฏิบัติการสร้างความปลอดภัยโดยพุทธสันติวิธี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผลงานทางวิชาการ ๕ ปีย้อนหลัง (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘.๑ วิจัย

พระมหาพรชชา ธมฺมมหาโส, พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญฺโญ, ศักดิ์ชัย สักกะบูชา และ นาฏนภางค์ โปรีไพจิตร. “รูปแบบการพัฒนาพุทธกสิกรรมโคกหนองนาสันติศึกษาโมเดล เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน: ศึกษากรณีจังหวัดศรีสะเกษ”. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) : ๔๘-๖๔.
 ทุนอดหนุนการวิจัยจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
 พระปราโมทย์ วาทโกวิโท,ดร. พระปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญฺโญ,ดร. และ ผศ.ดร.ชั้นทอง วัฒนะประดิษฐ์. การพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม – เมษายน ๒๕๖๔): ๔๕๘-๔๖๖.

๘.๒ บทความทางวิชาการ

พระมหาพรชชา ธมฺมมหาโส, พระครูปลัดอดิศักดิ์ วชิรปญฺโญ, ศักดิ์ชัย สักกะบูชา และ นาฏนภางค์ โปรีไพจิตร. “แนวคิดโคกหนองนาโมเดลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. วารสารศิลปการจัดการ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๕) : ๔๑๘-๔๓๔.

๘.๓ หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน -

๙. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

**ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๕)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**

พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที (แสงพงษ์), ดร.

๑. ชื่อ/ฉายา/นามสกุล พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที (แสงพงษ์), ดร.
๒. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ
๓. ตำแหน่งทางวิชาการ -
๔. สาขาที่เชี่ยวชาญ พระพุทธศาสนา, สันติศึกษา
๕. สังกัด-สถานที่ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๖. คุณวุฒิ

คุณวุฒิ	ปีที่สำเร็จ	ชื่อสถานที่ศึกษา
พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)	๒๕๖๑	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.ม. (ภาษาศาสตร์)	๒๕๕๘	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	๒๕๕๕	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗. ภาระงานในความรับผิดชอบ (ภายใน ๓ ปีย้อนหลัง) (๒๕๖๒-๒๕๖๔)

๗.๑ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาโท

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. วิปัสสนากรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. บาลี ๑/บาลี ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. สุนทรียศาสตร์เพื่อสันติภาพ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗.๒ ประสบการณ์ในการสอนปริญญาเอก

รายวิชา	มหาวิทยาลัย
๑. วิปัสสนากรรมฐาน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. บาลี ๑/บาลี ๒	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๘. ผลงานทางวิชาการ ๕ ปีย้อนหลัง (๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๘.๑ วิจัย

คุณนิเทศ สนั่นนารี และ พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที (แสงพงษ์). (). การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนาชุมชนของวัดและชุมชนในจังหวัดขอนแก่น. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๓): ๓๘๘ - ๔๐๔.

พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ, ผศ.ดร., พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที, ดร. และ ผศ.ดร.ชั้นทอง วัฒนประดิษฐ์. คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสันติสุขในชุมชน. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๔): ๑-๑๕.

๘.๒ บทความทางวิชาการ

พระปราโมทย์ วาทโกวิโท (พันธพัฒน์) พระมหาดวงเด่น ฐิตญาโณ (ตุนิน) พระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที (แสงพงษ์) และสุวรรณี อ้อแสงชัย. “มนุษย์กับสันติภาพและพุทธสันติวิธี”. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑๐ (ธันวาคม ๒๕๖๒): ๔๖๙๘-๔๗๑๐.

สุวรรณี อ้อแสงชัย พระปราโมทย์ วาทโกวิโท และพระมหาวีระศักดิ์ อภินนทเวที.

มุมมองการศึกษาเชิงปรัชญาและการยอมรับการเปลี่ยนแปลงเชิงพุทธสันติวิธี. วารสารศิลปการจัดการ. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๖๓): ๑๘๐-๑๙๒.

๘.๓ หนังสือ/ตำรา/เอกสารประกอบการสอน -

๙. กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย